

PLAN DJELOVANJA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE SKRAD

Skrad, 2024. godina

Sadržaj

1. UVOD	5
2. OPĆI DIO	7
2.1. Opis područja odgovornosti izrade Plana.....	7
2.1.1. Područje odgovornosti nositelja planiranja.....	7
2.1.1.1. Ukupna površina područja odgovornosti	9
2.1.1.2. Rijeke i jezera	9
2.1.1.3. Geografsko – klimatske karakteristike područja odgovornosti	9
2.1.1.4. Potresna područja na području odgovornosti.....	11
2.1.2. Stanovništvo na području odgovornosti	13
2.1.2.1. Broj stanovnika prema glavnom izvoru sredstava za život (zaposleni, ne zaposleni, umirovljenici i dr.).....	13
2.1.2.2. Broj i kategorija osoba s invaliditetom i posebnim potrebama (ranjive skupine) 15	
2.1.2.3. Pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva/zaposlenika planiranih za evakuaciju17	
2.1.2.4. Gustoća naseljenosti područja odgovornosti	17
2.1.3. Materijalno, kulturna i prirodna dobra te okoliš	18
2.1.3.1. Materijalna i kulturna dobra.....	18
2.1.3.2. Prirodna dobra i okoliš – zaštićena područja prirode te šumske površine .20	
2.1.3.3. Vodoopskrbni objekti na području odgovornosti	26
2.1.3.4. Poljoprivredne površine na području odgovornosti	28
2.1.3.5. Industrijski i drugi gospodarski objekti, operateri i područja s opasnim tvarima te njihove tehnološke karakteristike, smještaj i posebnosti s obzirom na naselja 29	
2.1.3.6. Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen veliki broj ljudi	30
2.1.3.7. Kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje	30
2.1.3.8. Kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane).....	31
2.1.3.9. Zdravstveni kapaciteti (javni i privatni)	31
2.1.4. Prometno - tehnološka infrastruktura na području odgovornosti	31
2.1.4.1. Cestovna i željeznička infrastruktura	31

2.1.4.2.	Dalekovodi i transformatorske stanice	33
2.1.4.3.	Telekomunikacijski sustavi	33
2.1.4.4.	Hidrotehnički sustavi	34
2.2.	Upozoravanje	35
2.3.	Uzbunjivanje	39
2.4.	Pripravnost	42
2.5.	Mobilizacija (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite	45
2.5.1.	Vrijeme pripravnosti i mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite ...	46
2.5.2.	Organizacija popune operativnih snaga civilne zaštite obveznicima te osobnim i skupnim materijalno – tehničkim sredstvima	50
2.5.3.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovitih službi kod aktiviranja snaga civilne zaštite	51
3.	GRAFIČKI DIO	52
4.	POSEBNI DIO	53
4.1.	Mjere civilne zaštite od epidemija i pandemija	53
4.1.2.	Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Epidemije i pandemije	55
4.2.	Mjere civilne zaštite od ekstremnih vremenskih pojava	58
4.2.1.	Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Ekstremne vremenske pojave	61
4.3.	Mjere civilne zaštite od požara otvorenog tipa	63
4.4.	Mjere zaštite od degradacije tla – Klizišta	68
4.4.1.	Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Degradacija tla (klizišta)	70
4.5.	Mjere civilne zaštite od poplava	76
4.5.1.	Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa - Poplava	78
4.6.	Mjere civilne zaštite od potresa	82
4.6.1.	Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnih doprinosa – Potresa	83
4.7.	Način zahtijevanja i pružanja pomoći između različitih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi	89
4.8.	Osiguranje specifičnih mjera sukladno potrebama osoba s invaliditetom	89

4.8.1.	Informacije osoba s invaliditetom.....	90
4.8.2.	Uzbunjivanje osoba s invaliditetom	90
4.8.3.	Evakuacija, hitan prijevoz, utočište i rehabilitacija	92
4.8.4.	Mjere i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći ili katastrofi 94	
4.9.	Evakuacija i zbrinjavanje turista u slučaju velikih nesreća i katastrofa	105

Popis slika

Slika 1.	Položaj Općine Skrad u odnosu na Primorsko - goransku županiju	8
Slika 2.	Karta potresnih područja RH za povratni period od 95 godina, prikaz vršnog ubrzanja.....	12
Slika 3.	Karta potresnih područja RH za povratni period od 475 godina, prikaz vršnog ubrzanja.....	12
Slika 4.	Pregled ekološke mreže Natura 2000; Područje prema direktivi o staništima; Područje prema direktivi o pticama	22
Slika 5.	Područja očuvanja značajna za ptice.....	24
Slika 6.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove	25
Slika 7.	Prikaz poljoprivrednih površina na području Općine.....	28
Slika 8.	Prikaz prometne infrastrukture na području Općine Skrad	32
Slika 9.	Shematski prikaz postupaka primanja i prenošenja ranog upozoravanja i neposredne opasnosti	35
Slika 10.	Znakovi za uzbunjivanje stanovništva, vatrogasnih i drugih postrojbi civilne zaštite	40

Popis tablica

Tablica 1.	Pregled broja stanovnika po naseljima - usporedba Popisa 2011. i 2021. god.	13
Tablica 2.	Raspodjela stanovništva Općine prema djelatnosti i broju zaposlenih.....	14
Tablica 3.	Prikaz raspodjele stanovnika prema izvoru sredstva za život.....	14
Tablica 4.	Prikaz vrsta naknada i broja primatelja naknada na području Općine	15
Tablica 5.	Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu JLS – a Primorsko - goranske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika.....	15
Tablica 6.	Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i JLS - ima Primorsko - goranske županije.....	16
Tablica 7.	Kategorije stanovništva planiranih za evakuaciju	17
Tablica 8.	Gustoća naseljenosti po jedinici površine.....	17
Tablica 9.	Pregled kulturnih dobara iz Registra kulturnih dobara RH na području Općine	20
Tablica 10.	Pregled značajki područja Ekološke mreže Natura 2000	23
Tablica 11.	Pregled vodosprema na području Općine.....	26
Tablica 12.	Pregled crpnih stanica na području Općine	26
Tablica 13.	Pregled klorinatorskih stanica na području Općine.....	26
Tablica 14.	Pregled lokacija hidranata na području Općine	26

Tablica 15. Prikaz broja i površine ARKOD – a i broja PG – a s obzirom na veličinu i sjedište PG -a za područje Općine	28
Tablica 16. Prikaz pravnih osoba u gospodarstvu prema djelatnosti.....	29
Tablica 17: Pregled objekata na području Općine u kojima se okuplja i može biti ugrožen veći broj ljudi	30
Tablica 18. Pregled smještajnih kapaciteta i lokacija na kojima će se organizirati priprema i nabava hrane na području Općine	31
Tablica 19. Pregled prometnica na području Općine Skrad	32
Tablica 20. Pregled željezničkih pruga na području Općine	33
Tablica 21. Broj i vrsta potrošača električne energije na području Općine	33
Tablica 22. Prikaz izvora upozoravanja, sadržaja, korisnika upozoravanja, mjera, snaga i sredstva po pojedinoj ugrozi.....	36
Tablica 23. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju epidemije i pandemije	47
Tablica 24. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju tuče, snijega i leda, vjetra, ekstremnih temperatura	47
Tablica 25. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju prijetnje požarom otvorenog tipa ...	48
Tablica 26. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju klizišta	48
Tablica 27. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju ugroze poplavom.....	49
Tablica 28. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju ugroze potresom	50
Tablica 29. Prikaz radijusa zaokretanja za objekte visoke do 22 m	64
Tablica 30. Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim ili kriznim situacijama	103

1. UVOD

Osnova za izradu Plana djelovanja civilne zaštite Općine Skrad (u daljnjem tekstu: *Plan*), je Procjena rizika od velikih nesreća Općine Skrad (Odluka o donošenju Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine Skrad (KLASA: 240-01/24-01/3, URBROJ: 2170-33-01-24-10, od 27. ožujka 2024. god.)).

Plan djelovanja civilne zaštite Općine Skrad sastoji se od općeg i posebnog dijela.

Razrada općeg dijela plana djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne samouprave provodi se na način kako je utvrđeno adekvatnim (relevantnim) dijelovima Državnog plana, uz uključivanje i obradu neophodnih sadržaja specifičnih (konkretnih) za svaku od razina sudionika sustava civilne zaštite za koju se plan izrađuje (nazive operativnih snaga, pregled materijalnih sredstava i opreme i dr., a adrese snaga i sudionika, kontakti odgovornih osoba i ostali osobni podaci, sukladno odredbama propisa o zaštiti osobnih podataka, navode se u prilogima plana).

Sve prethodno navedene podatke potrebno je organizirati kao prostorne slojeve područja odgovornosti nositelja planiranja, koji se mogu preklapati jedan preko drugog, a dobivat će se iz službenih registara i evidencija (npr. kulturna dobra, zaštićena područja prirode, minski sumnjiva područja, prometno-tehnološka infrastruktura i dr.), i drugih izvora (zamjenjuju službene prostorne evidencije kad nisu uspostavljene: npr. klizišta, mreža škola, zdravstveni kapaciteti i dr.) i slojevi koji opisuju specifične potrebe sustava civilne zaštite (kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje, kapaciteti za zbrinjavanje i dr.).

Opći dio sadrži sljedeće elemente:

- opis područja odgovornosti nositelja izrade plana
- upozoravanje
- pripravnost
- mobilizacija (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
- grafički dio
- prilozi (grafički prikazi, tablice, slike, zemljovid, sheme i dr.)

Posebni dio plana djelovanja civilne zaštite sadrži razradu operativnog djelovanja sustava civilne zaštite tijekom reagiranja u velikim nesrećama i katastrofama.

Posebni dio plana djelovanja civilne zaštite sadrži:

- razradu svake od mjera civilne zaštite iz Državnog plana, ako su relevantne za jedinicu lokalne samouprave,
- postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite jedinice lokalne samouprave u otklanjanju posljedica izvanrednih događaja iz vlastite procjene rizika,
- način zahtijevanja i pružanja pomoći između različitih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi.

Obveza izrade Plana proizlazi iz odredbe članka 17. stavak 3. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22), a izrađuje se sukladno odredbama Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“, broj 66/21).

Plan donosi izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Nastavno navedeni su zakonski i podzakonski akti temeljem kojih je izrađen Plan:

- Zakon o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22),
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“, broj 66/21),
- Pravilnik o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne novine“, broj 69/16),
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne novine“, broj 69/16),
- Pravilnik o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi („Narodne novine“, broj 37/16),
- Pravilnik o postupku primanja i prenošenja obavijesti ranog upozoravanja, neposredne opasnosti te davanju uputa stanovništvu („Narodne novine“, broj 67/17),
- Pravilnik o kriterijima zdravstvenih sposobnosti koje moraju ispunjavati pripadnici postrojbi civilne zaštite, kriterijima za raspoređivanje i uvjetima za imenovanje povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika („Narodne novine“ broj 98/16, 67/17),
- Uredba o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretne radi provedbe mjera zaštite i spašavanja („Narodne novine“, broj 85/06).

2. OPĆI DIO

2.1. Opis područja odgovornosti izrade Plana

2.1.1. Područje odgovornosti nositelja planiranja

Prostor Općine nalazi se na sjeveroistoku Primorsko - goranske županije unutar koje graniči s nekoliko jedinica lokalne samouprave iz iste županije (općine Brod Moravice i Ravna Gora, te gradovi Delnice i Vrbovsko), duljina granica Općine iznosi 44 km. Uski pojas naselja uz rijeku Kupu na području Grada Delnice dijeli Općinu od Republike Slovenije, pa se zato prostor ove Općine može smatrati širim pograničnim područjem, a to je ujedno i brdsko - planinsko područje.

Područje Općine većim dijelom zaprema visoki gorski prostor (visine 700 - 800 m) koji se prema sjeveru snizuje prema Kupskoj dolini (oko 200 m.n.m.). Veći dio naselja u južnom dijelu Općine izgrađen je između 400 i 600 m.n.m. općinsko središte na 703 m.n.m., a na manjem i nižem sjevernom dijelu Općine naselja su razmještena između 400 i 600 m.n.m.

Slika 1. Položaj Općine Skrad u odnosu na Primorsko - goransku županiju
Izvor: Geoportal DGU, 2024. god.

2.1.1.1. Ukupna površina područja odgovornosti

Područje Općine prostire se na površini od 53,85 km² i prostorno je jedna od manjih jedinica lokalne samouprave na području Primorsko - goranske županije, čini samo 1,50% sveukupne kopnene površine te Županije.

2.1.1.2. Rijeke i jezera

Najveći dio sjevernog i središnjeg područja Općine je područje sliva povremenog vodotoka – bujica. Južne dijelove karakterizira sliv povremenog vodotoka – grupa bujica.

U Kupicu, najznačajniju desnoobalnu pritoku Kupe na području Primorsko – goranske županije utječe jedan od tri glavna ogranka: Curak.

Pritoka Curak dotječe u Kupicu s njene desne strane, te ima stalnu pritoku koja joj daje izvor: Zeleni Vir. Izvor izvire u pećini oko 70 m iznad korita u obliku malog jezerca zelene boje, po čemu je donio i ime. Voda se od izvora dovodi tlačnim cjevovodom do HE Zeleni Vir koja je s radom počela 1922. god. te se po energetsom iskorištenju upušta u Curak i neposredno na njegovom spoju s Jasle potokom. Stoga samo višak vode Zelenog Vira otječe svojim prirodnim tokom prema nizu kaskada i vodopada tog spoja.

Izvorišta rijeke Dobre daju najveće karakteristike ovom području.

Dobra (Gornja Dobra) nastaje spojem dvaju vodotoka – Skradske Dobre koja započinje svoj tok neposredno kod Skrada i Bukovske Dobre čiji je početak Bukov Vrh. Njihov spoj je između naselja Gornja i Donja Dobra, a zanimljivo je da se pod nazivom Gornja Dobra ponegdje naziva čitav vodotok Dobra na dionici toka prije Đulina ponora u Ogulinu, gdje je prije izgradnje HE Gojak završavala svoj nadzemni put.

2.1.1.3. Geografsko – klimatske karakteristike područja odgovornosti

- **Reljef**

Područje općine Skrad većim dijelom zauzima visoki gorski prostor (relativno visok masiv 700 - 800 m.n.m.), koji se prema sjeveru snižava prema kupskoj dolini (na oko 200 m.n.m.). U njegovom središnjem dijelu ističe se najviši Skradinski vrh (1.043 m.n.m.), dok se u ostalim južnim dijelovima još ističe nekoliko vrhova iznad 800 i 900 m.n.m. U tom većem južnom dijelu teritorija općine, naselja su uglavnom položena između 600 i 800 m.n.m. (općinsko središte Skrad na 703 m.n.m.), dok su na manjem i nižem sjevernom teritoriju općine ona razmještena između 400 i 600 m.n.m.

- **Geološke karakteristike**

Područje općine čine najvećim dijelom naslage paleozojskih klasita i karbonatnih stijena mezozoika i paleogena, te u jugozapadnom dijelu fluvioglacijalne naplavine.

Lokacije gdje je prisutan pokrivač na karbonatnoj stijenskoj podlozi, imaju drugačije, u pravilu slabije geotehničke značajke od ogoljelih dijelova terena. Jasno je da se to odnosi samo na veće dubine, koje nije moguće zanemariti prilikom geotehničkih zahvata. Naslage pokrivača su vrlo različite litogeneze, pa zato i vrlo različitih geotehničkih značajki.

Geološko – petrografsku osnovu kraja karakterizira složeni raspored nepropusnog paleozoika i propusnih karbonatnih stijena. Paleozojske stijene su raspadnute i često podložne eroziji i klizanju. Teren na kojem se nalazi naselje Skrad izgrađen je od dva različita litološka članka: klastita i dolomita. Klastične naslage zbog svoje litologije lako se troše te nastaju glinovita tla. Međutim, trošenjem dolomita stvara se dolomitni sipar, mješavina dolomitnog kršja i gline, a mjestimično i dolomitni pjesak. Prostor naselja Skrad izgrađuju škriljevci, pješćenjaci, a rjeđe konglomerati i vapnenci.

- **Pedološke karakteristike**

Na temelju osnovne pedološke karte, na prostoru Općine Skrad, nalazi se 8 sistematskih jedinica tla koje sadrže osim najznačajnijih tipova tla koja se javljaju u podtipovima i varijantama. Prema svojstvima tala, reljefa i klime, na temelju bonitetne procjene, zemljišta su svrstana u četiri kategorije zaštite.

Prvu kategoriju zaštite čine zemljišta koja spadaju u I – IV bonitetnu klasu. Ova zemljišta moraju se strogo čuvati za primarnu poljoprivrednu proizvodnju.

Drugu kategoriju zaštite čine zemljišta koja spadaju u V bonitetnu klasu, pa i neka zemljišta VI bonitetne klase, koja su od posebne važnosti za uzgoj posebnih vrsta kultura ili se agrotehnikom mogu poboljšati do većih bonitetnih klasa, pa ih treba štiti s odgovarajućim mjerama.

Zemljišta treće i četvrte kategorije zaštite čine zemljišta koja su pokrivena šumom ili su to kamenjarske površine. Tu spadaju i oni prostori koje treba zaštititi od erozije.

- **Hidrološki podaci**

U profilima tokova prisutan je vrlo naglašen trend opadanja srednjih godišnjih protoka, a time i povećanja duljine sušnih razdoblja. To je posljedica globalnog trenda smanjenja protoka, a samo manjim dijelom uzrokovano povećanjem korištenja vode za vodoopskrbu. S druge strane postoji značajan utjecaj krškog podzemlja koje dijelom kontrolira režim njihova istjecanja, opća je značajka njihova bujičnost. Pojave ekstremno velikih voda na pojedinim slivovima, njihovim dijelovima ili pak na površinama s inače neizraženom hidrografskom mrežom, vrlo su učestale i o njihovoj pojavi se također mora voditi računa.

Hidrološke osobine u skladu su s rasporedom nepropusnog i propusnog zemljišta. Tokovi teku po nepropusnom terenu i poniru u krškim zonama. Jaka vrela i tokovi izmjenjuju se sa stalnim

izvorima i tokovima iz nepropusnog zemljišta. Najjača krška vrela smještena su na nižim položajima (Zeleni Vir).

Karakteristično je duboko okršavanje dolomita na kontaktu s klastima, gdje se obično javljaju izvorišta podzemnih voda. Jedan takav kontakt – rasjed nalazi se na sjevernoj i zapadnoj padini grebena Skradinski vrh. Registrirani rasjed može biti izvorište podzemnih voda što dokazuju izvorišta kod željezničke stanice Skrad.

- **Klimatska obilježja**

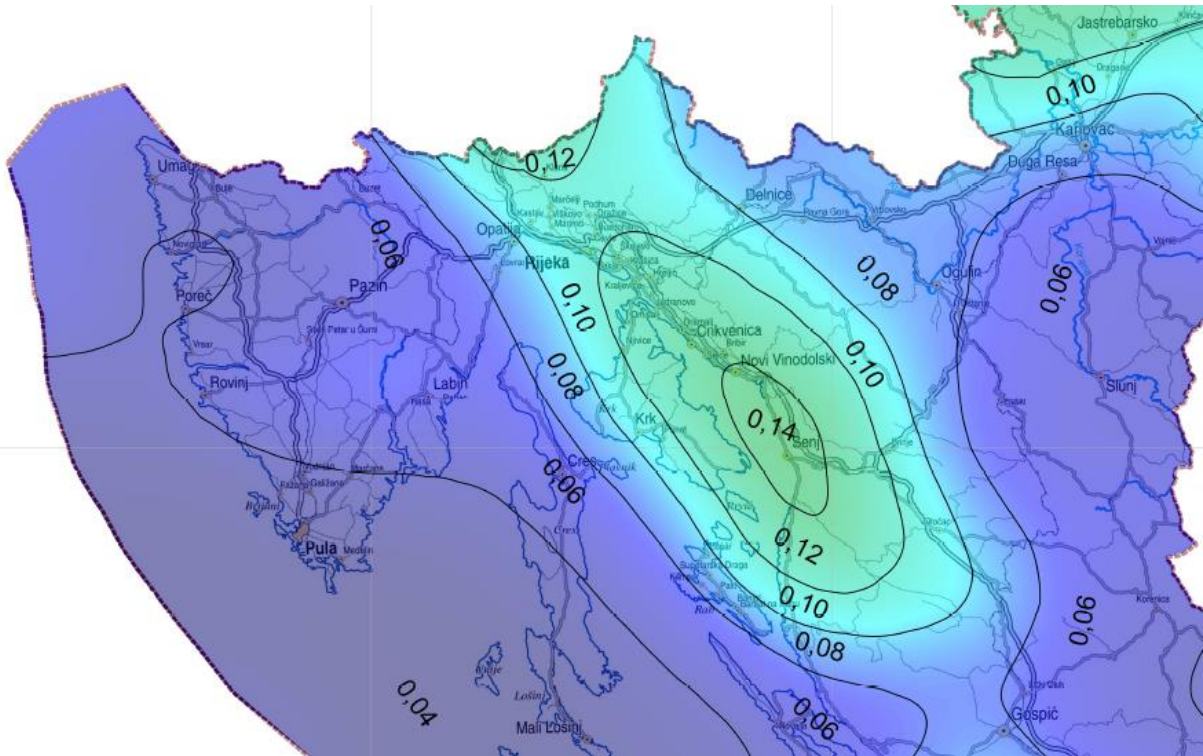
Skrad je općina s visokom količinom oborina tijekom cijele godine. Ljeta su usprkos tome vruća i suha. Dominantni pravac vjetra je sjever – jug (bura, jugo).

Prema Köppenovoj klimatskoj regionalizaciji, koja je izračunata za standardno razdoblje 1961. – 1990. prostor Općine Skrad spada u klimatske tipove:

- **Cfa** – umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetima (prostire se na preostalim otocima i obalnom pojasu do izohipse od 500 m)
- **Cfb** – umjereno topla vlažna klima s toplim ljetima (zauzima gorsko – planinski prostor Županije između izohipse od 500 i 1.160 m)

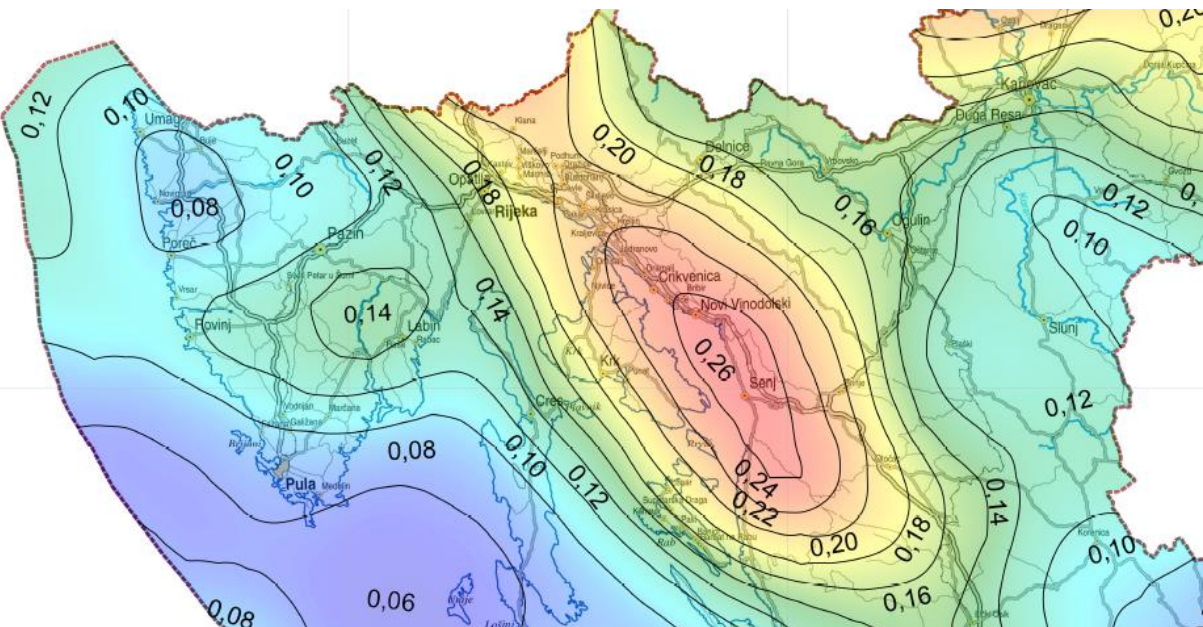
2.1.1.4. Potresna područja na području odgovornosti

Prema Karti potresnih područja Republike Hrvatske iz 2012. godine, za povratni period od 95 godina, područje Općine spada u područje s vršnim ubrzanjem od 0,08 g, što je jednako potresu jačine manjem od VI - VII° MCS.

Slika 2. Karta potresnih područja RH za povratni period od 95 godina, prikaz vršnog ubrzanja
Izvor: Karte potresnih područja RH, PMF Zagreb

Prema karti potresnih područja Republike Hrvatske za povratni period od 475 godina, područje Općine spada u područje s vršnim ubrzanjem od 0,16 – 0,18 g, što je jednako potresu jačine VII - VIII° MCS.

Slika 3. Karta potresnih područja RH za povratni period od 475 godina, prikaz vršnog ubrzanja
Izvor: Karte potresnih područja RH, PMF Zagreb

2.1.2. Stanovništvo na području odgovornosti

Sukladno rezultatima Popisa 2021. godine (konačni rezultati od 22.09.2022.), Općina broji 858 stanovnika, unutar 33 naselja, što završno s 2021. godinom, predstavlja 0,32% od ukupnog broja stanovnika Primorsko - goranske županije (265.419 st.).

Tablica 1. Pregled broja stanovnika po naseljima - usporedba Popisa 2011. i 2021. god.

Naselje	Broj stanovnika 2011.god.	Broj stanovnika 2021.god.
BELSKI RAVAN	0	0
BREZJE DOBRANSKO	2	2
BUKOV VRH	43	27
BUKOVAC PODVRŠKI	0	0
BUZIN	2	1
DIVJAKE	40	28
GORANI	0	0
GORICA SKRADSKA	3	2
GORNJA DOBRA	39	38
GRAMALJ	0	0
HLEVCI	17	18
HOSNIK	1	0
HRIBAC	20	17
MALA DOBRA	0	0
MALO SELCE	12	11
PEĆIŠĆE	3	0
PLANINA SKRADSKA	39	27
PODSLEMENI LAZI	0	0
PODSTENA	19	11
PUCAK	1	1
RASKRIŽJE	0	0
RASOHE	1	0
RESNATAC	0	0
ROGI	12	7
SKRAD	694	568
SLEME SKRADSKO	2	1
TRŠKI LAZI	0	0
TUSTI VRH	18	16
VELIKO SELCE	73	70
VRH BRODSKI	0	0
ZAKRAJC BRODSKI	1	1
ŽRNOVAC	20	12
Ukupno:	1.062	858

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. i 2021. godine

2.1.2.1. Broj stanovnika prema glavnom izvoru sredstava za život (zaposleni, ne zaposleni, umirovljenici i dr.)

S obzirom na podatke Hrvatskog zavoda za mirovinskog osiguranje, na području Općine u stalnom radnom odnosu bilo je 124 stanovnika, točnije 14,45% ukupnog broja stanovnika Općine. Prihode od mirovina ostvarilo je ukupno 344 stanovnika, odnosno 40,1% ukupnog broja stanovnika.

Tablica 2. Raspodjela stanovništva Općine prema djelatnosti i broju zaposlenih

R.Br.	Područje djelatnosti	Muškarci	Žene	Ukupno
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	18	7	25
2.	Rudarstvo i vađenje	0	0	0
3.	Prerađivačka industrija	6	3	9
4.	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	6	0	6
5.	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom	0	0	0
6.	Građevinarstvo	0	0	0
7.	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2	5	7
8.	Prijevoz i skladištenje	5	2	7
9.	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1	5	6
10.	Informacija i komunikacije	0	1	1
11.	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0	0
12.	Poslovanje nekretninama	0	0	0
13.	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	3	9	12
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	1	2
15.	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	4	14	18
16.	Obrazovanje	4	19	23
17.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	5	6
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	1	1
19.	Ostale uslužne djelatnosti	0	1	1
20.	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstava	0	0	0
21.	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	0
22.	Nepoznato – neprevedene šifre djelatnosti	0	0	0
	Ukupno:	51	73	124

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, 2023. god.

Tablica 3. Prikaz raspodjele stanovnika prema izvoru sredstva za život

Stalni radni odnos	99
Prihodi od poljoprivrede	25
Starosna mirovina	248
Invalidska mirovina	31
Ostale mirovine	65
Ostali prihodi – nacionalna naknada	2
Ukupno:	470

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, 2023. god.

S obzirom na podatke Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 28,9% stanovnika Općine prima starosne mirovine, 3,61% stanovnika prima invalidske mirovine, 7,58% stanovnika prima ostale mirovine. Ukupan broj stanovnika koji prima neku vrstu mirovinskih, socijalnih ili sličnih naknada iznosi 40,33% od ukupnog broja stanovnika Općine, točnije 346 stanovnika.

Tablica 4. Prikaz vrsta naknada i broja primatelja naknada na području Općine

Vrsta naknade	Broj primatelja
Starosna mirovina	248
Invalidska mirovina	31
Ostale mirovine	65
Ostali prihodi – nacionalna naknada	2
UKUPNO:	346

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, 2023.god.

2.1.2.2. Broj i kategorija osoba s invaliditetom i posebnim potrebama (ranjive skupine)

U Primorsko - goranskoj županiji, po stanju na dan 04.09.2023., živi 34.947 osoba s invaliditetom od čega su 17.854 muškog spola (51,1%) i 17.093 ženskog spola (48,9%) te na taj način osobe s invaliditetom čine 13,1% ukupnog stanovništva Primorsko - goranske županije. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 18.538 (53%), je u dobnoj skupini 65+ godina. Moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,8% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Primorsko - goranska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno - aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju.

Iz Primorsko - goranske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 3.074 osobe s većim brojem muških osoba (68%). Oštećenja govorno - glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, mentalna oštećenja te višestruka oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Primorsko - goranskoj županiji živi 1.508 branitelja s invaliditetom te 228 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 5. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu JLS – a Primorsko - goranske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

JLS	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u RH	Prevalencija / 10.000 stanovnika
RIJEKA	15.544	2,4	40
VIŠKOVO	1.771	0,3	5
MATULJI	1.234	0,2	3
OPATIJA	1.196	0,2	3
CRIKVENICA	1.179	0,2	3
KASTAV	1.115	0,2	3
DELNICE	1.040	0,2	3
BAKAR	926	0,1	2
RAB	876	0,1	2
ČAVLE	863	0,1	2
VRBOVSKO	794	0,1	2
MALI LOŠINJ	778	0,1	2

JLS	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u RH	Prevalencija / 10.000 stanovnika
JELENJE	668	0,1	2
KRK	658	0,1	2
ČABAR	634	0,1	2
KRALJEVICA	486	0,1	1
NOVI VINODOLSKI	472	0,1	1
RAVNA GORA	435	0,1	1
KOSTRENA	403	0,1	1
LOVRAN	399	0,1	1
MALINSKA – DUBAŠNICA	360	0,1	1
VINODOLSKA OPĆINA	344	0,1	1
OMIŠALJ	301	0,1	1
DOBRINJ	278	0	1
FUŽINE	240	0	1
PUNAT	227	0	1
CRES	218	0	1
KLANA	217	0	1
BAŠKA	197	0	0,5
MRKOPALJ	192	0	0,5
BROD MORAVICE	172	0	0,4
LOKVE	171	0	0,4
SKRAD	170	0	0,4
LOPAR	136	0	0,4
MOŠĆENIČKA DRAGA	128	0	0,3
VRBNIK	124	0	0,3
Nepoznato	1	0	0
Ukupno:		34.947	

Izvor: Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, HZJZ, 2023. god.

Tablica 6. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i JLS - ima Primorsko - goranske županije

JLS	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65 i više	
	m	ž	m	ž	m	ž
BAKAR	59	35	220	159	233	220
BAŠKA	14	11	38	28	58	48
BROD MORAVICE	9	10	25	27	42	59
CRES	14	13	41	40	58	52
CRIKVENICA	78	45	244	172	320	230
ČABAR	19	13	110	82	177	233
ČAVLE	49	36	179	158	225	216
DELNICE	53	39	210	191	236	211
DOBRINJ	30	17	49	32	85	65
FUŽINE	12	3	44	35	85	61
JELENJE	50	33	158	111	167	149
KASTAV	121	61	2114	173	261	285
KLANA	12	4	31	39	75	56
KOSTRENA	35	23	77	65	98	105
KRALJEVICA	38	19	108	88	106	127
KRK	68	41	110	110	166	163
LOKVE	2	2	29	25	45	68

JLS	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65 i više	
	m	ž	m	ž	m	ž
LOPAR	7	8	34	19	51	17
LOVRAN	25	13	789	65	107	110
MALI LOŠINJ	89	39	155	129	178	188
MALINSKA – DUBAŠNICA	30	25	69	42	93	101
MATULJI	113	50	239	223	279	330
MOŠĆENIČKA DRAGA	8	5	29	14	41	31
MRKOPALJ	8	2	38	33	43	58
NOVI VINODOLSKI	28	11	104	48	161	120
OMIŠALJ	33	23	52	53	81	59
OPATIJA	83	46	199	190	283	395
PUNAT	12	11	49	35	68	53
RAB	72	46	169	132	252	205
RAVNA GORA	10	7	73	70	103	172
RIJEKA	958	576	3.031	2.676	3.614	4.689
SKRAD	5	1	20	18	41	85
VINODOLSKA OPĆINA	16	14	70	47	110	87
VIŠKOVO	168	98	396	323	415	371
VRBNIK	10	4	20	12	42	36
VRBOVSKO	28	18	163	101	202	282

Izvor: Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, HZJZ, 2023. god.

2.1.2.3. Pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva/zaposlenika planiranih za evakuaciju

Pregled broja stanovnika na području Općine Skrad prema kategorijama stanovništva planiranog za evakuaciju prikazan je u sljedećoj tablici:

Tablica 7. Kategorije stanovništva planiranih za evakuaciju

Kategorija	Broj stanovnika
Majke u pratnji djece od 0 do 10 godina starosti	102
Djeca od 10 do 15 godina starosti koji se evakuiraju bez roditelja	36
Osobe starije od 70 godina	208
Bolesni, invalidi i nemoći	170
Ukupno:	516

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. godine

2.1.2.4. Gustoća naseljenosti područja odgovornosti

Primorsko - goranska županija s ukupnom površinom kopna od 3.588 km², jedna je od teritorijalno najvećih županija u Republici Hrvatskoj, na čijem području sukladno Popisu iz 2021. godine živi ukupno 265.419 stanovnika. Na području Primorsko - goranske županije gustoća naseljenosti iznosi 74 st./km², a na području Općine sukladno Popisu iz 2021. godine, gustoća naseljenosti iznosi 15,93 st./km².

Tablica 8. Gustoća naseljenosti po jedinici površine

Naselje	Broj stanovnika prema Popisu 2021.god.	Površina naselja (km ²)	Gustoća naseljenosti (st./km ²)
BELSKI RAVAN	0	0,93	0
BREZJE DOBRANSKO	2	0,79	2,53

Naselje	Broj stanovnika prema Popisu 2021.god.	Površina naselja (km ²)	Gustoća naseljenosti (st./km ²)
BUKOV VRH	27	8,68	3,11
BUKOVAC PODVRŠKI	0	0,81	0
BUZIN	1	1,33	0,75
DIVJAKE	28	0,66	42,42
GORANI	0	0,38	0
GORICA SKRADSKA	2	0,80	2,5
GORNJA DOBRA	38	2,13	17,84
GRAMALJ	0	0,66	0
HLEVCI	18	4,57	3,94
HOSNIK	0	1,26	0
HRIBAC	17	1,45	11,72
MALA DOBRA	0	0,39	0
MALO SELCE	11	1,56	7,05
PEČIŠĆE	0	1,08	0
PLANINA SKRADSKA	27	1,17	23,08
PODSLEMENI LAZI	0	0,84	0
PODSTENA	11	2,03	5,42
PUCAK	1	1,25	0,8
RASKRIŽJE	0	0,59	0
RASOHE	0	0,80	0
RESNATAC	0	0,89	0
ROGI	7	6,73	1,04
SKRAD	568	2,96	191,89
SLEME SKRADSKO	1	0,44	2,27
TRŠKI LAZI	0	0,79	0
TUSTI VRH	16	2,10	7,62
VELIKO SELCE	70	1,59	44,03
VRH BRODSKI	0	1,28	0
ZAKRAJC BRODSKI	1	0,92	0,01
ŽRNOVAC	12	0,82	14,63
Ukupno:	858	53,85	15,93

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. godine

2.1.3. Materijalno, kulturna i prirodna dobra te okoliš

2.1.3.1. Materijalna i kulturna dobra

Skrad se prvi put spominje 1694. godine, kad je osam kmetova od vlastelinstva u Brodu na Kupi dobilo zemlju i dopuštenje da osnuju naselje. Uprava novog naselja bila je smještena na području Velikog Selca, međutim područje današnje općine Skrad bilo je znatno ranije naseljeno, ali je tijekom turskih osvajanja u 16. stoljeću bilo opustošeno. Stanovništvo koje nije stradalo ili bilo odvedeno u roblje prebjeglo je preko rijeke Kupe u Sloveniju. U 17. stoljeću turska su osvajanja prestala, te je Brodsko vlastelinstvo odlučilo obnoviti opustošene krajeve. Potomci odbjegloga stanovništva vratili su se i sa sobom donijeli kajkavsko narječje koje je tada potisnulo čakavski dijalekt kojim se govorilo na području Gorskog kotara prije turskih osvajanja. Novi se dijalekt zadržao sve do danas, a poznat je pod nazivom goranska kajkavština. Tijekom 18. stoljeća Skrad se sporo razvijao, pa je 1805. godine imao svega 13 kuća, 14 obitelji i 114 stanovnika. Prekretnica u razvoju dogodila se 1806. godine kada je kroz Skrad sagrađena cesta koja je povezivala Rijeku i Karlovac. Cestu su dovršili Francuzi, nazvavši je Lujzinskom

cestom po Napoleonovoj supruzi Mariji Lujzi. Po novoizgrađenoj prometnici odvijao se vrlo živ promet, što je uvelike pridonijelo razvoju Skrada. Lokalno stanovništvo se sa zaprežnim vozilima uključivalo u prijevoznništvo, te je u Skradu otvoreno prenoćište za putnike i staje za stoku. Stanovnici Skrada tako su se vrlo rano počeli baviti turizmom i ugošćivanjem turista.

Skrad je po drugi put doživio „procvat“ 1873. godine kada je dovršena željeznička pruga koja je također prolazila kroz mjesto povezujući panonsku Hrvatsku s riječkom lukom. Tako su Lujzinka cesta i željeznička pruga obilježile život i razvitak Skrada tijekom 19. i 20. stoljeća. Početkom 20. stoljeća, 1914. godine u Skradu je osnovano „Društvo za promet stranaca“ čija je zadaća bila briga o gostima koji su u Skrad dolazili na liječenje i oporavak, najčešće od bolesti dišnih puteva, budući da je mjesto bilo poznato po povoljnim klimatskim utjecajima na život i zdravlje ljudi.

Razdoblje do početka Drugog svjetskog rata nazivamo zlatno doba skradskog turizma. U tom je periodu 1920. godine otvoren hotel „Zeleni vir“, a 1921. godine sagrađena hidrocentrala u Zelenom viru. Po uzoru na švicarske pansione otvoren je pansion „Verin bor“, sagrađeni su objekti za odmor i oporavak na Šiljaru, a prisutan je razvoj turizma kao privatne djelatnosti. Nakon Drugog svjetskog rata Skrad je bio poznat po tranzitnom turizmu, međutim u novije vrijeme otvorenjem autoceste Rijeka - Zagreb koja mimoilazi Skrad, dolazi do zastoja razvoja budući da je izostao promet koji je igrao važnu ulogu u njegovu razvoju.

Skrad se može pohvaliti bogatom sakralnom baštinom, o kojoj svjedoče brojne crkve u kojima se stoljećima slavi Boga, Djevicu Mariju i ostale svece zaštitnike. U skradskoj se župi nalaze Kapelica Presvetog Trojstva u Bukovom Vrh, Kapelica Svetog Roka u Šijama, te Kapelica Marijina uznesenja na nebo na Skradskom vrhu.

Ostali važni sakralni objekti:

- Crkva sv. Antuna Padovanskog – izgrađena 1670. godine
- Crkva sv. Izidora u Divjakama – izgrađena 1807. godine

KUĆA LONČARIĆ – spomenik građanske arhitekture XIX. stoljeća

Prema povijesnoj predaji gradnja kuće je započeta 1821. godine, a tomu svjedoči i natpis na nadvoju podrumskih vrata. Gradnja je završena 1841. godine, te se ta godina navodi i na drugom nadvoju podrumskih vrata kao i na ulaznim vratima kuće. Godine su prema predaji upisane kada je otvorena gostionica. Preko ceste, nasuprot kuće je 1842. godine izgrađena zgrada, u čijim su se podrumskim prostorima nalazile štale gdje su putnici mogli odmarati i mijenjati konje. Iznad štala nalazio se prostor koji je imao namjenu sjenika, a sijeno se bacalo u štale kroz otvore na podu. 1954. godine srušena je polovina zgrade, u svrhu izgradnje pristupne ceste do parkirališta i benzinske pumpe. Danas se u prostoru zgrade nalazi kafić

HIDROELEKTRANA – MUNJARA

Prva hidroelektrana na području Gorskog kotara sagrađena je 1921. godine. Godinu dana kasnije započela je s radom, čime je Skrad prvi u Gorskom kotaru dobio električnu energiju. Hidroelektrana je još uvijek u funkciji, snaga joj je 2 x 0,8 MW, te spada pod spomenik tehničke kulture. Rezervoar hidroelektrane nalazi se unutar spilje Muževa hišica

Tablica 9. Pregled kulturnih dobara iz Registra kulturnih dobara RH na području Općine

Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Smještaj kulturnog dobra	Vrsta kulturnog dobra
Z – 118	Zgrada Lončarić	Skrad	NEP (P)
P - 6297	Munjara Zeleni Vir	Divjake	NEP (P)

Izvor: Registar kulturnih dobara RH, 2023. god.

2.1.3.2. *Prirodna dobra i okoliš – zaštićena područja prirode te šumske površine*

Prirodna baština, krajobrazna i biološka raznolikost Općine vrlo su važan resurs ovog prostora i u velikoj mjeri utjecali su na tijek dosadašnjeg društvenog i gospodarskog razvoja, odnosno na obilježja osnovnih ekonomskih aktivnosti, izgradnju prometne i stambene infrastrukture, ali i na svakodnevni način života. Raznolikost je vidljiva kroz različitost šumskih sastojina, vrijedne goranske enklave te sveukupnost kopnenih, špiljskih i vlažnih staništa.

Područja Općine dio su osjetljivog ekosustava u kojem dominiraju turistička, šumarska i, manjim dijelom poljoprivredna djelatnost. Nepovoljne utjecaje na okoliš uzrokuju propusne septičke jame, neriješen sustav za pročišćavanje otpadnih voda, nepropisno odbacivanje otpada u prirodu – divlja odlagališta, neadekvatna upotreba sredstava za zaštitu bilja te razne aktivnosti povezane s turizmom.

Donošenjem propisa, naročito Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13 i 78/15, 12/18 i 118/18) i Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) te pod zakonskim aktima koji iz njih proizlaze, zakonodavac je uspostavio okvir mjera, ciljeve i instrumente kojima se štite i unapređuju pojedine sastavnice okoliša o kojima je u nastavku opisan sveobuhvatan pregled.

Prostornim planom uređenja Općine Skrad („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 19/07), Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Skrad („Službene novine Primorsko - goranske županije“ broj 21/12), II Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Skrad („Službene novine“ Općine Skrad broj 3/21), predviđene su mjere za zaštitu prirodne baštine:

- prirodu treba štiti očuvanjem biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštitom prirodnih vrijednosti, a to su zaštićena područja, zaštićene svojte te zaštićeni minerali i fosili;
- u cilju očuvanja prirodne biološke raznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te zabraniti njihovo uklanjanje;
- osobito treba štiti područja prirodnih vodotoka i vlažnih livada;

- prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprečavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica i erozije) treba prethodno snimiti postojeće stanje te planirati zahvat na način da se zadrži do prirodno stanje vodotoka
- pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi te treba štiti od izgradnje panoramski vrijedne točke i vrhove uzvisina;
- za planirane zahvate u prirodi, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost/ prirodnu vrijednost predviđenu za zaštitu, treba ocijeniti sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti;
- pri planiranju gospodarskih djelatnosti, treba osigurati racionalno korištenje neobnovljivih prirodnih dobara, te održivo korištenje obnovljivih prirodnih izvora;
- ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području Općine treba sačuvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova; potrebno je očuvati biološke vrste značajne za stanišne tipove karakteristične za to područje te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte i ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme u njihova staništa;
- na područjima koja su zaštićena radi očuvanja prirode i prirodnih vrijednosti gradnja samostojećih antenskih stupova nije dozvoljena, osim ako je zbog postizanja osnovne pokrivenosti nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području. U tom slučaju potrebno je planirati minimalan broj stupova koji osiguravaju zadovoljavajuću pokrivenost i to rubno, odnosno na način da se izbjegnju istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina.

ZAŠTIĆENA PODRUČJA:

Unutar teritorijalnog ustroja Općine nalazi se zaštićeno područje Vražji prolaz i Zeleni vir u kategoriji značajnog krajobraza. Vražji prolaz i Zeleni vir kod Skrada nalaze se na kat. čest. br. 4038/1 (dio), k.o. Divjake, i 5298 (dio) i 7179/3 (dio), k.o. Brod na Kupi. Granica zaštićenog područja proteže se sljedećom linijom: od željezničke stanice Skrad prugom prema Delnicama do putnog prelaza u šumski predjel Jasle, a zatim ide putem zapadno od pruge i turističkom stazom (markirano) do rasadnika i dalje stazom do bivše pilane Delač (kod Žage). Proteže se dalje zapadnim rubom kanjona Vražjeg prolaza po granici šumskog predjela Buzinski Curak i zatim tim rubom i kanjonom do visine električne centrale. Granica se dalje proteže istočno na električnu centralu i produžuje postojećom cestom do sela Planine, a zatim željezničkom prugom do željezničke stanice Skrad. Ukupna površina zaštićenog područja je 252.71 ha, od čega se na području općine Skrad nalazi 243.01 ha.

Vražji prolaz i Zeleni vir kod Skrada su značajne prirodne pojave Gorskog Kotara, koje se ističu svojom ljepotom, punom divlje romantike. Vražji prolaz - krška gudura je slikovit geološki objekt, a naročito iznad velike provalije koju čine raskidane stijene. Na dnu provalije teče potok Jasle. Na kraju prolaza je u stijeni prostrani otvor - ulaz u pećinu "Muževa hižica". Zeleni vir sačinjavaju impozantna okomita stijena, visoka preko 70 m i pri njenom dnu pećina s izvorom. Dva potočića koji se u slapovima ruše s vrha stijene, spajaju se u pećini iz koje protječe zajednički potok Curak. Kod hidrocentrale sastaje se potok Jasle s potokom Curak u jedan zajednički tok zvan Ivševica.

U predjelu značajnog krajobraza Vražji prolaz i Zeleni vir obitava divokoza i muflon, a na cijelom području Skrada veliki je broj jelenske divljači, medvjeda, divlje svinje te preko 40 vrsta sisavaca. Bogat ptičji svijet čine ptice koje se tu gnijezde kao npr. tetrijeb gluhan, sova ušara, planinska sova, voden kos, šojka, djetlić, plavetna sjenica, drozd cikelj. Najrasprostranjenija šumska zajednica je šuma bukve i jele, a predjel Skradskog vrha bogat je tisom i božikovinom. Prostor je to s velikim brojem endemskih vrsta bilja. Najznačajniji vodozemac je daždevnjak. Valja spomenuti i bogatstvo cvrčaka i poznatog zaštićenog leptira Apolon, ali i zmija kao što su poskok, bjelouška, crna poljarica te gušter zelembać.

Navedenim zaštićenim području Sukladno Zakonu o zaštiti prirode upravlja nadležna javna ustanova Primorsko – goranske županije „Priroda“.

Slika 4. Pregled ekološke mreže Natura 2000; Područje prema direktivi o staništima; Područje prema direktivi o pticama

Izvor: Biportal, 2024. god.

Tablica 10. Pregled značajki područja Ekološke mreže Natura 2000

Područje očuvanja za ptice (POP) - nazivi	Šifra područja
Gorski kotar i sjeverna Lika; planinski ćuk, vodomar, jarebica kamenjarka, primorska trepteljka, suri oro, sova močvarica, lještarka, ušara, leganj, crna roda, zmijar, eja strnjarica, kosac, planinski djetlić, crvenoglavi djetlić, crna žuna, vrtna strnadica, sivi sokol, bjelovrata muharica, mala muharica, mali ćuk, rusi svrčak, ševa krunica, škanjac osaš, tropri djetlić, siva žuna, jastrebača, pjegava grmuša, tetrijeb gluhan, mala prutka	HR1000019
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	Šifra područja
Gorski kooar i sjeverna Lika: širokouhi mračnjak, mali potkovnjak, vuk, medvjed, ris, cjelolatična žutilovka, istočna vodendjevojčica, gorski potočar, (Sub -) mediterne šume endemičnog crnog bora	HR5000019
Područje oko Kupice: potočni rak, alpinska strizibugba, mladica, žuti mučakč	HR2001351
Vražji prolaz i Zeleni Vir: šume velikih nagiba i klanaca Tilio – Acerion	HR2001345
Šume kod Skrada: bukove šume Luluzo – Fagetum	HR2001413
Ponor Ponikve II: špilje i jame zatvorene za javnost	HR2000106

Izvor: Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj 124/13, 105/15)

Slika 5. Područja očuvanja značajna za ptice

Izvor: Uredba o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj 105/15)

Prilog IV.

Dio 2. Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove

Slika 6. Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove

Izvor: Uredba o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj 105/15)

2.1.3.3. Vodoopskrbni objekti na području odgovornosti

Pregled vodnih građevina s karakteristikama (vodospreme, crpne i klorinatorske stanice):

Tablica 11. Pregled vodosprema na području Općine

R.Br.	Vodosprema	Kapacitet (m3)	K.G.V. (m.n.v.)	K.D.V. (m.n.v.)
Vodoopskrbno područje – Općina Skrad				
1.	Gornji Skrad	100	730	727
2.	Skradska Draga	200	790	787
3.	Vodica	100	838	835
4.	Divjake	50	834	831
5.	Bukov Vrh	80	760	757
6.	Hribac	80	850	846

Izvor: Komunalac – vodoopskrba i odvodnja d.o.o., 2023. god.

Tablica 12. Pregled crpnih stanica na području Općine

R.Br.	Naziv crpne stanice	Broj crpki	Kapacitet (l/s)	Ukupni protok (l/s)	Snaga (KW)
1.	Željeznička stanica Skrad	1+1	2x5	5	2x15
2.	Skradska Draga	1+1	2x3	3	2x3
3.	Hidrofor (u V.S. Skradska Draga)	1	1x1	15	1x1,4
4.	Skrad (izvor II)	1	2,2	2,2	1x2,2
5.	H.S. Hlevci	1+1	2x1,1	1,1	2x1,5

Izvor: Komunalac – vodoopskrba i odvodnja d.o.o., 2023. god.

Tablica 13. Pregled klorinatorskih stanica na području Općine

R.Br.	Naziv klorinatorske stanice	Broj crpki	Kapacitet (l/s)
1.	V.S. Gornji Skrad	1	0,69
2.	Skradska Draga	1	0,69
3.	V.S. Bukov Vrh	1	0,69
4.	Malo Selce	1	0,69

Izvor: Komunalac – vodoopskrba i odvodnja d.o.o., 2023. god.

Na području Općine ne postoji zasebni cjevovod hidrantske mreže, već se radi o ugrađenim, podzemnim hidrantima na vodoopskrbnim cjevovodima.

Tablica 14. Pregled lokacija hidranata na području Općine

R.Br.	Lokacija hidranata	Ø	Tlak (bara)
Naselje Skrad			
1.	Cvjetna 16	52	3,5
2.	Gorica bb	52	4
3.	Grič 6	75	4
4.	Goranska 9	75	7,5
5.	I. G. Kovačića 4	52	6
6.	I. G. Kovačića 8	75	3
7.	j. B. Blaža 6	75	7,5
8.	Selska 9	75	8
9.	Selska 13	75	8
10.	Selska 14	75	8
11.	Selska 24	75	8

12.	Školska 14	75	6,5
13.	Tuška 5	75	3
14.	Tuška 1	75	3
15.	Vatrogasna 6	75	7
16.	V. Nazora 1	75	6
17.	V. Nazora 11	75	6
18.	V. Nazora 20	75	6
19.	V. Nazora 23	75	6
20.	V. Nazora 30	75	6
21.	Šiler 5	75	3
22.	Šiljar 12	75	5
Naselje Bukov Vrh			
1.	Bukov Vrh 8	52	3
2.	Bukov Vrh 24	52	3
3.	Bukov Vrh 56	52	3
Naselje Planina			
1.	Planina 11	75	3,5
2.	Planina 27	75	3,5
3.	Planina bb (kod kapelice)	75	3,5
Naselje Podstene			
1.	Podstene 7	75	8
Naselje Trški Lazi			
1.	Trški Lazi bb (Kuželički R.)	52	5
Naselje Tusti Vrh			
1.	Tusti Vrh 2	75	3,5
2.	Tusti Vrh 9	75	3,5
Naselje Veliko Selce			
1.	Veliko Selce 21	75	2
2.	Veliko Selce 29	75	2
3.	Veliko Selce 41	75	2
Naselje Žrnovac			
1.	Žrnovac 9	52	4
Naselje Divjake			
1.	Divjake 15	52	5
2.	Divjake 19	52	5
Naselje Gorica Skradska			
1.	Gorica Skradska	52	3,5
Naselje Gornja Dobra			
1.	Gornja Dobra 3	52	3
2.	Gornja Dobra 10	52	3
3.	Gornja Dobra 11	52	3
4.	Gornja Dobra 14	52	3
Naselje Hribec			
1.	Hribec 17	52	3
Naselje Hlevci			
1.	Hlevci bb	75	3
2.	Hlevci 7	75	3
3.	Hlevci 1 A	75	3
Naselje Malo Selce			
1.	Malo Selce 1	52	5
2.	Malo Selce 5	52	5

Izvor: Komunalac – vodoopskrba i odvodnja d.o.o., 2023. god.

2.1.3.4. *Poljoprivredne površine na području odgovornosti*

Sukladno podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, završno s 31. prosinca 2023. godine, na području Općine nalazi se: 2,67 ha oranica, 0,01 ha staklenika na oranicama, 23,46ha livada, 0,7 ha krških pašnjaka, 0,02 ha vinograda, 2,99 ha voćnjaka, 0,17 ha mješovitih višegodišnjih nasada, 0,97 ha privremeno neodržavanih parcela, ukupno 30,99 ha ARKOD parcela.

Tablica 15. Prikaz broja i površine ARKOD – a i broja PG – a s obzirom na veličinu i sjedište PG -a za područje Općine

Naselje	Broj PG - a	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)
Divjake	1	15	2,11
Gornja Dobra	1	39	19,00
Hlevci	2	33	13,46
Hribac	1	1	0,07
Skrad	17	180	69,26
Veliko Selce	1	2	0,78
Ukupno:	23	270	104,69

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, 2023. god.

Slika 7. Prikaz poljoprivrednih površina na području Općine

Izvor: Geoportal, DGU, 2024. god.

2.1.3.5. Industrijski i drugi gospodarski objekti, operateri i područja s opasnim tvarima te njihove tehnološke karakteristike, smještaj i posebnosti s obzirom na naselja

- Gospodarski objekti na području odgovornosti

U tablici koja slijedi predočeni su podaci dostupni na portalu „Digitalna komora“.

Tablica 16. Prikaz pravnih osoba u gospodarstvu prema djelatnosti

R.Br.	Naziv pravne osobe	Lokacija pravne osobe	Djelatnost pravne osobe
1.	DAAF d.o.o. za preradu drva i trgovinu	Divjake 20	C1623 – proizvodnja ostale građevne stolarije i elemenata
2.	TONIZAGI d.o.o. za prijevoz i trgovinu	Selska 67, Skrad	I5610 – djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane
3.	VE – RO j.d.o.o. za usluge, turistička agencija	Šubetov most 2, Podstena	I5630 – djelatnosti pripreme i usluživanja pića
4.	LOKALNA RAZVOJNA AGENCIJA PINS d.o.o. za istraživanje i razvoj u gospodarstvu i putnička agencija	Ivana Gorana Kovačića 3, Skrad	M7022 – savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem
5.	MAJLO j.d.o.o. za ugostiteljstvo	Cvjetna 6, Skrad	I5630 – djelatnosti pripreme i usluživanja pića
6.	TONIZAGI d.o.o. 2 za ugostiteljstvo i usluge	Selska 67, Skrad	I5630 – djelatnosti pripreme i usluživanja pića
7.	JASLE j.d.o.o. za ugostiteljske usluge	Goranska 24, Skrad	I5630 – djelatnosti pripreme i usluživanja pića
8.	MALBUT j.d.o.o. za računalne poslove i usluge	Cvjetna 6, Skrad	M6920 – računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje
9.	PROGEO PROJEKT d.o.o. za usluge i trgovinu	Vatrogasna 12, Skrad	I5510 – hoteli i sličan smještaj
10.	DEMMATO – GRADNJA j.d.o.o. za elektroinstalacijske radove	Vladimira Nazra 41, Skrad	F4321 – elektroinstalacijski radovi
11.	STAR DUST INVESTMENTS d.o.o. za poslovanje nekretninama i turizam	Josipa Blaževića – Blaža 6, Skrad	I5510 – hoteli i sličan smještaj

Izvor: Digitalna komora, 2024., Fininfo 2024. god.

- Industrijske, gospodarske i poslovne zone na području odgovornosti

Ukupna površina Poslovne zone Podstena - Veliko selce iznosi 8,34 ha.

Zona je locirana uz županijsku cestu Skrad – Rijeka s istočne strane. Udaljenost poslovne zone od autoceste D6 Zagreb - Rijeka je 10 km, a od željezničke pruge Zagreb - Rijeka 2 km.

Prostornim planom Općine, struktura Poslovne zone predviđa pretežito trgovački, pretežito uslužni, komunalno servisni, manje proizvodne djelatnosti i sl., a prema potrebi i prateći skladišni prostori.

- Turizam

Turističke zone na području Općine su:

- Mala Dobra (K2) – ugostiteljsko turistička namjena
- Skrad (T1) – smještajni kapaciteti
- Skrad (T2) – ugostiteljstvo
- Zeleni vir (T3) – izletišta
- golf igralište „Hlevci“ (R1) – sportsko rekreacijska namjena
- „Veliko Selce“ (R2) – sportski centar
- „Veliko Selce“ (R3) – sportski centar

2.1.3.6. Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen veliki broj ljudi

- Problematične su:
  - zgrade izgrađene prije razdoblja protupotresnog građenja
  - obiteljske kuće izgrađene bez kontrole
  - zgrade u kojima je izvršena adaptacija s izmjenama u konstrukciji, a bez detaljnih provjera

Najugroženija područja u situaciji potresa su u naseljima gdje je najveća gustoća naseljenosti i najveći broj stanovnika.

- Objekti na području Općine u kojima se okuplja veći broj ljudi

Od objekata u kojima stalno boravi veći broj osoba najvećeg kapaciteta su Osnovna škola Skrad u sklopu koje je dječji vrtić i zgrada Općine.

Tablica 17: Pregled objekata na području Općine u kojima se okuplja i može biti ugrožen veći broj ljudi

Naziv objekta i adresa	Kapacitet / broj osoba
Osnovna škola Skrad, Školska 2, 51 311 Skrad	100
Osnovna škola Skrad – Dječji vrtić, Školska 2, 51 311 Skrad	30
Ambulanta obiteljske medicine, Marija Skender, dr.med., spec.obit.med, Josipa Blaževića – Blaža 9, 51 311 Skrad	10
Zgrada Općine Skrad, Josipa Blaževića – Blaža 8, 51 311 Skrad	20

2.1.3.7. Kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje

Kao potrebna mjesta za sklanjanje i zbrinjavanje koristit će se podrumске prostorije, zaštićenije suterenske prostorije, podzemne garaže, postojeća obiteljska skloništa u individualnoj stambenoj izgradnji te prirodne i druge vrste zaklona.

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara vršit će se prema potrebi i u postojeće podrumske zaklone koji će se urediti za tu namjenu. Podrumske zaklone u zajedničkim stambenim građevinama treba očistiti, pripremiti i prilagoditi za sklanjanje. Po potrebi izvršit će se potpora stropne konstrukcije s daskama (fosnama) i odgovarajućim podupiračima. Isto tako izvršit će se pojačanje ili zaštita ulaza te zaštita svih otvora (prozora) na odgovarajući način.

2.1.3.8. Kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)

Zbrinjavanje je moguće provesti u prostorima zgrade škole, društvenim i vatrogasnim domovima, ugostiteljskim objektima te vikendicama. U istim objektima moguća je i priprema hrane jer su uglavnom opremljeni kuhinjama.

Tablica 18. Pregled smještajnih kapaciteta i lokacija na kojima će se organizirati priprema i nabava hrane na području Općine

Naziv objekta i adresa	Kontakt	Kapacitet / broj osoba
Osnovna škola Skrad Školska 2, 51 311 Skrad	Ravnateljica: Vesna Pintar-Grgurić, dipl.uč.izvr.savj. Telefon/faks: +385 51 810 695 e-mail: os-skrad@os-skrad.skole.hr	

2.1.3.9. Zdravstveni kapaciteti (javni i privatni)

Na području Općine nadležan je Dom zdravlja Primorsko – goranske županije. Na području Općine djeluje:

- Ambulanta obiteljske medicine, Marija Skender, dr.med., spec.obit.med., Josipa Blaževića Blaža 9, 51 311 Skrad.

2.1.4. Prometno - tehnološka infrastruktura na području odgovornosti

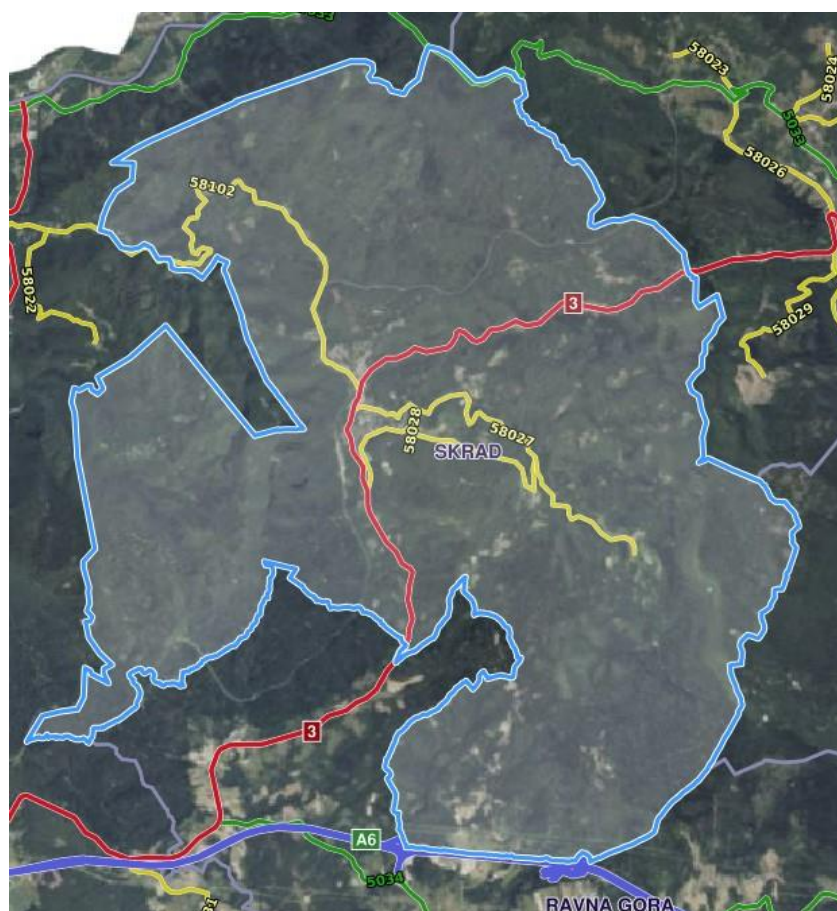
2.1.4.1. Cestovna i željeznička infrastruktura

Cestovni promet Općine dobro je povezan sa županijskim i državnim prometnicama kao i željezničkim koridorom Rijeka - Zagreb koji prolazi kroz mjesto Skrad. Sa susjednim općinama mjesto je povezano regionalnim putovima. Povezanost mjesta s morem omogućuje stara cesta Lujzijana, te autocesta Rijeka - Zagreb čiji je priključak udaljen 10 km od mjesta. Udaljenost od prvog najbližeg aerodroma na otoku Krku je 55 km a udaljenost od zračne luke Pleso – Zagreb je 115 km. Mogućnost autobusnog prijevoza nešto je slabija zbog ukinutih prijevoznih linija, a udaljenost do većeg autobusnog kolodvora je 15 km u gradu Delnice. Skrad je dobro povezan sa Slovenijom lokalnim cestama te je udaljenost od grada Ljubljane svega 100 km. Južni rub Općine tangira trasu autoceste Zagreb – Rijeka. Najbliži ulaz na autocestu je u čvoru Ravna Gora, koji je udaljen 10 km od buduće poslovne zone.

Tablica 19. Pregled prometnica na području Općine Skrad

R.Br.	Oznaka prometnice	Naziv prometnice	Ukupna duljina prometnice (km)
1.	DC3	Goričan (GP Goričan (granica RH/Mađarska) – A4) – Hodošan (A4) – Čakovec – Varaždin – Breznički Hum – Popovec (A1) – Karlovac (DC1) – Rijeka (DC8)	220,645
U lokalne ceste razvrstavaju se sljedeće ceste:			
1.	LC 58027	Skrad (DC3) – Bukov Vrh	5,234
2.	LC 58028	Podstena (DC3) – Divjake (LC58027)	3,610
3.	LC 58102	Iševnica (LC58022) – Žakrajc Brodski – Skrad (DC3)	7,683

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne Novine“ broj 59/23, 64/23, 71/23, 97/23)

Slika 8. Prikaz prometne infrastrukture na području Općine Skrad

Izvor: geoportal.hrvatske-ceste.hr

- Željeznički promet

Kroz Skrad prolazi trasa željezničke pruge Zagreb – Rijeka. Gradnja željezničke pruge koja povezuje Rijeku i Budimpeštu krenula je 1865. godine kada je započela gradnja na dijelu između Rijeke i Zagreba. Pruga je u promet puštena 1873. godine te je aktivna do današnjih dana.

Tablica 20. Pregled željezničkih pruga na području Općine

R.Br.	Oznaka pruge	Puni naziv željezničke pruge	skraćeni naziv željezničke pruge	Pripadnost koridoru	Građevinska duljina pruge (km)
1.	M202	Zagreb Glavni kolodvor – Karlovac - Rijeka	Zagreb Gk - Rijeka	OSN, MED, RFC6, RH2	227,871

Izvor: Uredba o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne novine“ broj 84/21)

2.1.4.2. Dalekovodi i transformatorske stanice

Elektrooprskrbu na području Općine Skrad vrši HEP ODS d.o.o. – Elektroprimorje Rijeka.

Tablica 21. Broj i vrsta potrošača električne energije na području Općine

Kategorija	Broj	Godišnja potrošnja (kWh)
Javna rasvjeta	24	123.561,00
Kućanstvo	683	1.186.000,00
Poduzetništvo	65	618.284,00
Poduzetništvo – srednji napon	3	75.956,00

Izvor: HEP ODS d.o.o. – Elektroprimorje Rijeka, 2023 .god.

Popis trafostanica: Hlevci, Kupjački Vrh, Šubetov Most, Hribac, Divjake, Bukovrh, Skrad – Podstena, Skrad – ŽP, HE Zeleni Vir, Veliko Selce, Skrad – Kraševac, Skrad 1, Skrad – Šiler, Skrad 3, Skrad – Planina, Malo Selce, Brezje, Gornja Dobra, Sleme – Žrnovac, Podslemeni Lazi, Rogi, Pucak.

Ukupna duljina dalekovoda:

20 kV vod	Duljina (m)
Podzemno	15.293,00
Nadzemno	12.363,00

Na području Općine nalazi se visokonaponski nadzemni (VN) vod DV 400 kV MELINA – TUMBRI u vlasništvu *Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS)*.

Ukupna duljina voda DV 400 kV Melina - Tumbri na području Općine je 2.7 km, na 8 čelično rešetkastih stupova tipa: YN1, YN6 i Ne12.

Vodič je Al/Če 3x2x490/65 mm². Dalekovod ima dva zaštitna užeta. Optičko zaštitno uže ASLH-Db (Ay/Aw 120/90-12.5) 10E 9/125 0.38F3.5 i čelično zaštitno uže EAlMg1/Če 120/70 mm².

2.1.4.3. Telekomunikacijski sustavi

Pristupna telekomunikacijska mreža na području općine Skrad ugrađena je dijelom u cijevi distributivne kabelaške kanalizacije uz odgovarajući broj rezervnih cijevi. Lokalna telekomunikacijska centrala Skrad smještena je u Skradu i ima mogućnost priključka 512 korisnika. Njen iskorišteni kapacitet je 93 %. Izgrađeni kapacitet pristupne telekomunikacijske mreže je 1400 parica, a izvedeni kapacitet iznosi 70 %.

2.1.4.4. Hidrotehnički sustavi

Vodoopskrbu na području Općine provodi Komunalac – vodoopskrba i odvodnja d.o.o. Delnice. Broj priključaka: 564 kućanstva i 41 pravne osobe.

Pregled vodnih građevina s karakteristikama (vodospreme, crpne i klorinatorske stanice) se nalazi u Poglavlju 2.1.3.3.

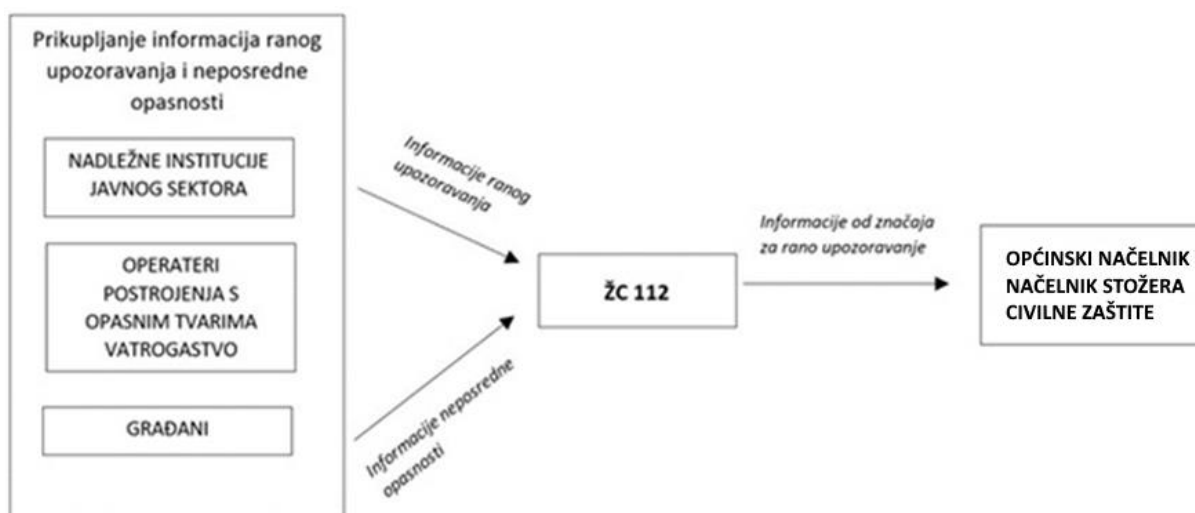
2.2. Upozoravanje

Rano upozoravanje označava pružanje pravodobnih i učinkovitih informacija na temelju kojih nadležne institucije pokreću zajednice i pojedince izložene opasnostima na poduzimanje mjera za izbjegavanje ili smanjivanje rizika i provođenje pravodobnih priprema za učinkovit odgovor na prijetnje.

Informacije ranog upozoravanja prikupljaju sve institucije iz javnog sektora u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, seizmologije, javnog zdravstva, geologije i inspeksijske službe.

Informacije o neposrednoj opasnosti od nastanka nesreće čije posljedice mogu izazvati značajne posljedice po živote i zdravlje ljudi i štete na materijalnim dobrima i okolišu prikupljaju operateri postrojenja s opasnim tvarima i vatrogastvo.

Informacije ranog upozoravanja i neposredne opasnosti, u vremenu najpribližijem realnom, prenose se Službi civilne zaštite Karlovac koja preko ŽC 112 informacije o ranom upozoravanju dostavlja odgovornim osobama Općine, odnosno općinskom načelniku (**PRILOG 8.**) i načelniku Stožera civilne zaštite (**PRILOG 1.**).

Slika 9. Shematski prikaz postupaka primanja i prenošenja ranog upozoravanja i neposredne opasnosti

Na temelju dobivenih informacija, općinski načelnik / načelnik Stožera civilne zaštite nalaže pripravnost vlastitim operativnim snagama sustava civilne zaštite.

Tablica 22. Prikaz izvora upozoravanja, sadržaja, korisnika upozoravanja, mjera, snaga i sredstva po pojedinoj ugrozi

IZVANREDNI DOGAĐAJ	IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE, SNAGE I SREDSTVA
Epidemije i pandemije	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Rijeka, centar 112 - od građana - neposrednim uvidom na terenu - Zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrste virusa u opticaju - Medicinske prognoze, obavijesti i priopćenja 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom djelovanja civilne zaštite Općine
Ekstremne vremenske pojave - Ekstremne temperature	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Rijeka, centar 112 - DHMZ 	<ul style="list-style-type: none"> - vrsta opasnosti - vremenske prognoze - mjere zaštite 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.
Ekstremne vremenske pojave – Vjetar (kretanje zračnih masa općenito)	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Rijeka, centar 112 - DHMZ 	<ul style="list-style-type: none"> - vrsta opasnosti - vremenske prognoze - mjere zaštite 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.
Tuča	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Rijeka, centar 112 - DHMZ 	<ul style="list-style-type: none"> - vrsta opasnosti - vremenske prognoze - mjere zaštite 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene <i>Planom</i> Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.

IZVANREDNI DOGAĐAJ	IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE, SNAGE I SREDSTVA
Ekstremne vremenske pojave – Snijeg i Led	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Rijeka, centar 112 - DHMZ 	<ul style="list-style-type: none"> - vrsta opasnosti - vremenske prognoze 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - Upozoravanje je moguće provesti na vrijeme.
Požar	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Rijeka, centar 112 - od građana neposrednim uvidom na terenu - vatrogasne službe - policija 	<ul style="list-style-type: none"> - vrsta opasnosti - vremenske prognoze 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom djelovanja civilne zaštite Općine - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb, asanacija i drugo -
Degradacija tla - Klizišta	<ul style="list-style-type: none"> - od građana - neposrednim uvidom na terenu 	<ul style="list-style-type: none"> - lokacija - značajke ugroženog područja - površina ugroženog područja - ugroženost - posljedice 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom djelovanja civilne zaštite - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb, asanacija i drugo - Upozoravanje je moguće provesti pravovremeno osim kada se radi o naglim klizanjima terena na nepredviđenim područjima.
Poplava	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Rijeka, centar 112 - DHMZ - od građana neposrednim uvidom na terenu 	<ul style="list-style-type: none"> - stanje protoka na vodotocima koji prolaze kroz Općinu - prognoza vodostaja - prognoza za padaline koje mogu dovesti do povećanja vodostaja 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage sustava civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom djelovanja civilne zaštite Općine - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb. - Upozoravanje je moguće provesti pravovremeno osim kada se radi o bujičnim poplavama.

IZVANREDNI DOGAĐAJ	IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE, SNAGE I SREDSTVA
Potres	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite – Područni ured civilne zaštite Rijeka, centar 112 - Seizmološka služba RH - sve institucije i građani na pogođenom i susjednim područjima 	<ul style="list-style-type: none"> - osnovni parametri potresa - prve pouzdane podatke o potresu na pogođenom području moguće je napraviti u vremenu od minimalno 30 min do maksimalno 3 sata 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Općine - operativne snage sustava civilne zaštite - stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom djelovanja civilne zaštite Općine - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom djelovanja civilne zaštite Općine - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb, asanacija i drugo - Za potres nije moguće provesti pravovremeno upozoravanje.

2.3. Uzbunjivanje

Odluku o uzbunjivanju stanovništva putem sirena, oglašavanjem znaka neposredne opasnosti ili upozorenja na nadolazeću opasnost, s priopćenjem za stanovništvo donosi općinski načelnik, a u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti načelnik Stožera civilne zaštite. Odluku o uzbunjivanju stanovništva, u slučaju žurnosti može donijeti voditelj Službe civilne zaštite Karlovac ili osobe koje oni ovlaste u slučaju svoje odsutnosti ili spriječenosti.

Sustav za uzbunjivanje stanovništva putem sirena koristi se kod ugroze od poplava, požara, nesreća koje uključuju opasne tvari, ratnih opasnosti i terorističkog djelovanja.

Odluka o uzbunjivanju stanovništva donosi se na temelju:

- informacija ranog upozoravanja institucija iz javnog sektora u sklopu propisanog djelokruga u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, ionizirajućeg zračenja, inspeksijske službe i institucija koje provode znanstvena istraživanja,
- informacija o neposrednoj opasnosti od nastanka nesreće koje prikupljaju operateri postrojenja s opasnim tvarima, hidroakumulacija, vatrogastvo,
- informacija koje prikupljaju Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova.

Kod ugroza od poplava izazvanih izlivanjem kopnenih vodenih tijela informacije potrebne za donošenje odluke za uzbunjivanje stanovništva osiguravaju Hrvatske vode u skladu s Državnim planom obrane od poplava.

Ovlasti i postupci uzbunjivanja stanovništva kod nesreća koje uključuju opasne tvari, pucanja akumulacijskih brana i drugim slučajevima kada pravna osoba ima vlastite sirene ili sustav uzbunjivanja, propisani su člankom 5. *Pravilnika o postupku uzbunjivanja stanovništva* te pojedinačnim planovima za slučaj opasnosti (operativni, unutarnji i vanjski planovi zaštite i spašavanja). Znak neposredne opasnosti za navedene nesreće, oglašava pravna osoba čijom djelatnošću je uzrokovana nesreća te bez odlaganja obavještava Centar 112 i dostavlja priopćenje za stanovništvo. Centar 112 dalje postupa u skladu s aktom kojim se reguliraju aktivnosti Centra 112 i pravne osobe u takvim slučajevima.

Odluka o uzbunjivanju stanovništva (**PRILOG 45.**) s priopćenjem za stanovništvo upućuje se Centru 112 / Operativnom centru civilne zaštite.

Centar 112 u provedbi uzbunjivanja sirenama postupa na sljedeći način:

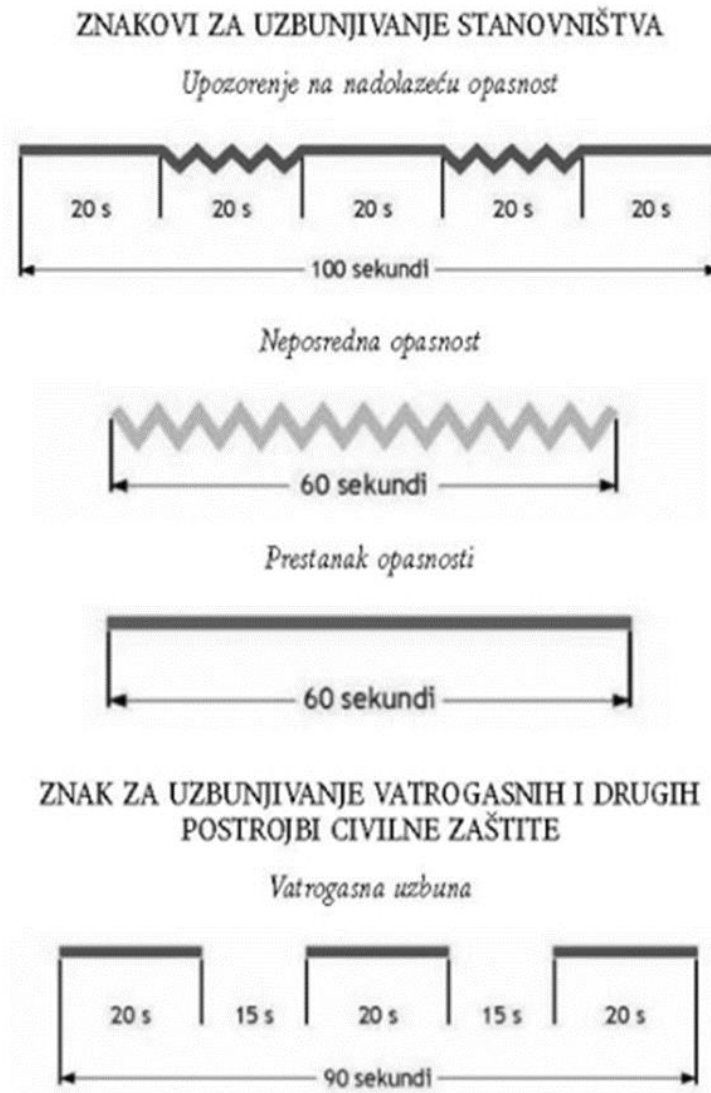
- sustavom javnog uzbunjivanja emitira odgovarajući znak za uzbunjivanje,
- emitira priopćenje za stanovništvo putem elektroničkih sirena,
- nalaže oglašavanje odgovarajućeg znaka za uzbunjivanje pravnim osobama koje imaju sirene ili sustave za uzbunjivanje, a nisu uvezane u sustav za daljinsko upravljanje sirenama iz centra 112.

Centar 112 u skladu s utvrđenim načinima komunikacije šalje priopćenje za stanovništvo:

- Operativnom centru civilne zaštite,
- operativno - komunikacijskim centrima hitnih službi,
- Stožeru civilne zaštite,

- općinskom načelniku,
- pravnoj osobi koja posjeduje vlastiti sustav uzbunjivanja,
- vlasnicima ili korisnicima objekata koji su obvezni uspostaviti interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje,
- elektroničkim medijima prema popisu koji je sastavni dio *Plana*.

Uzbunjivanje stanovništva u slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti obavlja se propisanim jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje prema Uredbi o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje („Narodne novine“ broj 61/16).

Slika 10. Znakovi za uzbunjivanje stanovništva, vatrogasnih i drugih postrojbi civilne zaštite

Izvor: Uredba o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje („Narodne novine“ broj 61/16)

Za uzbunjivanje i obavješćivanje stanovništva koriste se:

- sirene,
- razglasni uređaji,
- elektronički mediji,
  - radio i televizijske postaje na nacionalnoj razini,

- lokalne radio postaje i televizijske postaje,
- web-stranice MUP-a – Ravnateljstvo civilne zaštite,
- aplikacije za pametne telefone i druge uređaje,
- SMS poruke (nakon što se kod davatelja usluga).

Uz znakove za uzbunjivanje stanovništva u slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti putem nadležnog Centra 112 daje se priopćenje za stanovništvo o vrsti opasnosti i mjerama koje je neophodno poduzeti.

Priopćenja za stanovništvo emitiraju se neposredno nakon danog znaka za uzbunjivanje putem sirena, razglasnih uređaja, elektroničkih medija te SMS poruka.

Uzbunjivanje vatrogasnih postrojbi obavlja se putem telekomunikacijskih sredstava, a kada to nije moguće znakom „vatrogasna uzbuna“.

Osiguranje uzbunjivanja osoba s invaliditetom na području Općine Skrad provoditi će se putem povjerenika civilne zaštite uz pomoć članova udruga. Povjerenici civilne zaštite će kao predstavnici naselja imati uvid o broju osoba s invaliditetom na svom području te će se informacija o ranom upozoravanju moći provesti u realnom vremenu. Ukoliko je osobama s invaliditetom putem posebnih propisa dodijeljena osoba koja se brine za osobu s invaliditetom, ista će informaciju o ranom upozoravanju moći provesti u realnom vremenu.

Po prestanku opasnosti za stanovništvo, donositelj odluke je dužan Centru 112 dostaviti odluku o prestanku opasnosti s priopćenjem za stanovništvo.

2.4. Pripravnost

Pripravnost je stanje spremnosti operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite za operativno djelovanje.

Kako je u Procjeni rizika navedeno, ugroze mogu biti predvidive (poplave, ekstremne temperature, klizišta, suša, tuča, mraz) i nepredvidive (potres, epidemije i pandemije, industrijske nesreće). Za slučaj predvidivih ugroza, općinski načelnik uvodi pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite, dok kod nepredvidivih ugroza, nakon što se dogode, općinski načelnik aktivira sve potrebne snage civilne zaštite.

Pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite nalaže općinski načelnik temeljem informacija u sustavu ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće. U odsutnosti općinskog načelnika pripravnost uvodi načelnik Stožera civilne zaštite.

Mjere pripravnosti za snage i sredstva koja se uključuju u civilnu zaštitu:

- obavještanje (upozorenje) pripadnicima operativnih snaga o mogućoj ugrozi,
- ograničenje udaljavanja iz mjesta stanovanja ili s radnog mjesta,
- uvođenje pasivnog dežurstva u pravnim osobama, udrugama od interesa za civilnu zaštitu, obrtnicima i fizičkim osobama s ciljem ocjene stanja i spremnosti ljudi te potpunosti materijalno – tehničkim sredstvima,
- stalna dostupnost na telefon/mobitel,
- kontrola potrebnih materijalno – tehničkih sredstava i opreme,
- provedba pripravnosti putem telefona/mobitela, a u slučaju nemogućnosti korištenja telekomunikacija mjere pripravnosti naložiti putem teklića.

Pripravnost se uvodi operativnim snagama sustava civilne zaštite.

Operativne snage sustava civilne zaštite Općine Skrad su:

- Stožer civilne zaštite Općine Skrad
- Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici
- Pravna osoba od interesa za sustav civilne zaštite
- Javna vatrogasna postrojba Delnice, Dobrovoljno vatrogasno društvo Skrad
- Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) – Stanica Delnice
- Gradsko društvo Crvenog križa Delnice
- Udruge građana

Tijekom pripravnosti će se uvesti dežurstvo (aktivno) svih potrebnih operativnih snaga i provesti ocjena spremnosti i stanja materijalno - tehničkih sredstava za djelovanje u slučaju određene ugroze (Stožer civilne zaštite, vatrogastvo, GDCK Delnice, HGSS – Delnice, povjerenici civilne zaštite, udruge i pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite). Isto tako uvest će se pasivno dežurstvo u pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite s ciljem ocjene stanja i spremnosti ljudi i potpunosti materijalnim sredstvima (građevinske i

komunalne tvrtke, tvrtke za prijevoz osoba i tereta, za osiguranje prehrane i smještaja, za distribuciju energenata i vode) i u udrugama građana.

- **Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)**

Po upozorenju na dolazeću prijeteću opasnost, općinski načelnik nalaže pripravnost Stožera civilne zaštite na način da telefonom poziva direktno načelnika Stožera ili njegovog zamjenika.

Ukoliko postoji mogućnost prerastanja izvanrednog događaja u veliku nesreću, općinski načelnik nalogom (**PRILOG 30.**), a sukladno Planu pozivanja Stožera civilne zaštite (**PRILOG 29.**), mobilizira Stožer koji se upoznaje s trenutnom situacijom na terenu.

Sukladno razvoju situacije, općinski načelnik na preporuku Stožera civilne zaštite uvodi pripravnost operativnih snaga civilne zaštite:

- temeljnih operativnih snaga: vatrogastvo, HGSS – Stanica Delnice, GDCK Delnice (vrijeme pripravnosti 1 – 3 sata),
- ostale operativne snage: pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite, povjerenici civilne zaštite, koordinatori na lokaciji i udruge.

- **Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.)**

Nakon dobivanja zahtjeva od strane općinskog načelnika (u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite), zapovjednik vatrogasne postrojbe uvodi dežurstvo uz podizanje gotovosti i pripremu materijalno - tehničkih sredstava. Ovisno o riziku, traži sastanak s predstavnicima Vatrogasne zajednice kako bi se planirali udruženi resursi.

- **GDCK Delnice (PRILOG 3.)**

GDCK Delnice djeluje u skladu sa zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom Operativnom planu civilne zaštite.

Općinski načelnik putem načelnika Stožera poziva ravnatelja GDCK ili njegovog zamjenika putem telefona direktno ili putem Županijskog centra 112 te ga obavještava o nastaloj ugrozi.

- **HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.)**

Djeluje u skladu sa zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom Operativnom planu civilne zaštite.

Općinski načelnik putem načelnika Stožera civilne zaštite poziva pročelnika HGSS – Stanice Delnice i obavještava je o nastaloj ugrozi.

- **Udruge (PRILOG 5.)**

Općinski načelnik u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite obavještava odgovorne osobe udruga od interesa za sustav civilne zaštite o nastaloj ugrozi i stavlja ih u stanje pripravnosti.

- **Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici (PRILOG 6.)**

Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici pozivaju se telefonom, sms porukom, sredstvima javnog priopćavanja odnosno uručenjem poziva od strane teklića.

- **Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite (PRILOG 7.)**

Općinski načelnik u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite obavještava odgovorne osobe pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite o nastaloj ugrozi i stavlja ih u stanje pripravnosti. Način priopćavanja informacija o stanju pripravnosti ostvaruje se telefonom, faksom, e-mailom, putem Centra 112 ili osobno.

- **Koordinatori na lokaciji**

Koordinate na lokaciji određuje i upućuje na lokaciju načelnik Stožera civilne zaštite, sa zadaćom koordiniranja djelovanja različitih operativnih snaga sustava civilne zaštite i komuniciranja sa Stožerom civilne zaštite.

2.5. Mobilizacija (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite

Aktiviranje podrazumijeva postupke pokretanja žurnih službi, operativnih snaga sustava civilne zaštite i građana na temelju relevantnih podataka sustava ranog upozoravanja kada izvanredni događaj ima tendenciju razvoja u veliku nesreću.

Aktiviranje operativnih snaga sustava civilne zaštite, odlukom nalaže općinski načelnik samostalno ili na prijedlog Stožera i Službe civilne zaštite Rijeka preko Centra 112.

- **Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)**

Mobilizaciju Stožera nalaže općinski načelnik, odnosno načelnik Stožera civilne zaštite.

Članovi Stožera civilne zaštite mobiliziraju se vlastitim kapacitetima nadležnih tijela, sukladno Planu pozivanja Stožera civilne zaštite (**PRILOG 29.**).

Članovi Stožera mobiliziraju se u pravilu putem fiksne ili mobilne telekomunikacijske mreže, a mobilizacijski poziv im se uručuje naknadno pri dolasku na zbornu mjesto. Mobilizacija Stožera civilne zaštite može se izvršiti putem teklića.

Mobilizacijsko mjesto: Zgrada Općine Skrad na adresi Josipa Blaževića-Blaža 8, Skrad. Pričuvna lokacija koja će se koristiti u nemogućnosti prilaska primarnoj lokaciji je Osnovna škola Skrad, Školska 2, Skrad.

- **Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.)**

Zapovjedništva i postrojbe vatrogastva, kada u velikim nesrećama i katastrofama djeluju kao operativna snaga sustava civilne zaštite, mobiliziraju se sukladno odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje vatrogastva, Planu djelovanja civilne zaštite, *Zakona o sustavu civilne zaštite*, vlastitih operativnih planova civilne zaštite te nalogu Stožera civilne zaštite.

Ukoliko zapovjednici postrojbi na terenu zahtijevaju dodatne vatrogasne snage, tada odluku o uključivanju većeg dijela postrojbi donosi zapovjednik Vatrogasne zajednice Primorsko - goranske županije, a na prijedlog voditelja intervencije. Ako zapovjednik vatrogasne intervencije ocijeni da raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno obaviti intervenciju, o nastaloj situaciji odmah izvješćuje Županijskog vatrogasnog zapovjednika koji preuzima vođenje intervencije.

S obzirom da sukladno članku 92. Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“, broj 125/19, 114/22), zapovjednici imaju javne ovlasti koje su široke potrebno je uspostaviti stalnu komunikaciju sa Stožerom civilne zaštite koji bi intervenirao u slučajevima kada se za to ukaže potreba kako bi se zapovjednicima na terenu pomoglo u izvršavanju zadaća.

- **GDCK Delnice (PRILOG 3.)**

Djeluje u skladu s zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom operativnom planu civilne zaštite.

Mobilizacija kapaciteta GDCK za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama provodi se po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite, koji im se u pravilu dostavlja putem nadležnog Centra 112.

- **HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.)**

Djeluje u skladu s zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom operativnom planu civilne zaštite.

Mobilizacija kapaciteta HGSS - a za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama provodi se po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite, koji im se u pravilu dostavlja putem nadležnog Županijskog centra 112.

- **Udruga (PRILOG 5.)**

Članovi udruga mobiliziraju se na temelju naloga, zahtjeva i uputa Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji.

- **Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)**

Pozivanje i aktiviranje povjerenika civilne zaštite nalaže općinski načelnik u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite temeljem naloga za mobilizaciju (**PRILOG 32.**), putem telefonskih/ mobilnih veza ili korištenjem tekličkog sustava.

- **Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite (PRILOG 7.)**

Pravne osobe za potrebe sustava civilne zaštite mobiliziraju se na temelju naloga Stožera civilne zaštite (**PRILOG 31.**), a sukladno *Planu*, Odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite te operativnim planovima civilne zaštite pravnih osoba.

Čelnik pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite dužan je izvijestiti općinskog načelnika o mogućnostima za stavljanje na raspolaganje operativnih ljudskih i materijalno - tehničkih sredstava za provođenje mjera iz *Plana*.

- **Koordinator na lokaciji**

Koordinator na lokaciji Stožer civilne zaštite, nakon zaprimanja obavijesti o velikoj nesreći ili katastrofi, mobilizira odmah po saznanju i upućuje ga na mjesto incidenta prije dolaska operativnih snaga.

2.5.1. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite

Gotove snage se mogu odmah uključiti u provedbu mjera civilne zaštite, a za ostale snage teče vrijeme pripreme za mobilizaciju, u kojem se obavljaju neophodne radnje popune potrebnim sredstvima za uspješnu provedbu mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite.

Procjenom rizika od velikih nesreća za Općinu Skrad izdvojene su sljedeće ugroze:

1. Epidemije i pandemije,
2. Ekstremne vremenske pojave - Ekstremne temperature,
3. Ekstremne vremenske pojave – Vjetar (kretanje zračnih masa općenito),
4. Ekstremne vremenske pojave – Tuča,

5. Ekstremne vremenske pojave – Snijeg i led,
6. Požari otvorenog tipa,
7. Degradacija tla – Klizišta,
8. Poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela,
9. Potres.

Vrijeme pripravnosti i mobilizacije prema pojedinim ugrozama navedeni su u nastavnim tablicama.

Tablica 23. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju epidemije i pandemije

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
1.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
2.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
3.	Pravne osobe s građevinskom mehanizacijom	3 h	ODMAH nakon ugroze
4.	HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon ugroze
5.	Dom zdravlja Primorsko - goranske županije – Ispostava Delnice	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
6.	GDCK Delnice	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
7.	Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
8.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
9.	Koordinatori na lokaciji	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze

Tablica 24. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju tuče, snijega i leda, vjetra, ekstremnih temperatura

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
1.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
2.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
3.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite	3 h	ODMAH nakon ugroze
4.	HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon ugroze
5.	Dom zdravlja Primorsko - goranske županije – Ispostava Delnice	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
6.	GDCK Delnice	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
7.	Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
8.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH pri prijetnji ugroze

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
9.	Koordinatori na lokaciji	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
10.	Udruge građana od interesa za sustav civile zaštite	odmah do 3 h	ODMAH po primitku zahtjeva od općinskog načelnika ili Službe civilne zaštite
11.	Građani—uključuju se u civilnu zaštitu po nalogu općinskog načelnika u skladu s nalogom Stožera civilne zaštite	10 h	ODMAH pri prijetnji ugroze

Tablica 25. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju prijetnje požarom otvorenog tipa

R.BR.	Nositelj	Vrijeme mobilizacije i aktiviranja	Vrijeme pripravnosti
1.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
2.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
3.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite s građevinskom mehanizacijom	3 h	ODMAH nakon ugroze
4.	HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon poplava
5.	Dom zdravlja Primorsko - goranske županije – Ispostava Delnice	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
6.	GDCK Delnice	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
7.	Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
8.	HGSS – Stanica Delnice	odmah do 3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
9.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
10.	Udruge građana od interesa za sustav civile zaštite	odmah do 3 h	odmah po primitku zahtjeva od Općinskog načelnika ili Službe civilne zaštite
11.	Koordinator na lokaciji	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze

Tablica 26. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju klizišta

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
1.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH nakon prijetnje
2.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
3.	PU primorsko - goranska	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
4.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite s građevinskom mehanizacijom	3 h	ODMAH nakon prijetnje
5.	Komunalno poduzeće	3 h	ODMAH nakon prijetnje
6.	HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon prijetnje

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
7.	Dom zdravlja Primorsko - goranske županije – Ispostava Delnice	1 h	ODMAH nakon prijetnje
8.	Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
9.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH nakon prijetnje
10.	Koordinatori na lokaciji	1 h	ODMAH nakon prijetnje
11.	Građani-uključuju se u civilnu zaštitu po nalogu općinskog načelnika u skladu s nalogom Stožera civilne zaštite	10 h	ODMAH nakon prijetnje

Tablica 27. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju ugroze poplavom

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
1.	Hrvatske vode	odmah do 1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
2.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH pri prijetnji ugroze
3.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
4.	PU primorsko - goranska	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
5.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite s građevinskom mehanizacijom	3 h	ODMAH nakon poplava
6.	Komunalno poduzeće	3 h	ODMAH nakon poplava
7.	HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon poplava
8.	Dom zdravlja Primorsko - goranske županije	1 h	ODMAH nakon poplava
9.	GDCK Delnice	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
10.	Veterinarska ambulanta Delnice d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
11.	HGSS - Stanica Delnice	odmah do 3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
12.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH nakon poplava
13.	Udruga građana od interesa za sustav civilne zaštite	odmah do 3 h	odmah po primitku zahtjeva od općinskog načelnika ili Službe civilne zaštite
14.	Koordinatori na lokaciji	1 h	ODMAH nakon poplave
15.	Građani-uključuju se u civilnu zaštitu po nalogu općinskog načelnika u skladu s nalogom Stožera civilne zaštite	10 h	ODMAH nakon poplave

Tablica 28. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije u slučaju ugroze potresom

R.BR.	NOSITELJ	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI
1.	Stožer civilne zaštite	1 h	ODMAH nakon potresa
2.	Vatrogasna postrojba	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
3.	PU primorsko - goranska	odmah do 1 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
4.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite s građevinskom mehanizacijom	3 h	ODMAH nakon potresa
5.	Komunalno poduzeće	3 h	ODMAH nakon potresa
6.	HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka i drugi operateri, distributeri vode i energenata	3 h	ODMAH nakon potresa
7.	Dom zdravlja Primorsko - goranske županije	1 h	ODMAH nakon potresa
8.	GDCK Delnice	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
9.	Veterinarska ambulanta Delnice d.o.o.	3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
10.	HGSS - Stanica Delnice	odmah do 3 h	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije
11.	Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	12 h	ODMAH nakon potresa
12.	Udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite	odmah do 3 h	odmah po primitku zahtjeva od općinskog načelnika ili Službe civilne zaštite
13.	Koordinatori na lokaciji	1 h	ODMAH nakon potresa
14.	Građani-uključuju se u civilnu zaštitu po nalogu općinskog načelnika u skladu s nalogom Stožera civilne zaštite	10 h	ODMAH nakon potresa

2.5.2. Organizacija popune operativnih snaga civilne zaštite obveznicima te osobnim i skupnim materijalno – tehničkim sredstvima

Popuna operativnih snaga obveznicima vrši se:

- imenovanjem na dužnosti u Stožer civilne zaštite,
- na principu radne obveze za pravne osobe koje se poslovima civilne zaštite bave u redovitoj djelatnosti,
- određivanjem stručnih timova ili potrebitog broja zaposlenika ili članova udruge za izvršavanje dobivene zadaće u civilnoj zaštiti.

Organizacija popune osobnim i skupnim materijalno-tehničkim sredstvima:

- **Stožer civilne zaštite**
  - članovi Stožera civilne zaštite popunjavaju se opremom i sredstvima za rad od stručnih službi Općine (sredstva veze, računalnu opremu i ostala sredstva za rad).
- **Ostale operative snage (vatrogastvo, Crveni križ, HGSS)**

– popunjavaju se materijalnim sredstvima, koje koriste i tijekom redovnih poslova iz svojih vlastitih izvora.

• **Pravne osobe i udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite**

– koriste opremu i sredstva vlastitih tvrtki te udruga, sukladno dobivenoj zadaći u civilnoj zaštiti.

• **Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici**

– koriste opremu i sredstva osiguranu od strane Općine.

Potrebna materijalno - tehnička sredstva osigurat će se i privremenim oduzimanjem pokretnine od pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite te od obrtnika i poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Skrad.

2.5.3. Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovitih službi kod aktiviranja snaga civilne zaštite

Privremeno oduzimanje (mobilizacija) navedenih pokretnina izvršit će se temeljem Uredbe o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja („Narodne novine“ broj 85/06).

Zapisnik o privremenom oduzimanju pokretnine i Zapisnik o povratu privremeno oduzete pokretnine nalaze se u **PRILOZIMA 35. i 36.**

Odgovorna osoba u pravnoj osobi radi ostvarivanja materijalnih prava za pravnu osobu, Općini Skrad podnosi Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu (**PRILOG 36.**).

3. GRAFIČKI DIO

- 3.1. Karta – Korištenje i namjena površina (II. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Skrad, „Službene novine Općine Skrad“, broj 3/21)
- 3.2. Karta – Energetske mreže (II. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Skrad, „Službene novine Općine Skrad“, broj 3/21)
- 3.3. Karta – Pošta i elektroničke komunikacije (II. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Skrad, „Službene novine Općine Skrad“, broj 3/21)
- 3.4. Karta – Vodovodna mreža (II. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Skrad, „Službene novine Općine Skrad“, broj 3/21)
- 3.5. Karta – Područje posebnih uvjeta korištenja prostora (II. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Skrad, „Službene novine Općine Skrad“, broj 3/21)
- 3.6. Karta - Razmještaj operativnih snaga, mjesta zdravstvenog zbrinjavanja, mjesta zbrinjavanja i smještaja, lokacije na kojima se manipulira opasnim tvarima, mjesta za ukop poginulih i dr.

SUSTAV JAVNIH FUNKCIJA

- OS matična osnovna škola
- DK dom kulture
- SO otvoreni sportski objekti
- ZS zdravstvena stanica primarne zaštite
- K knjižnica i čitaonica
- PS područna osnovna škola
- KU dvorana za kulturne i druge potrebe
- SI otvorena sportska igrališta
- DV dječji vrtić
- C čitaonica

PROMETNA MREŽA

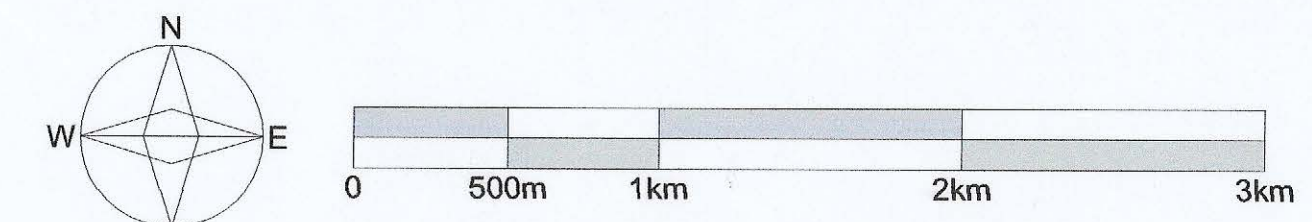
CESTOVNI PROMET

- A1 autocesta
- D1 državna cesta
- Ž1 županijska cesta
- L lokalne ceste
- N ostale ceste

ŽELJEZNIČKI PROMET

- M 202 željeznička pruga za međunarodni promet
- M 202: Zagreb Glavni kolodvor – Karlovac – Rijeka
- tunel
- H2 željeznička postaja
- žičara Skrad - Zeleni Vir

ŽIČARE

GRANICE

- granica općine
- granica naselja

GRADEVINSKA PODRUČJA NASELJA

- granica građevinskog područja
- I mješovita, pretežito stambena namjena
- G isključivo stambena namjena
- K poslovna namjena
- D2 D3 Lječilišno-turistički kompleks Šiler

IZDVOJENA GRADEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA

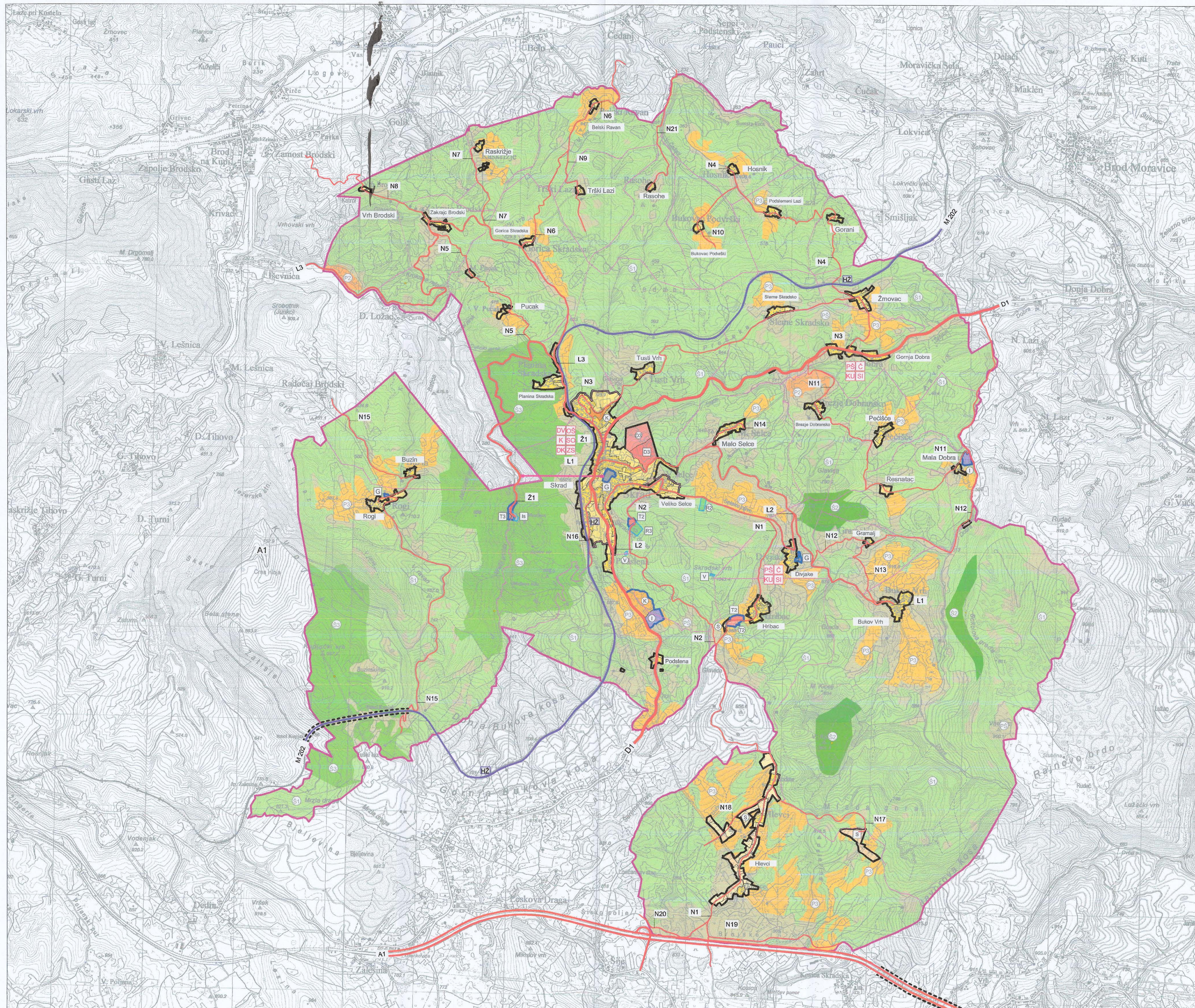
- granica izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
- T T turistička namjena
- G G groblje
- K poslovna namjena
- I I proizvodna namjena

GRADEVINSKA ZEMLJIŠTA IZVAN GRADEVINSKIH PODRUČJA

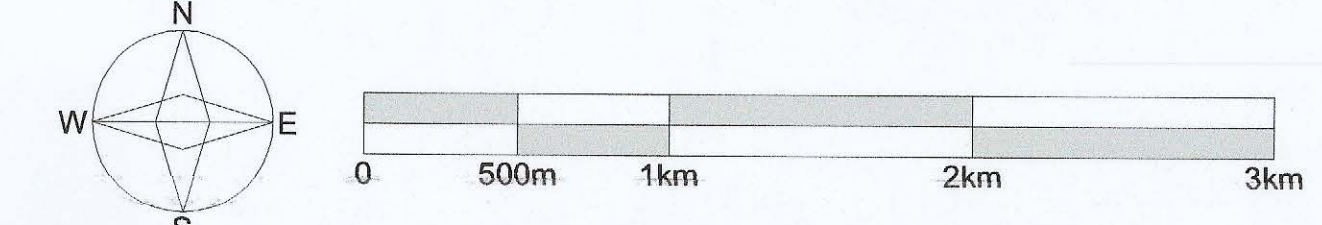
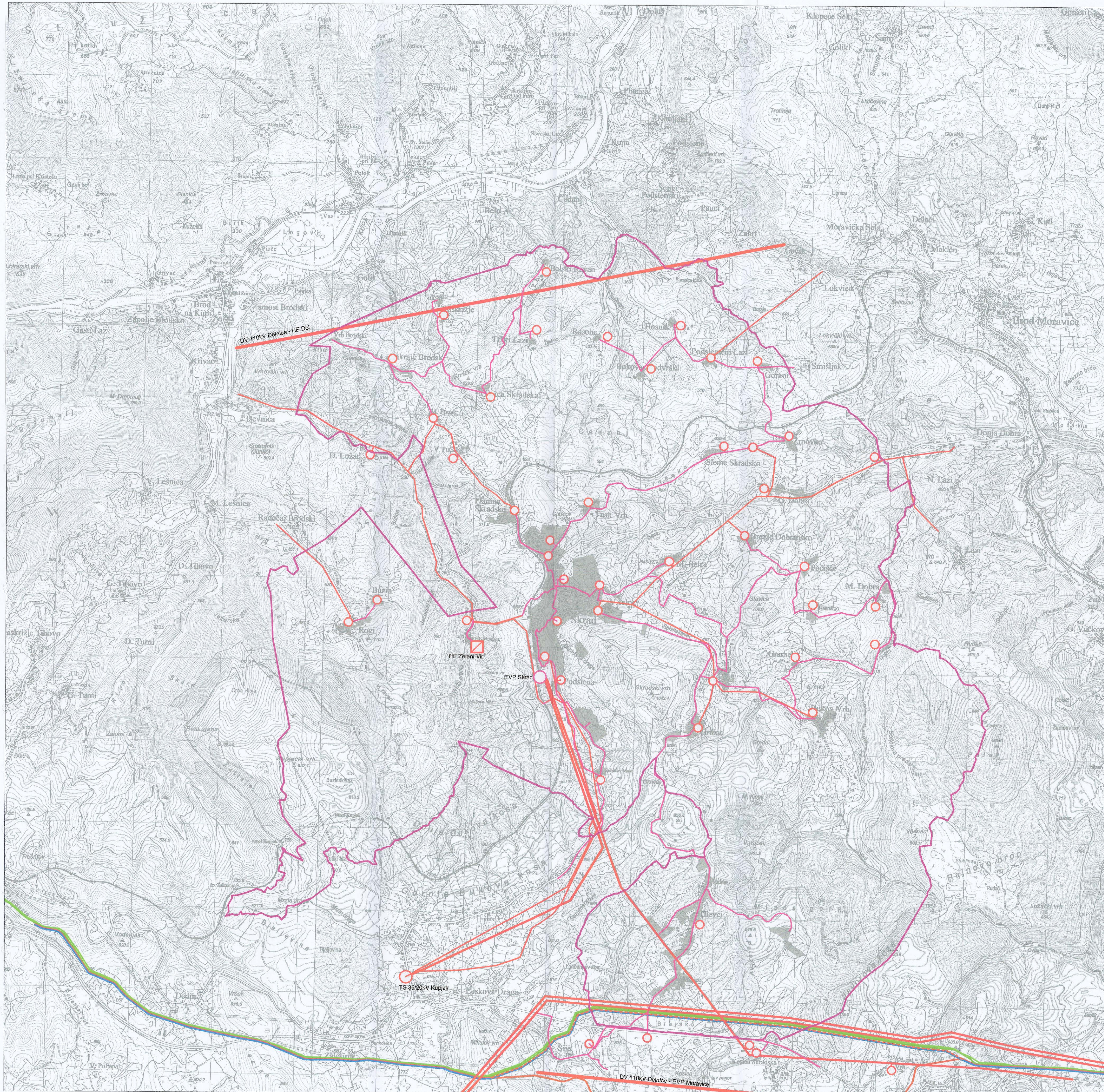
- granica građevinskog zemljišta izvan građevinskog područja
- R R sport i rekreacija
- V V vidikovci i vjerska obilježja
- I I energetska infrastruktura

POLJOPRIVREDNE, ŠUMSKE I DRUGE POVRŠINE

- 2 vrijedno poljoprivredno tlo
- 3 ostala obradiva tla
- 3 šume gospodarske namjene
- 2 ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište
- 3 zaštitne šume
- 3 šume posebne namjene

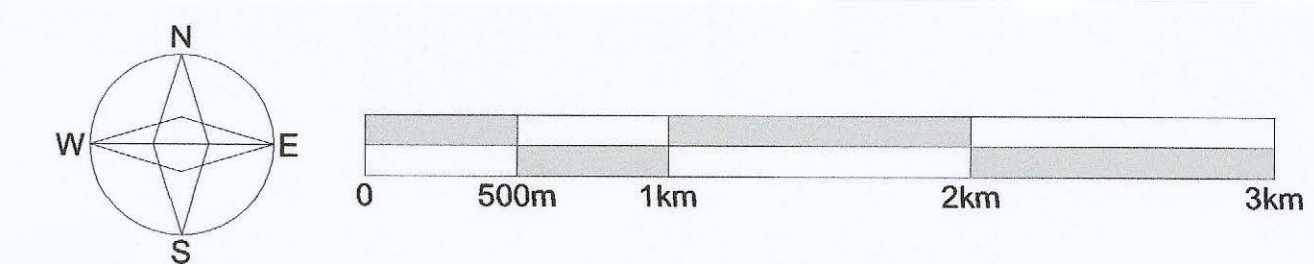

PRIMORSKO GORANSKA ŽUPANIJA OPĆINA SKRAD	
Naziv prostornog plana: PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE SKRAD II. IZMJENE I DOPUNE	
Naziv kartografskog prikaza: KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	
Broj kartografskog prikaza: 1.	Mjerilo kartografskog prikaza: 1:25000
Odluka o izradi plana: Službene novine Općine Skrad br. 2/20 Javna rasprava objavljena: Novi list 23.08.2020., Novi list 04.10.2020., Novi list 02.11.2020.	Odluka o donošenju plana: Službene novine Općine Skrad br. 3/21 Javni uvid održan: od 25.08.2020. do 01.09.2020., od 05.10.2020. do 12.10.2020., od 03.11.2020. do 10.11.2020.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave: <div style="text-align: center;"> Načelnik općine Damir Grgurić, dipl.Ing. </div>	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: <div style="text-align: center;"> Ivan Mucko ovlaštenik arhitekt urbanist A-U 194 </div>
Mišljenje Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije o usklađenosti s prostornim planom županije, smjernicom Glavna 107. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 38/19 i 88/19); Klasa: 350-02/20-10/5 Urbroj: 69-03/6-21-9 od 27. siječnja 2021.	
Pravna osoba koja je izradila plan: Arhitektonski Atelier Deset d.o.o. za arhitekturu i urbanizam Hebrangova 18 Zagreb	
Pečat pravne osobe koja je izradila plan: <div style="text-align: center;"> Arhitektonski atelier Deset za arhitekturu i urbanizam </div>	odgovorna osoba u pravnoj osobi izradivača plana i odgovorni voditelj izrade plana: <div style="text-align: center;"> Ivan Mucko ovlaštenik arhitekt urbanist A-U 194 </div>
Stručni tim u izradi plana:	
Jasna Juračić ovlaštenik arhitekt urbanist A-U 71	David Cvetko dipl.ing.agr.
Pečat Općinskog vijeća: <div style="text-align: center;"> </div>	Predsjednik Općinskog vijeća: <div style="text-align: center;"> Ivan Crnković bacc.ing.sec. </div>
Istovjetnost prostornog plana s izvornikom ovjerava:	Pečat nadležnog tijela:

- GRANICE**
- granica općine
- ELEKTROENERGETSKA MREŽA**
- = dalekovod 400 kV
Melina - Turnbi
  - = dalekovod 110 kV
  - = dalekovod 35 kV
  - EVP Skrad
  - TS 35/20 kV Kupjak
(izvan obuhvata plana)
  - ◻ hidroelektrana (munjara) Zeleni vir
  - zračni vod 20 kV
  - kabelski vod 20 kV
  - TS 20/0,4 kV
- CIJEVNI TRANSPORT NAFTE I PLINA**
- međunarodni magistralni pinovod
eksploatacijska polja na Sjevernom Jadranu - Pula - Viškovo - Zlobin - Delnice - Vrbovsko - Karlovac
  - međunarodni magistralni pinovod
LNG terminal - Zlobin - Karlovac - Zagreb
  - magistralni naftovod za međunarodni transport
Omišalj - Sisak
  - magistralni naftovod za međunarodni transport
Omišalj - Sisak (proširenje kapaciteta)
  - produktovod
Rijeka-Karlovac-Sisak-Zagreb/Slavonski Brod-Vinkovci-granica R. Srbije

<div style="display: inline-block; text-align: center;"> <p>PRIMORSKO GORANSKA ŽUPANIJA OPĆINA SKRAD</p> </div>	
Naziv prostornog plana: PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE SKRAD II. IZMJENE I DOPUNE	
ENERGETSKE MREŽE	
Broj kartografskog prikaza: 2.1.	Mjerilo kartografskog prikaza: 1:25000
Odluka o Izradi plana: Službene novine Općine Skrad br. 2/20	Odluka o donošenju plana: Službene novine Općine Skrad br. 3/21
Javna rasprava objavljena: Novi list 23.08.2020. Novi list 04.10.2020. Novi list 02.11.2020.	Javni uvid održan: od 25.08.2020. do 01.09.2020. od 05.10.2020. do 12.10.2020. od 03.11.2020. do 10.11.2020.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave:
Mišljenje Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije o usklađenosti s prostornim planom županije, temeljem članka 107. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19); Klasa: 350-02/20-10/5 Urbroj: 69-03/6-21-6 od 27. siječnja 2021.	
Pravna osoba koja je izradila plan:	
Arhitektonski Atelier Deset d.o.o. za arhitekturu i urbanizam Hebrangova 18 Zagreb	
Pečat pravne osobe koja je izradila plan:	odgovorna osoba u pravnoj osobi izradivača plana i odgovorni voditelj izrade plana:
Stručni tim u izradi plana:	
Jasna Juračić ovlaštena arhitekt/urbanist A-U 77	
David Čvetković dipl.ing.agr.	
Pečat Općinskog vijeća:	
Predsjednik Općinskog vijeća:	
Istovjetnost prostornog plana s izvornikom ovjerala:	
Pečat nadležnog tijela:	

- GRANICE
- granica općine
- TELEKOMUNIKACIJSKA MREŽA
- magistralni vodovi
  - korisnički vodovi
  - područna telefonska centrala
  - bazna radijska stanica
  - ZONA ZA POSTAVU ANTENSKIH STUPOVA ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE
- RADIO I TV SUSTAV VEZA
- TV odašiljač
- POŠTANSKA MREŽA
- poštanski centar

**PRIMORSKO GORANSKA
ŽUPANIJA
OPĆINA SKRAD**

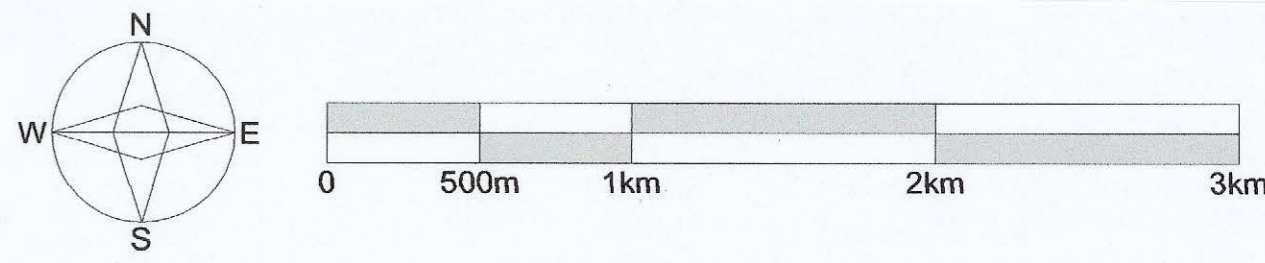
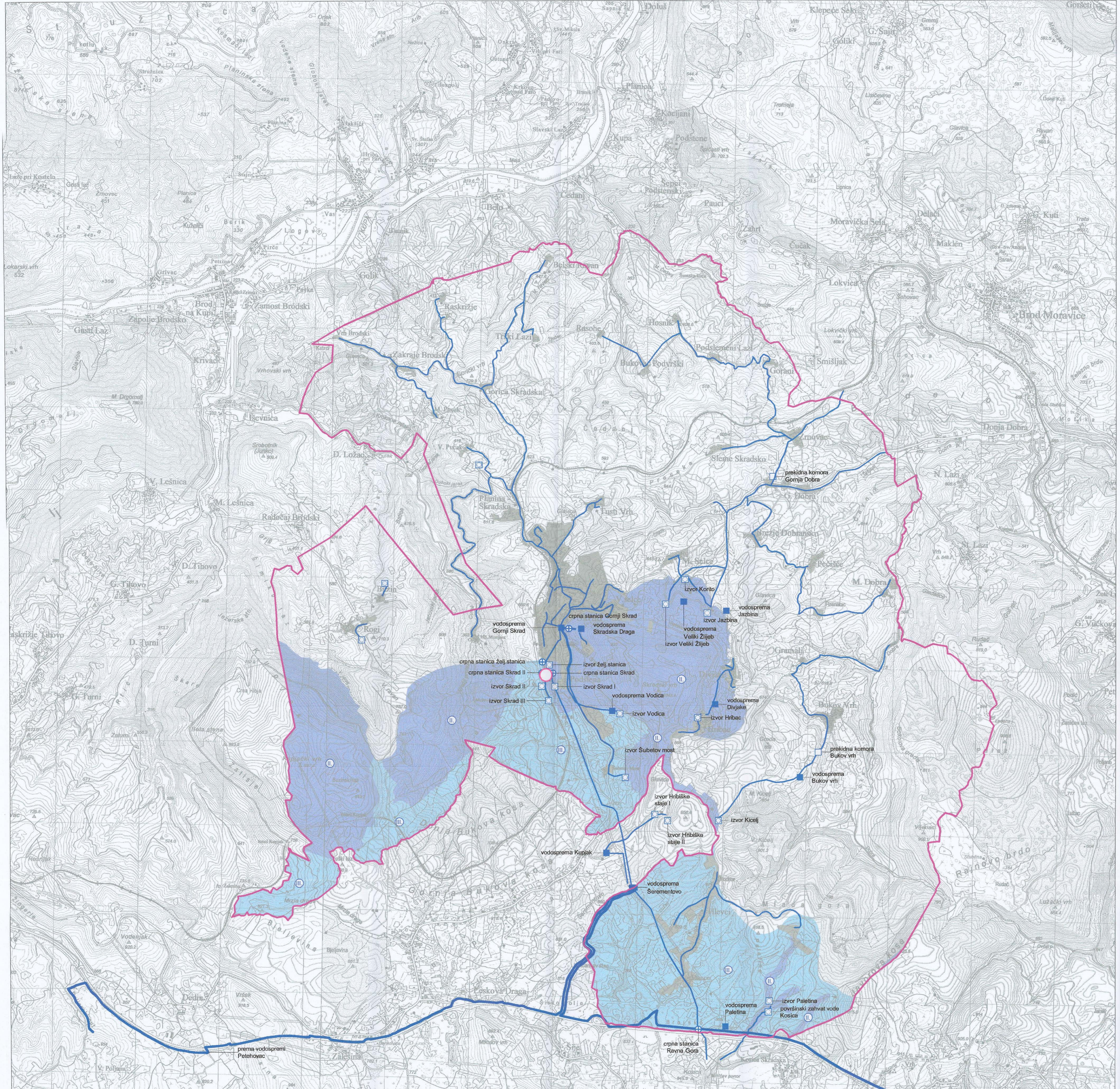
Naziv prostornog plana: **PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE SKRAD
II. IZMJENE I DOPUNE**

Naziv kartografskog prikaza: **POŠTA I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE**

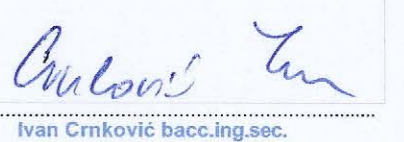
Broj kartografskog prikaza: 2.2.	Mjerilo kartografskog prikaza: 1:25000
Odluka o izradi plana: Službene novine Općine Skrad br. 2/20	Odluka o donošenju plana: Službene novine Općine Skrad br. 3/21
Javna rasprava objavljena: Novi list 23.08.2020. Novi list 04.10.2020. Novi list 02.11.2020.	Javni uvid održan: od 25.08.2020. do 01.09.2020. od 05.10.2020. do 12.10.2020. od 03.11.2020. do 10.11.2020.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave: 	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Naeđnik Općine Damir Grgrurić, dipl.ing.

Mišljenje Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije o usklađenosti s prostornim planom županije, temeljem članka 107. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 38/19 i 98/19); Klasa: 350-02/20-10/5 Urbroj: 69-03/6-21-9 od 27. siječnja 2021.

Pravna osoba koja je izradila plan: Arhitektonski Atelier Deset d.o.o. za arhitekturu i urbanizam Hebrangova 18 Zagreb	odgovorna osoba u pravnoj osobi izrađivača plana i odgovorni voditelj izrade plana: Ivan Mucko ovlašten arhitektski urbanist A-U 194
Pečat pravne osobe koja je izradila plan: 	Pečat Općinskog vijeća:
Svrhučni tim u izradi plana: Jasna Juračić ovlašten arhitekt urbanist A-U 71	Predsjednik Općinskog vijeća: Ivan Crnković bacc.ing.sec.
Istovjetnost prostornog plana s izvornikom ovjerava: 	Pečat nadležnog tijela:

- GRANICE
- granica općine
- VODOVODNA MREŽA
- magistralni vodovod
  - lokalni vodovod
  - izvor
  - vodosprema
  - ⊕ crpna stanica
  - prekidna komora
- VODOZAŠTITNA PODRUČJA
- II. ZONA ZAŠTITE
  - III. ZONA ZAŠTITE

 PRIMORSKO GORANSKA ŽUPANIJA OPĆINA SKRAD 	
Naziv prostornog plana: PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE SKRAD II. IZMJENE I DOPUNE	
Naziv kartografskog prikaza: VODOVODNA MREŽA	
Broj kartografskog prikaza: 2.3.	Mjerilo kartografskog prikaza: 1:25000
Odluka o izradi plana: Službene novine Općine Skrad br. 2/20	Odluka o donošenju plana: Službene novine Općine Skrad br. 3/21
Javna rasprava objavljena: Novi list 23.08.2020, Novi list 04.10.2020, Novi list 02.11.2020.	Javni uvid održan: od 25.08.2020. do 01.09.2020., od 05.10.2020. do 12.10.2020., od 03.11.2020. do 10.11.2020.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave: 	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Načelnik Općine Damir Grgurić, dipl.ing.
Mišljenje Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije o usklađenosti s prostornim planom županije, temeljem članka 107. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19): Klasa: 350-02/20-10/5 Urbroj: 69-03/6-21-9 od 27. siječnja 2021.	
Pravna osoba koja je izradila plan: Arhitektonski Atelier Deset d.o.o. za arhitekturu i urbanizam Hebrangova 18 Zagreb	
Pečat pravne osobe koja je izradila plan: 	odgovorna osoba u pravnoj osobi izrađivača plana i odgovorni voditelj izrade plana: Ivan Mucko ovlašten arhitekt urbanist A-U 194
Stručni tim u izradi plana:	
Jasna Juraic ovlašten arhitekt urbanist A-U 71	David Cvetković dipl.ing.agr.
Pečat Općinskog vijeća: 	Predsjednik Općinskog vijeća: Ivan Crnković bacc.ing.sec.
Istovjetnost prostornog plana s izvornikom ovjerava:	Pečat nadležnog tijela:

PLAN DJELOVANJA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE SKRAD

Prikaz razmještaja operativnih snaga, mjesta zdravstvenog zbrinjavanja, mjesta zbrinjavanja i smještaja, mjesta za ukop poginulih i dr.

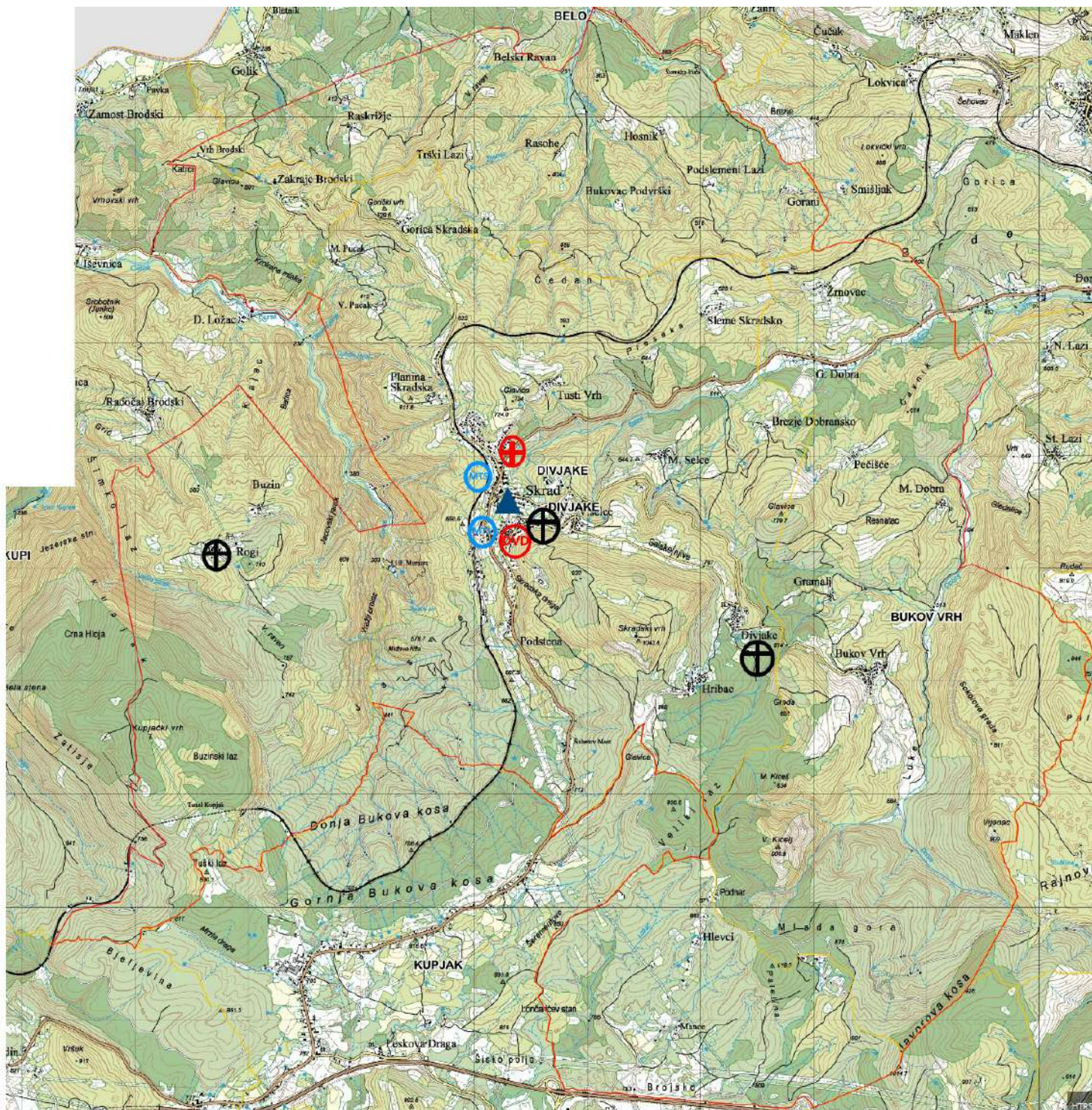
 STOŽER CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE SKRAD

 DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SKRAD

 AMBULANTA OBITELJSKE MEDICINE, Josipa Blaževića Blaža 9, Skrad

 MJESTA UKOPA (mjesna groblja)
1. Groblje u Divjakama
2. Groblje u Skradu
3. Groblje u Rogima

 PRAVNE OSOBE I OBRTI S MATERIJALNO - TEHNIČKIM SREDSTVIMA
1. Obrt za usluge "MOČAN" Skrad, Josipa Blaževića 3, Skrad
2. Obrt za sječu i vuču "Dragan" Skrad, Podstena 7, Skrad

4. POSEBNI DIO

4.1. Mjere civilne zaštite od epidemija i pandemija

Epidemijom zarazne bolesti smatra se porast oboljenja od zarazne bolesti neuobičajen po broju slučajeva, vremenu, mjestu i zahvaćenom pučanstvu te neuobičajeno povećanje broja oboljenja s komplikacijama ili smrtnim ishodom, kao i pojava dvaju ili više međusobno povezanih oboljenja od zarazne bolesti, koja se nikada ili više godina nisu pojavljivala na jednom području te pojava većeg broja oboljenja čiji je uzročnik nepoznat, a prati ih febrilno stanje.

Općina Skrad obavezna je sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, broj 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21), osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti te sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti ostvaruje se obveznim mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje mogu biti:

- opće mjere,
- posebne mjere,
- sigurnosne mjere,
- ostale mjere.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti provode se u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, odnosno u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te deponijima za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa, u i oko stambenih objekata, na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima te drugim objektima od javnozdravstvene i komunalne važnosti.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

- osiguravanje zdravstvene ispravnosti hrane, uključujući praćenje zoonoza i uzročnika zoonoza, predmeta opće uporabe te sanitarno - tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih prema posebnim propisima,
- osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju te sanitarna zaštita zona izvorišta i objekata, odnosno uređaja koji služe za javnu opskrbu vodom za ljudsku potrošnju prema posebnim propisima,
- osiguravanje zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih voda, voda fontana i drugih voda od javno zdravstvenog interesa,

- osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta na površinama, u prostorijama ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru,
- osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta odvodnje otpadnih voda, balastnih voda te odlaganja otpadnih tvari,
- osiguravanje provođenja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće mjere na površinama, prostorima, prostorijama ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

- rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze,
- laboratorijsko ispitivanje uzročnika zarazne bolesti, odnosno epidemije zarazne bolesti,
- prijavljivanje,
- prijevoz, izolacija u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru – samoizolacija, izolacija i liječenje oboljelih,
- provođenje preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije,
- zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama,
- zdravstveni odgoj osoba,
- imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa i
- informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva.

Sigurnosne mjere radi zaštite pučanstva od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i drugih zaraznih bolesti, naređuje Ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a one uključuju:

- provođenje obvezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije,
- osnivanje karantene,
- zabranu putovanja u državu u kojoj postoji epidemija bolesti,
- zabranu kretanja osoba, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima,
- ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta robe i proizvoda,
- obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, privatnih zdravstvenih radnika i fizičkih osoba u suzbijanju bolesti,
- zabranu uporabe objekata, opreme i prijevoznih sredstava,
- izolaciju osoba u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru – samoizolacija,
- druge potrebne mjere.

Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, obavljaju nadležni sanitarni inspektori Državnog inspektorata.

4.1.2. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Epidemije i pandemije

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija preventivnih mjera za slučajevne epidemije, epizootija, biljnih bolesti.	<p>Operativni postupci dio su redovnih poslova nadležnih službi higijensko - epidemiološke, veterinarske i agrarne službe u provođenju kojih, pored njihovih resursa, sudjeluju građani, vlasnici stoke i poljoprivrednici.</p> <p>Služba za epidemiologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije ima organiziran sustav trajne pripravnosti epidemiologa, a u cilju ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze.</p> <p>Preventivne mjere će se poduzimati ovisno o uzročniku odnosno o bolesti koja je izazvala epidemiju, a surađivati će sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dežurnim epidemiologom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, – sanitarnom inspekcijom, – veterinarskom inspekcijom, – komunikacija putem Centra 112 sa Stožerom civilne zaštite. <p>Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, propisao je posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti čiji su nositelji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – za rano otkrivanje izvora zaraze i putova širenja (Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije), – laboratorijsko ispitivanje uzročnika (Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije), – prijavljivanja (sve zdravstvene ustanove), – prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih (Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije, bolnice s područja Primorsko - goranske županije), – provođenje preventivne i obvezne preventivne DDD mjere (ovlaštene pravne osobe, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije), – protuepidemijske DDD mjere (Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije) – zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenicima i drugim osobama (Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije), – imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa (Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije), 	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije (PRILOG 12.) – Odjel za epidemiologiju zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti - Nastavni zavoda za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.) – Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		<ul style="list-style-type: none"> – informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva (Stožer za krizna stanja Ministarstva zdravstva, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije). 	
2.	Organizacija provođenja kurativnih mjera u slučaju epidemija, epizootija i biljnih bolesti.	<p>U slučaju pojave epizootija kao što su: ptičja gripa, svinjska kuga, kravlje ludilo te druge bolesti nositelji provođenja mjera biti će ekipe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije - Higijensko epidemiološka služba, – Ordinacije opće medicine, – Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. – sanitarna inspekcija, – Veterinarska inspekcija. <p>Nadležne službe u provođenju mjera mogu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – spriječiti širenje zaraznih bolesti (u stambenim objektima, javnim prostorima, sredstvima javnog prijevoza i prijevoza namjernica) – izolirati kliconoše, – prijaviti zaraznu bolest, – laboratorijski ispitati uzročnike zaraznih bolesti, – odrediti mjesto za karantenu (za slučaj epidemije/epizootije), – pod nadzor staviti zdravlje zdravstvenih radnika koji skrbe za oboljele, – provjeriti zdravlje osobama školskih, predškolskih i drugih ustanova gdje borave djeca, – staviti pod zdravstveni nadzor osobe koje posluju sa namjernicama i koje se bave poslovima osobnih usluga (frizeri, za njegu lica i tijela), – provoditi vakcinaciju, – odrediti mjesto higijenskog odlaganja otpada, – obaviti pogreb i iskopavanje umrlih (uz suglasnost službe za unutarnje poslove). 	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije – Higijensko epidemiološka služba (PRILOG 12.) – Odjel za epidemiologiju zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti -Nastavni zavoda za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) – Odjel za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju Nastavnog zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije (PRILOG 12.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.) – Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) – PU Primorsko - goranska (PRILOG 14.) – vlasnici stoke / poljoprivrednici – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.)
3.	Organizacija sudjelovanja i uključivanja dodatnih operativnih snaga i nositelja u	<p>Nadležne službe u provođenju mjera mogu nalagati:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ograničenje ili zabranu kretanja životinja i prometa životinja (naredbom), – zabrana održavanja stočnih sajmovi i izložbi (naredbom), 	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije – Higijensko epidemiološka služba (PRILOG 12.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
	provođenju mjera naloženih od strane nadležnih službi.	<ul style="list-style-type: none"> – zabrana ispaše, kupanja i napajanja životinja na rijekama i potocima (naredbom), – zabrana klanja (naredbom), – dezinfekcija osoba koje su bile u dodiru sa zaraženim životinjama, – dezinfekcija i deratizacija prostora i objekata za smještaj stoke i preradu i čuvanje biljaka, – zabrana uzgoja pojedinih vrsta bilja za određeno vrijeme i na određenom području (naredbom), – zabrana stavljanja u promet kontaminiranog bilja i biljnih proizvoda te sterilizacija predmeta koji su bili u dodiru sa uzročnikom zarazne bolesti (naredbom), – sterilizirati predmete koji su bili u dodiru s uzročnikom bolesti, – uništavati zaraženo bilje (naredbom), – objaviti (naredbe) putem sredstava javnog priopćavanja. 	<ul style="list-style-type: none"> – Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.) – Državna veterinarska inspekcija (poziva se putem Centra 112), – Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede (PRILOG 16.) – fizičke i pravne osobe, vlasnici usjeva i životinja, lovci, – Crikvenica – Opatija – EKO d.o.o. (PRILOG 7.2) – PU Primorsko - goranska (PRILOG 14.) – Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 27.)
4.	Organizacija provođenja asanacije s pregledom pravnih osoba koje mogu osigurati snage i sredstva za asanaciju.	<p>Sve navedene pravne osobe bit će angažirane na tehničkom dijelu sanacije terena.</p> <p>Sahranjivanje poginulih vršiti će se na mjesnim grobljima po mjestu prebivališta poginulih.</p> <p>Prilikom humane asanacije koristiti će se poduzeća za pružanje pogrebnih usluga.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Detoksikacija, dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija. – Odjel za epidemiologiju zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti - Nastavni zavoda za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije 	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.) – Crikvenica – Opatija – EKO d.o.o. (PRILOG 7.2) – Komunalac d.o.o. (PRILOG 19.) – Obrt za usluge „MOČAN“ Skrad (PRILOG 20.) – PU Primorsko - goranske (PRILOG 15.) – Ovlašteni mrtvozornici (PRILOG 11.)

4.2. Mjere civilne zaštite od ekstremnih vremenskih pojava

• Mjere zaštite od ekstremnih temperatura

Toplinski val predstavlja dugotrajnije razdoblje izrazito toplog vremena i visokih temperatura, nerijetko praćenog i visokim postotkom vlage u zraku. Mjeri se u odnosu na uobičajene temperature za pojedino razdoblje određenog područja. Toplinski valovi predstavljaju opasnost za stanovništvo uzrokujući zdravstvene smetnje i povećanu smrtnost. Posebno ugrožene skupine društva su mala djeca, kronični bolesnici, starije i nemoćne osobe, osobe koje rade na otvorenom prostoru (građevinski radnici, osobe zadužene za održavanje cesta i javnih površina i sl.). Nepovoljan učinak mogu uzrokovati toplinski valovi koji traju dulje vrijeme.

Toplinski valovi uzrokuju ozbiljne zdravstvene i socijalne posljedice. Veoma je važno pravovremeno prepoznati simptome toplotnog udara te što prije započeti s hlađenjem tijela. Kako bi se građani što bolje zaštitili, uveden je sustav upozoravanja na opasnost od vrućine koji se provodi u razdoblju od 15. svibnja do 15. rujna. Temeljem prognoze temperature zraka za tekući dan i sljedeća četiri dana, Državni hidrometeorološki zavod objavljuje upozorenja na opasnost od vrućine na sljedeće četiri razine: nema opasnosti, umjerena opasnost, velika opasnost i vrlo velika opasnost. Pravovremene preventivne mjere mogu smanjiti broj umrlih od toplinskih valova, te su zbog toga veoma bitne preporuke za zaštitu od velikih vrućina (rashlađenje privatnih i poslovnih prostorija, sklanjanje od vrućine, unos dovoljne količine tekućine i dr.).

• Vjetar (kretanje zračnih masa općenito)

Jak vjetar karakterizira jačina od 8 bofora prema Beaufortovoj ljestvici čija brzina iznosi preko 74 km/h. Jačina vjetra izražava se u stupnjevima čiji je prikaz predodređen nastavno.

Kako bi se dobila što preciznija slika o ugroženosti određenog područja od vjetra (kretanje zračnih masa općenito), potrebno je, uz analizu smjera i jačine vjetra, analizirati i broj dana sa jakim i olujnim vjetrom. Tablično prikazani podaci odnose se na cjelokupni prostor Županije, ali kao takvi uz manja odstupanja predstavljaju vjerodostojne brojčane pokazatelje za područje Općine. Postoje i iznimne situacije kada navedeni podaci nisu u potpunosti adekvatan pokazatelj, a to je u sljedećim slučajevima:

- u hladnom dijelu godine javljaju se prodori hladnog zraka sa sjevera i sjeveroistoka, te je u takvim vremenskim situacijama moguć jak, pa čak i olujni sjeveroistočni (NE) vjetar,
- u ljetnim mjesecima dolazi do jakog miješanja zraka, razvijaju se grmljavinski oblaci te se stvaraju uvjeti za ljetne oluje koje karakterizira jak, odnosno olujni vjetar praćen pljuskom kiše i grmljavinom, a nerijetko i tučom.

Vjetar olujne i orkanske jačine nije karakterističan za područje Općine, a moguće pojavljivanje u našim krajevima, samo u kratkim i priličnom nepravilnim vremenskim intervalima (što mu je glavna karakteristika) nanijelo bi velike štete svojim rušilačkim djelovanjem:

- u građevinarstvu (rušiti krovove i slabije građevine),
- u elektroprivredi i HPT prometu (kidati električne i telefonske vodove, rušiti njihove nosa-če),
- u poljoprivredi i šumarstvu (uzrokovati polijeganje žitarica, osipanje zrna iz klasa, prijelom stabljike, kidanje cvjetova, otresanje plodova, lom grana i cijelih stabala voćaka i različitog šumskog drveća),
- u prometu (opasnost za cestovni promet, poradi rušenja stabala i grana na prometnice).

Prilikom projektiranja objekata voditi računa da isti izdrže opterećenja navedenih vrijednosti koje podrazumijevaju olujni i orkanski vjetar.

Uz prometnice koje prolaze kroz šumsko područje održavati svijetle pruge bez vegetacije i sastojina kako uslijed olujnog i orkanskog nevremena ne bi došlo do ugrožavanja prometa i njegovih sudionika.

Izbor građevnog materijala, a posebno za izgradnju krovišta i nadstrešnica, treba prilagoditi jačini vjetra.

Na prometnicama se, na mjestima gdje postoji opasnost od udara vjetra olujne jačine, trebaju postavljati posebni zaštitni vjetrobrani (kameni i/ili betonski zidovi te perforirane stijene i/ili segmentni vjetrobrani) i posebni znakovi upozorenja.

- **Tuča (grad, krupa)**

Tuča su ledena zrnca koja nastaju u olujnim oblacima, velikih vertikalnih dimenzija kad naglo uzlazne i vrtložne struje nose pothlađene kapljice koje se u dodiru sa zrcima leda brzo zalede u zrno tuče. Zrno tuče sve više raste dok zbog svoje težine ne počne padati na zemlju. Zrna tuče obično su veličine graška, ali veoma rijetko i veličine kokošnjeg jajeta. Tuča kao najkrupniji i najrazorniji oblika padalina može vrlo brzo uzrokovati totalne štete na svim poljoprivrednim kulturama koje nisu fizički zaštićene od ove oborine. Kada nastupi grmljavinska oluja praćena tučom, velike površine pod raznim ekonomski važnim kulturama mogu ostati kompletno uništene. Oborina tog tipa može nanijeti štetu od 50 do 80%, a nerijetko se dogodi da za jakih oluja u samo 15-20 minuta nastane 100%-tna šteta. Komadi leda svojim padom s velike visine nanose direktnu mehaničku štetu svim izloženim dijelovima biljke pa nakon kratkog vremenskog roka usjevi poput pšenice, ječma, kukuruza i ostalih ratarskih kultura mogu biti potpuno uništeni. U voćarstvu i vinogradarstvu tuča nanosi štete listu i plodovima u razvoju

pa se tako prinos može znatno smanjiti ili potpuno izgubiti. Krupna tuča može oštetiti pokrove i ostakljenja na građevinskim objektima te oštetiti vozila.

Mjere zaštite od tuča

Jedinice lokalne samouprave, kada je riječ o mjerama obrane od tuče, u svojim dokumentima prostornog uređenja, trebaju se pridržavati Zakona o sustavu obrane od tuče („Narodne novine“, broj 53/01, 55/07). Obrana od tuče obuhvaća poslove istraživanja i poslove operativne obrane od tuče.

- **Mjere zaštite od snijega i leda**

U projektiranju i izgradnji infrastrukture i definiranju njezinih svojstava treba uvažavati pojavnost i intenzitet snijega i statističke pokazatelje.

Krovne konstrukcije trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom karakteristično za različita područja, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja.

Uz kritične dijelove prometnica izloženih nanosima snijega planirati i izgraditi snjegobrane ili zaštitne pojaseve od drveća i grmlja.

Čišćenje lokalnih cesta, nogostupa i prilaznih puteva.

Posipanje puteva i cesta solju te čišćenje drveća od snijega.

Ugradnja grijaćih kabela, grijaćih tragova ili grijaćih mreža u ili ispod završnog sloja prometne površine radi sprečavanja taloženja snijega i nastajanja leda.

4.2.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Ekstremne vremenske pojave

R.BR	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija obavještavanja o pojavi opasnosti	<p>Prema Standardnom operativnom postupku za korištenje vremenskih prognoza Državnog hidrometeorološkog zavoda obavijest o nadolazećoj opasnosti dolazi u Centar 112 koji zatim obavještava općinskog načelnika.</p> <p>PODSJETNIK ZA OBAVJEŠĆIVANJE JAVNOSTI</p> <p>Obavijest sredstvima javnog priopćavanja daje općinski načelnik ili osoba koju ovlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – službena objava podataka o žrtvama, – stanje na pogođenom području, – opasnosti za ljude materijalna dobra i okoliš – mjere koje se poduzimaju – putovi evakuacije i lokacijama za prihvat i pružanje prve medicinske pomoći – provođenje osobne i uzajamne zaštite – sudjelovanje i suradnja s operativnim snagama sustava civilne zaštite, – pristup dodatnim informacijama – ostale činjenice u svezi sa specifičnim okolnostima događaja i dr. 	<ul style="list-style-type: none"> – Općinski načelnik (PRILOG 8.)
2.	Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika operativnih snaga civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta	<p>Osiguranje preventivnih mjera, snabdijevanje stanovništva vodom i hranom, nositelji aktivnosti je Općine Skrad, DVD Skrad te GDCK Delnice. Mogućnost dopreme vode iz izvorišta, cisterni i bunara.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – DVD Skrad (PRILOG 2.) – Općina Skrad (PRILOG 8.) – GDCK Delnice (PRILOG 3.) – KOMUNALAC d.o.o. Delnice (PRILOG 19.)
		<p>Organizacija provođenja asanacije</p> <p>Provođenje asanacije terena provoditi će komunalne tvrtke, pravne osobe s građevinskom mehanizacijom, vatrogasne snage, povjerenici civilne zaštite, vlasnici kritične infrastrukture, vlasnici objekata, stanovništvo, a po potrebi i ostale snage civilne zaštite.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) – Obrt za usluge „MOČAN“ (PRILOG 20.) – Obrt za sječu i vuču „Dragan“ (PRILOG 20.) – DVD Skrad (PRILOG 2.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka (PRILOG 18.)

R.BR	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
			<ul style="list-style-type: none"> – Komunalac vodoopskrba i odvodnja d.o.o. Delnice (PRILOG 18.) – HAKOM (112)
		<p>Organizacija pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja Stožer prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga. Stožer prikuplja informacije o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala. Prvu pomoć pružiti će Zavod za hitnu medicinu Primorsko – goranske županije – Ispostava Delnice, GDCK Delnice. Medicinsko zbrinjavanje provodit će Dom zdravlja Primorsko – goranske županije – Ispostava Delnice, Ambulanta Skrad, najbliža bolnica. Psihološku potporu pružiti će djelatnici Hrvatskog zavoda za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice. U slučaju potrebe, općinski načelnik traži pomoć od Primorsko – goranske županije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.) – GDCK Delnice (PRILOG 3.) – HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.) – za provođenje higijensko epidemioloških mjera zadužen je: Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) – Bolnice (PRILOG 12.)
		<p>Organizacija pružanja veterinarske pomoći Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Za praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprečavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti zadužena je Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. uz pomoć udruga građana.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.) – Lovačke udruge (PRILOG 5.)
3.	Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od ekstremnih vremenskih uvjeta s utvrđenim zadaćama	MTS operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> – DVD Skrad (PRILOG 2.) – Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.)
4.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u ingerenciji Općine snosi Općina (PRILOG 33.)	

4.3. Mjere civilne zaštite od požara otvorenog tipa

Ugroženost od požara dolazi do izražaja u ljetnim mjesecima te u sušnim vremenskim periodima, a na području Općine povećana je opasnost od požara u proljetnim i jesenskim dijelovima godine. Požari raslinja stvaraju znatne izravne i neizravne štete, a njihovo gašenje ponekad iziskuje angažiranje velikog materijalnog, tehničkog i kadrovskog potencijala sustava zaštite i spašavanja. Osim što šuma i sva ostala zemljišta obrasla vegetacijom imaju gospodarsku važnost kao izvori sirovina, poljoprivredna zemljišta za proizvodnju hrane, navedeni prostori predstavljaju i dobra od općeg interesa koja iziskuju posebnu zaštitu. Osnovne općekorisne funkcije šuma i ostalog raslinja su zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava, utjecaj na vodni režim, plodnost tla, klimu, pročišćavanje atmosfere, zaštita, očuvanje i unaprjeđenje okoliša, izgleda i ljepote krajolika te stvaranje uvjeta za život, rad, odmor, liječenje, oporavak, turizam i lovstvo. Stoga požari živog i mrtvog goriva na otvorenom prostoru na površinama šumskog, poljoprivrednog i ostalog neobrađenog i zapuštenog zemljišta generiraju velike poremećaje cijelog ekosustava i teško nadoknadive gospodarske štete, velike troškove obnove i druge posredne i neposredne gubitke. Potrebno je navesti da takvi požari kontaminiraju zrak na užem prostoru, ali i uzrokuju dugoročne štete emisijom ugljičnog dioksida. Osim toga požari raslinja mogu trajati relativno duže vrijeme (više dana ili tjedana) uslijed nepovoljnih meteoroloških uvjeta, a osobito je zahtjevno gašenje na teško pristupačnim područjima gdje ne postoji razvijena infrastruktura (prometnice, vodovod, mogućnost komunikacije između interventnih snaga). Požari raslinja i ostalog mrtvog goriva na otvorenom prostoru (sva goriva tvar iznad mineralnog dijela tla) su prirodna pojava koja će pojavljivati i u budućnosti, bez obzira na širinu i intenzitet poduzetih mjera. Gašenje takvih požara podrazumijeva angažiranje značajnog materijalnog, tehničkog i kadrovskog potencijala sustava zaštite i spašavanja, ponekad iz više županija.

Postoje dva kritična razdoblja povećane pojave požara na otvorenom prostoru:

- proljetno – mjeseci veljača, ožujak i travanj (osobito praćeno sušom i vjetrom, dok nije počeo proces ozelenjivanja vegetacije) kada nastaje povećan broj požara, najviše u kontinentalnom području, ali nije isključeno i u priobalnom području. Povećani broj požara osobito je izražen poradi spaljivanja korova i ostalog biootpada zaostalog nakon čišćenja poljoprivrednih i šumskih površina.
- ljetno - mjesec srpanj, kolovoz, rujan, također nastaje povećan broj požara, najvećim dijelom na priobalnom području s otocima. Žestina takvih požara osobito je pojačana ako se poklopi i sušno razdoblje i ostalih ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura i suhoća zraka, udari groma).

- **Opće mjere zaštite od požara**

Prilikom izgradnje novih te rekonstrukcije postojećih objekata, u svrhu sprječavanja širenja požara treba voditi računa da se:

- koriste materijali veće vatrootpornosti i/ili vatrozaštitno premazivanje,

- vodoravno i okomito širenje požara sprječava izgradnjom odgovarajućih građevinskih barijera (parapeti, istake, zidovi...),
- provodi požarno sektoriranje građevinskih objekata,
- u vanjskim fasadama i krovnim pokrovima koriste materijali koji ne podržavaju gorenje,
- izvode fasadni otvori manjih površina na dostatnim međusobnim udaljenostima.

Posebnu pozornost potrebno je pridavati u osiguranju odgovarajućih vatrogasnih pristupa i to kod gradnje novih te u održavanju postojećih cestovnih prometnica odgovarajuće širine i prohodnosti. Kod izgradnje i rekonstrukcije postojećih građevinskih objekata mora se voditi računa da se vatrogasnim vozilima osiguraju pristupi propisanih karakteristika do građevina i otvora na njihovim vanjskim fasadama. Broj i smještaj vatrogasnih pristupa mora biti:

Najmanje s jedne duže strane kod:

- građevina niske stambene izgradnje (prizemne, jednokatne),
- kolektivnog stanovanja,
- građevina s obostrano orijentiranim stambenim jedinicama, s najviše 4 kata,

Najmanje s dvije duže strane kod:

- građevina i prostora za javne skupove,
- građevina namijenjenih odgoju i obrazovanju,
- bolnica, hotela, trgovačkih, industrijskih i visokih građevina,
- stambenih građevina kolektivne izgradnje s jednostrano orijentiranim stambenim jedinicama,
- stambenih građevina s više od 4 kata,
- građevina i prostora u kojima se okuplja, radi i boravi više od 100 osoba.

Do vatrogasnih pristupa moraju biti osigurani vatrogasni prilazi i površine za operativni rad vatrogasnih vozila, koji moraju biti oblikovani da udovoljavaju osnovnoj namjeni u pogledu: nosivosti, širine, nagiba, radijusa, površine, udaljenosti, dužine i sl.

Tablica 29. Prikaz radijusa zaokretanja za objekte visoke do 22 m

Širina vatrogasnog prilaza za građevine visoke do 22 m	Vodoravni radijus	
	Unutarnji	Vanjski
6,0	5,0	11,0
5,5	7,5	13,0
5,0	10,0	15,0
4,5	12,0	16,5
4,0	16,5	20,5
3,5	21,5	25,0
3,0	37,0	40,0

Nosivost vatrogasnih pristupa ne smije biti manja od 100 kN. Minimalna širina površina planiranih za operativni rad vatrogasnih vozila, postavljenih paralelno uz vanjske zidove građevina trebaju biti minimalno 5,5 m (građevine visine do 40 m), a kod operativnih površina postavljenih okomito na vanjske zidove građevina trebaju biti širine od minimalno 5,5 m i

dužine od 11 m. Površine za operativni rad vatrogasnih vozila moraju udovoljavati i u pogledu razmaka površina od vanjskih zidova građevine, tj. podnožja istih i to maksimalno 12 m za građevine visine do 16 m, te 6 m za građevine visine od 16 m.

Na svim područjima Općine mora se osigurati takva kvaliteta prometnica i putova da su pristupi vatrogasnim vozilima omogućeni tijekom čitave godine vodeći pritom računa o širini, radijusima te nosivosti puta (posebice u uvjetima smanjene prohodnosti kao što su zimski uvjeti, kišno razdoblje i sl.).

Prilikom izgradnje novih ili rekonstrukcije postojećih poslovnih, višestambenih i katnih građevina posebnu pozornost pridavati mjerama zaštite od požara kojima se sprječava širenje dima i/ili plamena na prostorije unutar građevine ili susjedne građevine te da se osigura sigurna evakuacija korisnika građevine, isto kao i osigura zaštita gasitelja.

Evakuacijski putevi moraju biti na odgovarajući način obilježeni i dimenzionirani (dužina puta do sigurnog prostora, širina izlaza, stubišta, hodnika, širine i visine stepenica, osvjetljenje, sektoriranje objekta i sl.) da osiguraju sigurno izlaženje i napuštanje objekta za sve osobe koje se u njemu zateknu.

Vlasnici, upravitelji, odnosno korisnici građevina moraju organizirati zaštitu od požara te skrbiti o stanju zaštite od požara sukladno odredbama Zakona o zaštiti od požara te su dužni osigurati opremljenost, dostupnost i ispravnost uređaja, opreme i sustava za gašenje požara u građevinama gdje se zadržava veći broj ljudi te posebnu pažnju treba pridodati evakuacijskim putevima.

Pravne osobe na području Općine moraju se pridržavati tehničkih i organizacijskih mjera u cilju smanjenja opasnosti od nastanka požara (redovna ispitivanja strojeva, uređaja, instalacija, održavanje požarnih putova i površina za operativni rad vatrogasnih vozila, provoditi vježbe evakuacije i spašavanja, skrbiti o ispravnosti opreme i sredstva za dojavu te gašenje požara, izraditi Opći akt zaštite od požara imenovati osobe zadužene za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara sukladno kategoriji ugroženosti od požara građevina, dijelova građevina i prostora i sl.).

U svrhu utvrđivanja općeg stanja hidrantske mreže te osiguranja propisnih veličina tlaka i protoka vode u hidrantskoj mreži, potrebno je provesti ispitivanje hidrantske mreže od strane ovlaštenog trgovačkog društva, a sukladno *Pravilniku o provjeri ispravnosti stabilnih sustava zaštite od požara („Narodne Novine“ broj 44/12, 98/21, 89/22)*. Također, bez odlaganja zamijeniti neispravne hidrante. Pozicije hidranata potrebno je označiti u skladu s normom HRN DIN 4066. Prilikom rekonstrukcije postojeće ili izgradnje nove hidrantske mreže ugrađivati nadzemne hidrante. Hidrantska mreža mora biti izvedena sukladno *Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara* te udovoljavati parametrima propisanim u istome a glede protoka, tlakova, smještaja hidranata i sl.

Održavanje sigurnosnih udaljenosti vodiča, mehaničke stabilnosti stupova i izolacijskih svojstava vodiča, čišćenje trasa ispod vodiča te ispravnosti pojedinih vrsta zaštita, preduvjeti su za sprječavanje nastanka požara na i uz električne vodove. Prilikom rekonstrukcije potrebno je nadzemne neizolirane električne vodove zamijeniti izoliranim ili podzemnim vodovima. Dotrajale drvene stupove potrebno je zamijeniti betonskim.

Kod održavanja elektropostrojenja (trafostanica) potrebno je obratiti pažnju na redovitu zamjeni transformatorskog ulja, kontrolirati ga i dopunjavati te mijenjati dotrajale dijelove novima i pravilno dimenzioniranim dijelovima.

Vlasnici odnosno korisnici šuma i šumskog zemljišta, pravne osobe koje gospodare i upravljaju šumama i šumskim zemljištem dužni su pridržavati se mjera zaštite od požara, a prvenstveno u pogledu izrade i održavanja protupožarnih presjeka i presjeka s elementima šumske ceste, šumskim putevima, organizaciji motriteljsko - dojavne služba, označavanju šumskih prostora odgovarajućim oznakama opasnosti od uporabe otvorene vatre i sl. Hrvatske šume d.o.o. su dužne postavljati i održavati znakove opasnosti i upozorenja, a vezane uz zabranu loženja vatre.

Pravne osobe koje temeljem posebnih propisa gospodare i upravljaju šumama i šumskim zemljištima, dužne su na putevima koji nisu od javnog značaja postaviti i uredno održavati prepreke (rampe) koje sprječavaju ulaz vozila u šumu. Rampe moraju biti zatvorene i zaključane, a primjerak ključeva od lokota moraju imati ophodari i vatrogasci.

U suradnji s komunalnim redarom, policijskom upravom, vatrogasnom zajednicom te vlasnicima parcela pojačati nadzor nad provedbom mjera zabrane loženja vatre i uporabe otvorenog plamena na otvorenom.

Promidžbenim i drugim aktivnostima tijekom čitave godine djelovati na informiranje pučanstva o opasnostima pojave požara, mjerama koje je potrebno poduzeti da do požara ne dođe, upućivati ih na suradnju s vatrogasnim društvima prilikom čišćenja i spaljivanja materijala biljnog podrijetla, pridržavati se obveze održavanja i čišćenja dimovodnih instalacija od strane ovlaštenih koncesionara te ih upoznati s represivnim mjerama u slučaju ne pridržavanja istih ili izazivanja požara.

- **Evakuacija**

Evakuacija ugroženih kod velikih požara urbanog i otvorenog prostora provodit će se sukladno procjeni i zapovjedi zapovjednika DVD – a Skrad, a temeljem Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Općine Skrad i Plana zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Općine Skrad.

Provođenje evakuacije ugroženih sukladno procjeni vatrogasnog zapovjednika, kako kod požara na otvorenom prostoru tako i kod požara u urbanim sredinama, ovisi o:

- pravodobnoj procjeni pravca i brzine širenja požara,

- mogućnosti organiziranog izvođenja svih osoba iz dijela objekta koji može biti ugrožen vatrom ili dimom,
- mogućnosti sprečavanja nastanka panike,
- mogućnosti osiguravanja osvijetljenja putova evakuacije (kod noćnih uvjeta) i
- raspoloživoj zaštitnoj opremi.

- **Zbrinjavanje**

Zbrinjavanje evakuiranih stanovnika obveza je lokalne samouprave.

Općina Skrad putem operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite, organizira zbrinjavanje evakuiranih građana poduzimanjem sljedećih aktivnosti:

- osiguranje osnovnih životnih uvjeta (smještaj, hrana, odjeća, obuća),
- pristup sredstvima javnog priopćavanja i informiranja,
- uključivanje evakuiranih u društveni, gospodarski i javni život,
- stvaranje uvjeta za povratak evakuiranih.

Zbrinjavanje evakuiranih građana u slučajevima velikih požara urbanog i otvorenog prostora vršit će se u objektima prema Planu djelovanja civilne zaštite Općine Skrad.

4.4. Mjere zaštite od degradacije tla – Klizišta

Ako se u zoni zahvata prostornog plana u kojem je predviđeno građenje nalaze klizišta ili mjesta velikih erozija, nužno ih je označiti u kartografskom prikazu. Za zone klizanja i erozije potrebno je predvidjeti urbanističke mjere zaštite.

- **Posljedice uslijed degradacije tla - klizišta**

Ove posljedice se mogu podijeliti na dvije kategorije:

Ekonomске posljedice, koje se odnose na materijalne gubitke i oštećenja i sredstva koja su potrebna za evakuaciju, sanaciju klizišta i popravku oštećenih objekata i eventualne troškove raseljavanja stanovništva.

Socijalne posljedice, koje se odnose na gubitak života, mentalno i psihičko zdravlje ljudi, još veću ugroženost ranjivih kategorija (prije svega djece, žena, starih, bolesnih i dr.), otežan rad školskih i zdravstvenih institucija, raseljavanje, egzistencijalne probleme i dodatni utjecaj na budžet svakog domaćinstva itd.

- **Prevenција, interventne mjere i sanacija**

Mjere sanacije klizišta mogu se podijeliti u tri kategorije: preventivne mjere, interventne (hitne) mjere, trajne (sanacione) mjere.

Sve navedene mjere potrebno je da provode stručna lica, inženjeri odgovarajućih struka i hitne službe u izvanrednim situacijama.

Preventivne mjere:

- Katastar klizišta i izrada prognoznih karata (sklonosti ka klizanju, hazarda i rizika) kao kriterij za pravilno planiranje i projektiranje;
- Sistemi za rano upozoravanje (Early Warning System) – monitoring u realnom vremenu;
- Poboljšanje u zakonodavnoj vlasti;
- Edukacija stanovništva i jačanje stručnih kapaciteta.

Interventne (hitne mjere):

Interventne mjere sanacije izvode se u situacijama kada je neophodno hitno reagirati radi spašavanja ljudskih života, imovine, objekata infrastrukture i sl. One se neposredno sprovode nakon uočavanja ili aktiviranja pojave radi sprečavanja dodatnih šteta i posljedica, a to su:

- Odvođenje površinskih voda izvan tijela klizišta izradom drenažnih kanala ili rovova;
- Hitno čišćenje propusta i jaruga ako su zatrpane zemljanim materijalom, građevinskim šutom, radi lakšeg odvođenja viška
- površinskih voda;

- Zapunjavanje ožiljaka i pukotina nastalih kliženjem, glinenom ispunom i prekrivanje plastičnom folijom i vodootpornim ceradama radi sprečavanja daljeg prolaska površinskih voda u dublje dijelove klizišta;
- Preraspodjela masa na klizištu – plansko uređenje klizišta.

Trajne (sanacione) mjere:

- Trajne sanacione mjere sprovode se nakon detaljnih geotehničkih istraživanja i izrade potrebne projektne dokumentacije. Cilj svakog istraživanja i sanacije jeste zaustavljanje procesa klizanja uz primjenu jedne ili kombinaciju metoda sanacije.

Najčešće mjere sanacije su dreniranje i izrada potpornih konstrukcija.

Dreniranje se najčešće koristi kao sanacijska mjera da bi se smanjio i ograničio utjecaj površinskih i podzemnih voda. Ovakvim mjerama regulira se otjecanje površinskih voda (površinske drenaže) i spušta se nivo podzemnih voda (podzemne drenaže).

Potporne konstrukcije su jedna od najčešće korištenih mjera sanacije koje sve sile preuzimaju pretežno svojom masom (gravitacijske građevine). Za složenije sanacije često im se dodaju ankeri, razupirači, kontrafori, zatege i sl.

4.4.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa – Degradacija tla (klizišta)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspoložu kapacitetima za spašavanje iz ruševina na svim razinama sustava i drugi podaci bitni za operativno djelovanje Stožera civilne zaštite	Stožer utvrđuje prioritete u raščišćavanju ruševina. Stožer nakon analize određuje mobilizaciju materijalno - tehničkih sredstava. Ako postojeće snage i materijalna sredstva nisu dovoljna, općinski načelnik traži pomoć od Primorsko - goranske županije. Sigurnim zonama u ugroženom području mogu se definirati svi otvoreni prostori na udaljenosti ½ visine zgrade. Mogu se poistovjetiti s lokacijama za prikupljanje i prihvat stanovništva. U raščišćavanju ruševina i spašavanju zatrpanih osoba sudjeluju: VZ Primorsko - goranske županije, DVD Skrad, HGSS – Stanica Delnice, komunalno poduzeće, tvrtke i obrti koji mogu pomoći s materijalno – tehničkim sredstvima. U početku je najvažnije osigurati prohodnost putova i osigurati vodu za piće, kako za snage civilne zaštite, tako i za stanovništvo. Komunikacija sa Stožerom civilne zaštite i drugim operativnim snagama sustava civilne zaštite ostvaruje se putem telefona, mobitela ili e-mailom.	Za prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica zadužen je: – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – PU Primorsko - goranska (PRILOG 14.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.) – VZ Primorsko - goranske (PRILOG 2.) – JVP Delnice (PRILOG 2.) – DVD Skrad (PRILOG 2.) – Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) – Udruge građana (PRILOG 5.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.)
		Evakuacija i zbrinjavanje stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara, osobna i uzajamna pomoć te obavljanje potrebnih radnji i izvođenje radova na ruševinama izvršit će snage sustava civilne zaštite.	– Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – DVD Skrad (PRILOG 2.) – JVP Delnice (PRILOG 2.)
		Organizaciju za prikupljanje, prijevoz i odlaganje izvršava koncesionar za odvoz otpada Općine i pravne osobe s građevinskom mehanizacijom s područja nadležnosti Općine.	– Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.)
2.	Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguranja kontinuiteta njihovog djelovanja	Uspostava opskrbe električnom energijom	– HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka (PRILOG 18.)
		Redovna opskrba vodom	– Komunalac vodoopskrba i odvodnja d.o.o. (PRILOG 18.)
		Popravak telefonske infrastrukture (područne centrale, mjesne centrale, repetitori, stupovi nadzemne telefonske mreže)	– HAKOM (112)
		Popravak prometnica	– Županijska uprava za ceste Primorsko - goranske županije (PRILOG 22.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
			<ul style="list-style-type: none"> - Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.) - Koncesionari za čišćenje prometnica (PRILOG 22.) - Općina Skrad (PRILOG 8.)
3.	Organizacija gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje)	<p>Sukladno Planu zaštite od požara, Stožer prikuplja informacije o požarnoj opasnosti, a za to je zadužen je član Stožera za protupožarnu zaštitu.</p> <p>Stožer se informira o potrebi iskapčanja pojedinih energenta na prijedlog člana Stožera za protupožarnu zaštitu.</p> <p>Ako DVD Skrad i JVP Delnice ne mogu sanirati nastalu požarnu opasnost zatražit će pomoć od VZ Primorsko - goranske županije sukladno Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Primorsko - goranske županije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Operativne snage vatrogastva Općine (PRILOG 2.) - JVP Delnice (PRILOG 2.) - DVD Skrad (PRILOG 2.) - VZ Primorsko – goranske županije županije (PRILOG 2.)
4.	Organizacija reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	Stožer definira prioritete u sanaciji prometnica	- Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)
		<p>Za ocjenu stanja i funkcionalnosti prometa i komunikacijskih sustava i objekata zadužena je PU Primorsko - goranska, Županijska uprava za ceste Primorsko - goranske županije.</p> <p>Donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa poradi zaštite sigurnosti na pogođenom području u nadležnosti je PU Primorsko - goranska.</p> <p>Uspostavu alternativnih prometnih pravaca provodi PU Primorsko - goranska.</p> <p>Nadzor i čuvanje ugroženog područja provodi PU Primorsko - goranska.</p> <p>Osiguravanje područja intervencija provodi PU Primorsko - goranska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - PU Primorsko - goranska (PRILOG 14.) - Županijska uprava za ceste Primorsko - goranske županije (PRILOG 22.)
		Osiguranje telekomunikacijskih veza	- HAKOM (112)
5.	Organizaciju pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	Stožer prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga, a za to je zadužen član Stožera za zdravstveno zbrinjavanje. Stožer prikuplja informacije o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala.	- Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)
		Prvu pomoć pružit će Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranska, ordinacije opće medicine, GDCK Delnice.	<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranska županije (PRILOG 12.) - Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.)
		Opskrbu sanitetskim materijalom i opremom osigurati će ordinacije opće medicine.	- Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		U slučaju potrebe, općinski načelnik traži pomoć od Primorsko - goranske županije.	
6.	Organizacija pružanja veterinarske pomoći	<p>Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Načelnik Stožera zatražit će podatke od povjerenika za civilnu zaštitu za: praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti, nadzor nad prometom i distribucijom namirnica životinjskog porijekla, prikupljanje i zbrinjavanje životinja, liječenje, klanje ili eutanazija životinja i druge provedbene aktivnosti.</p> <p>Za organizaciju prikupljanja životinjskih leševa zadužena je Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. i lovačke udruge, a samo sakupljanje vrši Agroproteinka d.d.. Praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti u nadležnosti je Zavoda za javno zdravstvo – higijensko epidemiološka služba. Neškodljivo uklanjanje ranjenih, ozlijeđenih ili bolesnih životinja u nadležnosti je Veterinarske ambulante Delnice d.o.o. i lovačkih udruge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) - Lovачke udruge (PRILOG 5.) - Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.)
		<p>Općinski načelnik uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju. Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja odnosno za područje pojedinog mjesnog odbora. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od strane općinskog načelnika ili načelnika Stožera civilne zaštite i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i PP Delnice poradi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje. Planiranje evakuacije u slučaju razornog potresa na području Općine provodit će se prvenstveno za stanovništvo koje stanuje u starijim stambenim objektima. Evakuacija/samoevakuacija stanovništva započinje nakon utvrđene opasnosti i zapovijedi za evakuaciju od općinskog načelnika. Evakuacija stanovništva provodit će se uglavnom osobnim vozilima građana. Za početak provođenja evakuacije angažirat će se povjerenici civilne zaštite. Nakon mobilizacije, provođenje evakuacije izvršit će DVD Skrad i prijevoznici. Prihvat i smještaj ugroženog stanovništva vršit će se u objektima navedenim u PRILOGU 40. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 10.) čine ekipe za prihvat stanovništva na navedenim lokacijama. Pravce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) - Lovачke udruge (PRILOG 5.)
7.	Organizacija provođenja evakuacije	<p>Općinski načelnik uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju. Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja odnosno za područje pojedinog mjesnog odbora. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od strane općinskog načelnika ili načelnika Stožera civilne zaštite i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i PP Delnice poradi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje. Planiranje evakuacije u slučaju razornog potresa na području Općine provodit će se prvenstveno za stanovništvo koje stanuje u starijim stambenim objektima. Evakuacija/samoevakuacija stanovništva započinje nakon utvrđene opasnosti i zapovijedi za evakuaciju od općinskog načelnika. Evakuacija stanovništva provodit će se uglavnom osobnim vozilima građana. Za početak provođenja evakuacije angažirat će se povjerenici civilne zaštite. Nakon mobilizacije, provođenje evakuacije izvršit će DVD Skrad i prijevoznici. Prihvat i smještaj ugroženog stanovništva vršit će se u objektima navedenim u PRILOGU 40. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 10.) čine ekipe za prihvat stanovništva na navedenim lokacijama. Pravce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - DVD Skrad (PRILOG 2.) - PU Primorsko - goranske (PRILOG 14.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.) - Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) - Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		evakuacije zavisno od nastale situacije ugroženog područja odredit će Stožer u suradnji s PP Delnice i povjerenicima civilne zaštite.	
8.	Organizacija spašavanja i evakuacije ranjivih skupina stanovništva	Razrađeno u točki 4.8.	
9.	Organizacija provođenja zbrinjavanja	<p>U zbrinjavanju ugroženog i stradalog stanovništva angažirat će se: redovne zdravstvene institucije i ustanove, GDCK Delnice, Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice, ekipe za prihvata ugroženog stanovništva.</p> <p>Potrebnu hranu, prijevoz i ostalo osigurat će stručne službe Općine. Za prihvata ugroženog stanovništva i GDCK Delnice uz pomoć udruge građana organiziraju razmještanje u objektima namijenjenim za smještanje evakuiranog stanovništva, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i vode za piće. Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice uspostavlja usku suradnju u provedbi navedenih zadataka s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju.</p> <p>Timovi opće medicine pružaju psiho - socijalnu i zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju i upućuju prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove.</p> <p>Udruge pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremanju hrane, opsluživanju te organizaciji društvenog života u objektima.</p> <p>DVD Skrad sudjeluje u dobavi potrebnih količina pitke i tehničke vode, prijenosu bolesnih osoba u transportna sredstva, prijevozu i drugo.</p> <p>Pregled mogućih lokacija za podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zelene površine na području Općine (blizina mogućih priključaka na infrastrukturu). <p>Pregled lokacija smještanja s odgovornim osobama nalazi se u PRILOGU 40.</p> <p>Za pružanje prve medicinske pomoći na području Općine pobrinut će se Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije, GDCK Delnice, HGSS – Stanica Delnice, Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice.</p> <p>Nositelj veterinarskog zbrinjavanja na području Općine je Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. Smještanje stoke vršit će vlasnici stoke uz koordinaciju povjerenika za</p>	<ul style="list-style-type: none"> – GDCK Delnice (PRILOG 3.) – Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.) – Ekipe za prihvata ugroženog stanovništva (PRILOG 10.) – Udruge građana (PRILOG 5.) – DVD Skrad (PRILOG 2.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) – HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.) – Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.) – Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		civilnu zaštitu i Stožera civilne zaštite. Stočna hrana uskladištit će se u privatna domaćinstva prema raspoloživim kapacitetima.	
10.	Organizacija provođenja humane asanacije i identifikacije poginulih	Identifikacija poginulih	– PU Primorsko - goranska (PRILOG 14.)
		Sanitarni nadzor na ukapanjem mrtvih provodi pogrebno poduzeće uz djelatnike groblja.	– Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.)
		Sahranjivanje poginulih vršiti će se na mjesnim grobljima po mjestu prebivališta poginulih.	
		Prilikom humane asanacije za pružanje pogrebnih usluga koristit će usluge pogrebnih poduzeća. Organizacija humane asanacije i identifikacija poginulih vršiti će se po posebnim propisima (sudac, policijski službenik, liječnik, povjerenik CZ-a i dr.).	– Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) – PU Primorsko - goranska (PRILOG 14.)
11.	Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite	Utvrđuju se nositelji sukladno operativnim planovima nositelja razrađuju zadaće i postupci pričuvnih kapaciteta, posebno osobne i uzajamne zaštite.	– Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.)
12.	Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće	Stožer prikuplja informacije o stanju vodoopskrbnog sustava, a za to je zadužen član Stožera za vodoopskrbu uz suradnju sa Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije. Do uspostave vodoopskrbnog sustava organizira se dovoz vode na punktove po ugroženom području, a raspored određuje član Stožera za protupožarnu zaštitu. Stožer određuje minimalne dnevne količine vode po osobi. U slučaju onečišćenja vode u zdencima aktivirat će se operativne snage civilne zaštite radi dezinfekcije zdenaca, a prema uputama Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko - goranska županije – higijensko-epidemiološke službe. Stožer organizira dopremu prehrambenih artikala. Stožer organizira distribuciju hrane.	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranska županije (PRILOG 12.) – GDCK Delnice (PRILOG 3.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – DVD Skrad (PRILOG 2.) – Općina Skrad (PRILOG 8.)
13.	Organizacija središta za informiranje stanovništva	Stožer započinje prikupljanje podataka o stanju u srušenim i oštećenim objektima , posebno u javnim školama, domovima, crkvama, trgovinama, ugostiteljskim objektima. Informacije se prikupljaju od strane općinskog načelnika, predsjednika mjesnih odbora i povjerenika civilne zaštite po mjesnim odborima i Centra 112. Informiranje građana o mjerama i postupcima za zaštitu zdravlja, života i imovine, informiranje o evakuaciji i mjestima okupljanja, osiguranje vozila za evakuaciju,	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Općina Skrad (PRILOG 8.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 27.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		osiguranje hrane i vode za piće, utvrđivanje lokacija, prihvati i zbrinjavanje stanovništva, organizacija života u prihvatnom centru (koristi se sustav javnog uzbunjivanja, lokalne radio stanice, Internet za prenošenje uputa o postupcima bitnim za preživljavanje tijekom trajanja događaja i mjerama koje treba provesti nakon njegovog okončanja),	
14.	Organizacija prihvata pomoći	Osiguranje ljudstva i materijalnih sredstava	- Općina Skrad (PRILOG 8.)
		Za prihvati sanitetskog materijala i lijekova zadužena je Općina. Organizacija prihvata pomoći i pripreme objekata za zbrinjavanje (PRILOG 40.)	- Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - DVD Skrad (PRILOG 2.)
		Punkt za prihvati pomoći biti će uspostavljen u zgradi Doma zdravlja Primorsko - goranske županije – Ispostava Delnice, Ambulanta Skrad, a za prihvati je zadužen član Stožera za zdravstveno zbrinjavanje. Vatrogasne postrojbe prihvaćaju se na lokaciji vatrogasnog doma, a za prihvati je zadužen član Stožera za protupožarnu zaštitu.	- Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - DVD Skrad (PRILOG 2.)
15.	Organizacija pružanja psihološke pomoći	Psihološku potporu pružiti će djelatnici Hrvatskog zavoda za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice.	- Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.)
16.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u ingerenciji Općine snosi Općina (PRILOG 33.)	

4.5. Mjere civilne zaštite od poplava

Na području Općine dolazi do plavljenja manjeg područja uz korito vodotoka Dobre zbog nedovoljnog kapaciteta korita uslijed velikih oborina i prilikom topljenja snijega. Štete se očituju kroz erozijsko djelovanje na okoliš oko rijeke Dobre i potoka Curak, a materijalnih šteta nije bilo. Uslijed proljetnog topljenja snijega dolazi do nanošenja naplavnog materijala, granja i kamenja na planinskim stazama i nerazvrstanim cestama uz vodotke.

Najveći dio sjevernog i središnjeg područja Općine je područje sliva povremenog vodotoka – bujica. Južne dijelove Općine Karakterizira sliv povremenog vodotoka – grupa bujica.

Područje Općine obuhvaćeno je Provedbenim planom obrane od poplava branjenog područja – Sektor E – sjeverni Jadran – branjeno područje 24: područje maloga sliva Gorski kotar. Površina branjenog područja iznosi 1.274 km² s visinskom razlikom višom od 1.300 m. Na području malog sliva Gorski kotar nalaze se gradovi Čabar, Delnice, Vrbovsko te općine Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopolj, Ravna Gora, Skrad.

Prosječne godišnje količine oborina su relativno visoke oko 3.000 mm/m² do ekstrema viših od 5.000 mm/m² koje zbog gustog i kvalitetnog vegetacijskog pokrova i relativno velikih infiltracijskih karakteristika terena ne utječu negativno na okoliš i ukupni vodni režim. Pojavu poplava na gorskim vodotocima i bujicama karakterizira relativno dug proces saturiranja tla, odnosno tek kod koncentriranih oborina u uvjetima potpunog saturiranja dolazi prvo do provala manjih bujičnih vodotoka što kasnije izaziva pojavu velikih voda u većim vodotocima. Znatnije oborine u jesenskom periodu i topljenjem snijega u proljeće dolazi do velikih i brzih porasta vodostaja, a vezano uz konfiguraciju terena vodotoci malog sliva imaju bujični karakter.

Kupica, najveća desna pritoka Klupe na slivnom području „Gorski kotar“ izvire u uskoj kotlini, a vodu dobiva sa šireg područja Mrkoplja, Lokava, Delnica, Ravne Gore i Skrad.

U Iševici u Kupicu utiče najznačajnija desna pritoka Curak (2.2.7.) koji svoj tok formira od vode Zelenog vira (2.2.8.) iskorištene u Hidrocentrali „Zeleni vir“ i vode jasla (2.2.9.).

Skrad je Općina s visokim količinama oborina tijekom cijele godine. Ukupna količina oborine godišnje iznosi 1.716,6 mm (proljeće: 419,5, ljeto: 407,9, jesen: 525,6, zima 363,6). Srednji broj dana s kišom godišnje iznosi 140,6 (proljeće: 38,9, ljeto: 36,2, jesen: 39,1, zima: 26,4).

- **Vjerojatnost poplava**

Poplave većeg zahvat nisu karakteristične za područje Općine. Moguća je pojava bujičnih voda tijekom proljetnih mjeseci u razdoblju topljenja snijega i leda te u jesenskom razdoblju zbog znatnijih oborina pri čemu dolazi do naglog povećanja vodostaja rijeka malog sliva Gorskog kotara koji obuhvaća područje Općine Srad.

- **Mjere zaštite od poplava**

Mjerama zaštite u urbanističkim planovima i građenju nužno je smanjiti mogućnost nastajanja poplava na području Općine, a to se može provesti putem građevinskih i negrađevinskih mjera: Građevinske mjere zaštite od poplava uključuju građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, kao i održavanje vodotoka, vodnih građevina i objekata te nadzora vodnih građevina (brane, ustave, crpne stanice nasipi),

- ekspanzijske površine su niski dijelovi riječnih dolina koji obično služe za rasterećenje ekstremno visokih poplavnih voda koje se upuštaju u narečene površine;
- nasipi su najstariji i najčešće korišteni objekti zaštite od poplava jer su jednostavne građevine koje se mogu graditi od materijala s lica mjesta i uz relativno niske troškove;
- uređenje vodotoka podrazumijeva radove kojima se povećava njegova protočna sposobnost, a time i snižavaju vodostaji visokih voda (uklanjanje prepreka koje usporavaju tok, skraćenje toka, iskop većeg profila);
- odteretni kanali se grade u slučajevima ograničenog kapaciteta prirodnog vodotoka kada, zbog izgrađenosti duž njegovih obala ili visine postojećih mostova, ne postoji realna mogućnost povećanja proticajne sposobnosti vodotoka građevinskim intervencijama;

Negrađevinske mjere zaštite od poplava sastoje se od provedbe mjera obrane od poplava, kao i upravljanje i koordinacija djelatnosti tijekom pojave velikih voda, kao i modernizacija i koordinacija komunikacijskih sustava koji će se aktivirati u slučaju pojave velikih voda.

Općina u svoje prostorne planove mora ugraditi mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća, te zahvate u prostoru u vezi sa zaštitom od prirodnih (među kojima su i poplave) i drugih nesreća.

4.5.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa - Poplava

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija provođenja obveza iz Državnog plana obrane od poplava (način suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda) i Provedbenog plana obrane od poplava	Hrvatske vode aktiviraju vlastite snage sukladno operativnim planovima na način da aktiviraju certificirano poduzeće s strojevima i opremom. Stožer civilne zaštite uvodi dežurstvo i nalaže aktivnosti na provedbi mjera obrane od poplava, na područjima svoje nadležnosti na inicijativu rukovoditelja obrane od poplava. Stožer civilne zaštite održava stalnu vezu s rukovoditeljem obrane od poplava Hrvatskih voda mobilnom i fiksnom telefonijom direktno ili putem Centra 112.	– Hrvatske vode (PRILOG 15.)
2.	Organizacija i pregled obveza sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koji se trebaju uključiti u obranu od poplava	Stožer uvodi dežurstvo i nalaže aktivnosti na provedbi mjera obrane od poplava.	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)
		Uzbunjivanje stanovništva provodit će se vatrogasnim sirenama. Za uzbunjivanje stanovništva zadužen je zapovjednik DVD – a Skrad. Uklanjanje naplavina, spašavanje ljudi iz poplavnog područja obavljat će DVD Skrad i JVP Delnice (ispumpavanje vode, uklanjanje naplavina, spašavanje ljudi i imovine i sl.). U svrhu pravovremenog izvršenja radnji na obrani od poplava a, prema veličini i intenzitetu porasta vodostaja, poduzimaju se i odgovarajuće mjere angažiranja potrebne radne snage, prijevoznih sredstava i sl. (nakon poplava formiraju stručno povjerenstvo za procjenu šteta na područjima svoje nadležnosti druge aktivnosti (asanacija i sl.)	– DVD Skrad (PRILOG 2.) – JVP Delnice (PRILOG 2.) – PU Primorsko - goranska (PRILOG 14.) – HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.)
3.	Načela za zaštitu ugroženih objekata kritične infrastrukture i obveze vlasnika kritične infrastrukture	Uspostava opskrbe električnom energijom	– HEP ODS d.o.o Elektroprimorje Rijeka (PRILOG 18.)
		Redovna opskrba vodom	– Komunalac vodoopskrba i odvodnja d.o.o. Delnice (PRILOG 18.)
		Popravak telefonske infrastrukture (područne centrale, mjesne centrale, repetitori, stupovi nadzemne telefonske mreže)	– HAKOM (112)
		Popravak prometnica	– Županijska uprava za ceste Primorsko - goranske županije (PRILOG 22.)
4.	Organizacija pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u poplavama (uključujući evakuaciju i	Pružanje prve medicinske pomoći unesrećenima.	– Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.) – HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
	zbrinjavanje)	<p>Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Načelnik stožera zatražiti će se podatke od povjerenika civilne zaštite i koordinatora na lokaciji. Nadležnost za praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti, nadzor nad prometom i distribucijom namirnica životinjskog porijekla, prikupljanje i zbrinjavanje životinja (liječenje, klanje ili eutanazija životinja) i druge provedbene aktivnosti imaju veterinarske organizacije koje djeluju na prostoru Općine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) - Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.) - Udruge građana (PRILOG 5.)
		Pružanje psihološke potpore	<ul style="list-style-type: none"> - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.)
		Opskrba sanitetskim materijalom i opremom	<ul style="list-style-type: none"> - Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.)
		<p>U zaštiti od poplava koristit će se materijalno tehnička sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sredstva i oprema dobrovoljnih vatrogasnih društava, javne vatrogasne postrojbe te po potrebi VZ Primorsko - goranske županije, - licencirano poduzeća Hrvatskih voda (poduzeća čiji su djelatnici osposobljeni za radove sa strojevima na rijekama, akumulacionim jezerima, - strojevi i oprema građevinskih poduzeća, - strojevi i oprema građana – obrtnika (priručna sredstva i sl.). 	<ul style="list-style-type: none"> - DVD Skrad (PRILOG 2.) - JVP Delnice (PRILOG 2.) - VZ Primorsko - goranske županije (PRILOG 2.) - Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) - Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.)
		<p>Organizacija provođenja asanacije</p> <p>Provođenje asanacije terena provoditi će komunalne tvrtke, pravne osobe s građevinskom mehanizacijom, vatrogasne snage, povjerenici civilne zaštite, postrojba civilne zaštite opće namjene, vlasnici kritične infrastrukture, vlasnici objekata, stanovništvo, a po potrebi i ostale snage civilne zaštite.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - DVD Skrad (PRILOG 2.) - HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka (PRILOG 18.) - HAKOM (112) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)
		<p>Organizacija provođenja evakuacije:</p> <p>Općinski načelnik uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju. Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja odnosno za područje pojedinog mjesnog odbora. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od strane općinskog načelnika ili načelnika Stožera civilne zaštite i pravne osobe s</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - DVD Skrad (PRILOG 2.) - Ekipe za prihvrat ugroženog stanovništva (PRILOG 10.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		<p>prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i PP Delnice poradi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje. Evakuacija/samoevakuacija stanovništva započinje nakon utvrđene opasnosti i zapovijedi za evakuaciju od općinskog načelnika. Evakuacija stanovništva provodit će se uglavnom osobnim vozilima građana. Za početak provođenja evakuacije angažirati će se povjerenici civilne zaštite. Nakon mobilizacije, provođenje evakuacije izvršit će DVD Skrad i prijevoznici. Prihvat i smještaj ugroženog stanovništva vršit će se u objektima navedenim u PRILOGU 40. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 10.) čine ekipe za prihvat stanovništva na navedenim lokacijama. Pravce evakuacije zavisno od nastale situacije ugroženog područja odredit će Stožer u suradnji s PP Delnice i povjerenicima civilne zaštite.</p> <p>U zbrinjavanju ugroženog i stradalog stanovništva angažirat će se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redovne zdravstvene institucije i ustanove, - GDCK Delnice, - ekipe za prihvat ugroženog stanovništva. <p>Potrebnu hranu, prijevoz i ostalo osigurat će stručne službe Općine. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva i GDCK Delnice uz pomoć udruge građana organiziraju razmještaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i vode za piće. Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice uspostavlja usku suradnju u provedbi navedenih zadaća s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju. Timovi opće medicine pružaju psiho-socijalnu i zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju i upućuju prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove.</p> <p>Udruge pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremanju hrane, opsluživanju te organizaciji društvenog života u objektima (PRILOG 40.)</p> <p>DVD Skrad sudjeluje u dobavi potrebnih količina pitke i tehničke vode, prijenosu bolesnih osoba u transportna sredstva, prijevozu i drugo.</p> <p>Prikaz mjesta i lokacija prihвата nalazi se u PRILOZIMA 40.</p> <p>Pregled mogućih lokacija za podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 10.) - Općina Skrad (PRILOG 8.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.) - DVD Skrad (PRILOG 2.) - HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.) - Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) - Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.) - Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		<p>– zelene površine na području Općine (blizina mogućih priključaka na infrastrukturu).</p> <p>Za pružanje prve medicinske pomoći na području Općine pobrinut će se Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije, GDCK Delnice, HGSS – Stanica Delnice, Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice.</p> <p>Nositelj veterinarskog zbrinjavanja je Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. Smještaj stoke vršit će vlasnici stoke uz koordinaciju povjerenika za civilnu zaštitu i Stožera civilne zaštite. Stočna hrana uskladištit će se u privatna domaćinstva prema raspoloživim kapacitetima.</p>	
5.	Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	<p>Za ocjenu stanja i funkcionalnosti prometa i komunikacijskih sustava i objekata zadužena je PU Primorsko - goranska, Županijska uprava za ceste Primorsko – goranske. Stožer definira prioritete u sanaciji prometnica.</p> <p>Donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa poradi zaštite sigurnosti na pogođenom području u nadležnosti je PU Primorsko – goranske.</p> <p>Uspostavu alternativnih prometnih pravaca provodi PU Primorsko – goranske.</p> <p>Osiguravanje područja intervencija provodi PU Primorsko – goranske.</p> <p>Nadzor i čuvanje ugroženog područja</p> <p>Osiguranje telekomunikacijskih veza korisnika s prednošću uporabe</p> <p>Vlasnici objekata, stanovništvo a po potrebi i ostale snage sustava civilne zaštite</p>	<p>– PU Primorsko - goranska (PRILOG 14.)</p> <p>– Županijska uprava za ceste Primorsko - goranske županije (PRILOG 22.)</p> <p>– HAKOM (112)</p>
6.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u ingerenciji Općine snosi Općina (PRILOG 33.)	

4.6. Mjere civilne zaštite od potresa

Potres je elementarna nepogoda uzrokovana prirodnim događajem koji je vjerojatno najveći uzrok stradanja ljudi i uništenja materijalnih dobara. Katastrofe uzrokovane potresima karakterizira brz nastanak, a događaju se stalno i bez prethodnog upozorenja.

Posljedice uslijed potresa:

- izravna oštećenja prometnica i njihova neprohodnost što može otežati prometnu povezanost Općine sa susjednim jedinicama lokalne samouprave te usporiti potrebne radnje neposredno nakon potresa (spašavanje, evakuacija, odvoz građevinskog otpada i sl);
- oštećenje industrijskih objekata uz izravne troškove zbog oštećenja građevina i opreme mogu zbog odgode spremnosti za rad, uključivati dodatne posljedice za zaposleno stanovništvo i gospodarstvo u cjelini, kao i dugoročne posljedice na okoliš;
- prekidi u telekomunikacijskoj mreži mogu stanovništvu i hitnim službama otežati komunikaciju, a oštećenja strujne mreže i komunalne infrastrukture mogu usporiti radove hitnih službi i povećati osjećaj nesigurnosti stanovništva;
- opasnost od oštećenja bolnice i domova zdravlja mogu otežati mogućnost osiguravanja dovoljnih kapaciteta za zbrinjavanje ozlijeđenih;
- oštećenje objekata javne društvene namjene poput muzeja i sportskih objekata može ugroziti sigurnost velikog broja ljudi.

- **Mjere zaštite od potresa**

Protupotresno projektiranje, kao i gradnju građevina, treba se provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju i prema postojećim tehničkim propisima za navedenu seizmičku zonu. Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsti pomoći u skladu s važećim propisima.

4.6.1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnih doprinosa – Potresa

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspoložu kapacitetima za spašavanje iz ruševina na svim razinama sustava i drugi podaci bitni za operativno djelovanje Stožera civilne zaštite	<p>Stožer utvrđuje prioritete u raščišćavanju ruševina.</p> <p>Stožer nakon analize određuje mobilizaciju materijalno - tehničkih sredstava.</p> <p>Ako postojeće snage i materijalna sredstva nisu dovoljna, općinski načelnik traži pomoć od Primorsko - goranske županije.</p> <p>Sigurnim zonama u ugroženom području mogu se definirati svi otvoreni prostori na udaljenosti ½ visine zgrade. Mogu se poistovjetiti s lokacijama za prikupljanje i prihvat stanovništva.</p> <p>U raščišćavanju ruševina i spašavanju zatrpanih osoba sudjeluju: VZ Primorsko - goranske županije, DVD Skrad, JVP Delnice, HGSS – Stanica Delnice, komunalno poduzeće, tvrtke i obrti koji mogu pomoći s materijalno – tehničkim sredstvima.</p> <p>U početku je najvažnije osigurati prohodnost putova i osigurati vodu za piće, kako za snage civilne zaštite, tako i za stanovništvo.</p> <p>Komunikacija sa Stožerom civilne zaštite i drugim operativnim snagama sustava civilne zaštite ostvaruje se putem telefona, mobitela ili e-mailom.</p>	<p>Za prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica zadužen je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - PU Primorsko - goranske (PRILOG 14.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.) - VZ Primorsko - goranske županije (PRILOG 2.) - JVP Delnice (PRILOG 2.) - DVD Skrad (PRILOG 2.) - Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) - Udruge (PRILOG 5.) - Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.)
		<p>Evakuacija i zbrinjavanje stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara, osobna i uzajamna pomoć te obavljanje potrebnih radnji i izvođenje radova na ruševinama izvršit će snage sustava civilne zaštite.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - DVD Skrad (PRILOG 2.) - JVP Delnice (PRILOG 2.)
		<p>Organizaciju za prikupljanje, prijevoz i odlaganje izvršava koncesionar za odvoz otpada Općine i pravne osobe s građevinskom mehanizacijom s područja nadležnosti Općine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) - Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.)
2.	Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguranja kontinuiteta njihovog djelovanja	Uspostava opskrbe električnom energijom	- HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka (PRILOG 18.)
		Redovna opskrba vodom	- Komunalac vodoopskrba i odvodnja d.o.o. Delnice (PRILOG 18.)
		Popravak telefonske infrastrukture (područne centrale, mjesne centrale, repetitori, stupovi nadzemne telefonske mreže)	- HAKOM (112)
		Popravak prometnica	- Županijska uprava za ceste Primorsko - goranske županije (PRILOG 22.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
			<ul style="list-style-type: none"> - Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.) - Koncesionari za čišćenje prometnica (PRILOG 22.) - Općina Skrad (PRILOG 8.)
3.	Organizacija gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje)	<p>Sukladno Planu zaštite od požara, Stožer prikuplja informacije o požarnoj opasnosti, a za to je zadužen je član Stožera za protupožarnu zaštitu.</p> <p>Stožer se informira o potrebi iskapčanja pojedinih energenta na prijedlog člana Stožera za protupožarnu zaštitu.</p> <p>Ako DVD Skrad i JVP Delnice ne može sanirati nastalu požarnu opasnost zatražit će pomoć od VZ Primorsko – goranske županije sukladno Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Primorsko – goranske županije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - JVP Delnice (PRILOG 2.) - DVD Skrad (PRILOG 2.) - VZ Primorsko – goranske županije (PRILOG 2.)
4.	Organizacija reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	Stožer definira prioritete u sanaciji prometnica	- Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)
		<p>Za ocjenu stanja i funkcionalnosti prometa i komunikacijskih sustava i objekata zadužena je PU Primorsko – goranska, Županijska uprava za ceste Primorsko – goranska županije.</p> <p>Donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa poradi zaštite sigurnosti na pogođenom području u nadležnosti je PU Primorsko – goranska.</p> <p>Uspostavu alternativnih prometnih pravaca provodi PU Primorsko – goranska.</p> <p>Nadzor i čuvanje ugroženog područja provodi PU Primorsko – goranska.</p> <p>Osiguravanje područja intervencija provodi PU Primorsko – goranska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - PU Primorsko – goranska (PRILOG 14.) - Županijska uprava za ceste Primorsko – goranske županije (PRILOG 22.)
		Osiguranje telekomunikacijskih veza	- HAKOM (112)
5.	Organizaciju pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	Stožer prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga, a za to je zadužen član Stožera za zdravstveno zbrinjavanje. Stožer prikuplja informacije o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala.	- Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)
		Prvu pomoć pružit će Zavod za hitnu medicinu Primorsko – goranske županije, ordinacije opće medicine, GDCK Delnice.	<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za hitnu medicinu Primorsko – goranske županije (PRILOG 12.) - Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		Opškrbu sanitetskim materijalom i opremom osigurati će ordinacije opće medicine. U slučaju potrebe, općinski načelnik traži pomoć od Primorsko – goranske županije.	– Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.)
6.	Organizacija pružanja veterinarske pomoći	Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Načelnik Stožera zatražit će podatke od povjerenika za civilnu zaštitu za: praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti, nadzor nad prometom i distribucijom namirnica životinjskog porijekla, prikupljanje i zbrinjavanje životinja, liječenje, klanje ili eutanazija životinja i druge provedbene aktivnosti.	– Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) – Lovačke udruge (PRILOG 5.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.)
		Za organizaciju prikupljanja životinjskih leševa zadužena je Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o., a samo prikupljanje vršiti će Agroproteinka d.d. Praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti u nadležnosti je Zavoda za javno zdravstvo – higijensko epidemiološka služba. Neškodljivo uklanjanje ranjenih, ozlijeđenih ili bolesnih životinja u nadležnosti je Veterinarske ambulante DELNICE d.o.o.	– Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) – Lovačke udruge (PRILOG 5.) – Crikvenica – Opatija – EKO d.o.o. (PRILOG 7.2)
7.	Organizacija provođenja evakuacije	Općinski načelnik uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju. Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja odnosno za područje pojedinog mjesnog odbora. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od strane općinskog načelnika ili načelnika Stožera civilne zaštite i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i PP Delnice poradi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje. Planiranje evakuacije u slučaju razornog potresa na području Općine provodit će se prvenstveno za stanovništvo koje stanuje u starijim stambenim objektima. Evakuacija/samoevakuacija stanovništva započinje nakon utvrđene opasnosti i zapovijedi za evakuaciju od općinskog načelnika. Evakuacija stanovništva provodit će se uglavnom osobnim vozilima građana. Za početak provođenja evakuacije angažirat će se povjerenici civilne zaštite. Nakon mobilizacije, provođenje evakuacije izvršit će DVD Skrad i prijevoznici. Prihvat i	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – DVD Skrad (PRILOG 2.) – PU Primorsko – goranska (PRILOG 14.) – GDCK Delnice (PRILOG 3.) – Hrvatski zavod za socijalni rad (PRILOG 13.) – Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		smještaj ugroženog stanovništva vršit će se u objektima navedenim u PRILOGU 40. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 10.) čine ekipe za prihvat stanovništva na navedenim lokacijama. Pravce evakuacije zavisno od nastale situacije ugroženog područja odredit će Stožer u suradnji s PP Delnice i povjerenicima civilne zaštite (Pregled pravaca za evakuaciju prikazan je na zemljovidu u točki 3.).	
8.	Organizacija spašavanja i evakuacije ranjivih skupina stanovništva	Razrađeno u točki 4.8.	
9.	Organizacija provođenja zbrinjavanja	<p>U zbrinjavanju ugroženog i stradalog stanovništva angažirat će se: redovne zdravstvene institucije i ustanove, GDCK Delnice, Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice, ekipe za prihvat ugroženog stanovništva.</p> <p>Potrebnu hranu, prijevoz i ostalo osigurat će stručne službe Općine. Za prihvat ugroženog stanovništva i GDCK Delnice uz pomoć udruge građana organiziraju razmještaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i vode za piće. Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice uspostavlja usku suradnju u provedbi navedenih zadaća s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju.</p> <p>Timovi opće medicine pružaju psiho - socijalnu i zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju i upućuju prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove.</p> <p>Udruge pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremanju hrane, opsluživanju te organizaciji društvenog života u objektima.</p> <p>DVD Skrad sudjeluje u dobavi potrebnih količina pitke i tehničke vode, prijenosu bolesnih osoba u transportna sredstva, prijevozu i drugo.</p> <p>Pregled mogućih lokacija za podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zelene površine na području Općine (blizina mogućih priključaka na infrastrukturu). <p>Pregled lokacija smještaja s odgovornim osobama nalazi se u PRILOGU 40.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – GDCK Delnice (PRILOG 3.) – Hrvatski zavod za socijalni rad (PRILOG 13.) – Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva (PRILOG 10.) – Udruge građana (PRILOG 5.) – DVD Skrad (PRILOG 2.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko – goranske županije (PRILOG 12.) – HGSS – Stanica Delnice (PRILOG 4.) – Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) – Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS (PRILOG 20.) – Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o. (PRILOG 12.) – Pravne osobe za prikupljanje i zbrinjavanje životinja (PRILOG 23.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		Za pružanje prve medicinske pomoći na području Općine pobrinut će se Nastavni zavod za hitnu medicinu Primorsko – goranske županije, GDCK Delnice, HGSS – Stanica Delnice, Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice. Nositelj veterinarskog zbrinjavanja na području Općine je Veterinarska ambulanta DELNICE d.o.o.. Smještaj stoke vršit će vlasnici stoke uz koordinaciju povjerenika za civilnu zaštitu i Stožera civilne zaštite. Stočna hrana uskladištit će se u privatna domaćinstva prema raspoloživim kapacitetima.	
10.	Organizacija provođenja humane asanacije i identifikacije poginulih	Identifikacija poginulih	– PU Primorsko – goranska (PRILOG 14.)
		Sanitarni nadzor na ukapanjem mrtvih provodi pogrebno poduzeće uz djelatnike groblja.	– Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.)
		Sahranjivanje poginulih vršiti će se na mjesnim grobljima po mjestu prebivališta poginulih	
		Prilikom humane asanacije za pružanje pogrebnih usluga koristit će usluge pogrebnih poduzeća. Organizacija humane asanacije i identifikacija poginulih vršiti će se po posebnim propisima (sudac, policijski službenik, liječnik, povjerenik CZ-a i dr.).	– Komunalac d.o.o. Delnice (PRILOG 19.) – PU Primorsko – goranske (PRILOG 14.)
11.	Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite	Utvrđuju se nositelji sukladno operativnim planovima nositelja razrađuju zadaće i postupci pričuvnih kapaciteta, posebno osobne i uzajamne zaštite.	– Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije (PRILOG 12.)
12.	Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće	Stožer prikuplja informacije o stanju vodoopskrbnog sustava, a za to je zadužen član Stožera za vodoopskrbu uz suradnju sa Zavodom za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije. Do uspostave vodoopskrbnog sustava organizira se dovoz vode na punktove po ugroženom području, a raspored određuje član Stožera za protupožarnu zaštitu. Stožer određuje minimalne dnevne količine vode po osobi. U slučaju onečišćenja vode u zdencima aktivirat će se operativne snage civilne zaštite radi dezinfekcije zdenaca, a prema uputama Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije –higijensko-epidemiološke službe. Stožer organizira dopremu prehrambenih artikala. Stožer organizira distribuciju hrane.	– Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije (PRILOG 12.) – GDCK Delnice (PRILOG 3.) – Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) – DVD Skrad (PRILOG 2.) – Općina Skrad (PRILOG 8.)

R.BR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
13.	Organizacija središta za informiranje stanovništva	<p>Stožer započinje prikupljanje podataka o stanju u srušenim i oštećenim objektima, posebno u javnim školama, domovima, crkvama, trgovinama, ugostiteljskim objektima.</p> <p>Informacije se prikupljaju od strane općinskog načelnika, predsjednika mjesnih odbora i povjerenika civilne zaštite po mjesnim odborima i Centra 112.</p> <p>Informiranje građana o mjerama i postupcima za zaštitu zdravlja, života i imovine, informiranje o evakuaciji i mjestima okupljanja, osiguranje vozila za evakuaciju, osiguranje hrane i vode za piće, utvrđivanje lokacija, prihvata i zbrinjavanje stanovništva, organizacija života u prihvatnom centru (koristi se sustav javnog uzbunjivanja, lokalne radio stanice, Internet za prenošenje uputa o postupcima bitnim za preživljavanje tijekom trajanja događaja i mjerama koje treba provesti nakon njegovog okončanja),</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Općina Skrad (PRILOG 8.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 27.)
14.	Organizacija prihvata pomoći	Osiguranje ljudstva i materijalnih sredstava	- Općina Skrad (PRILOG 8.)
		Za prihvata sanitetskog materijala i lijekova zadužena je Općina. Organizacija prihvata pomoći i pripreme objekata za zbrinjavanje (PRILOG 40.)	- Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - DVD Skrad (PRILOG 2.)
		Punkt za prihvata pomoći biti će uspostavljen u zgradi Doma zdravlja Primorsko – goranske županije, Ambulanta Skrad, a za prihvata je zadužen član Stožera za zdravstveno zbrinjavanje. Vatrogasne postrojbe prihvaćaju se na lokaciji vatrogasnog doma, a za prihvata je zadužen član Stožera za protupožarnu zaštitu.	- Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - DVD Skrad (PRILOG 2.)
15.	Organizacija pružanja psihološke pomoći	Psihološku potporu pružiti će djelatnici Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka – Delnice.	- Hrvatski zavod za socijalni rad (PRILOG 13.)
16.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u ingerenciji Općine snosi Općina (PRILOG 33.)	

4.7. Način zahtijevanja i pružanja pomoći između različitih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi

Općina Skrad nakon što je aktivirala sve raspoložive snage sustava civilne zaštite iz njene nadležnosti koje su se pokazale nedostatne u sprečavanju odnosno otklanjanju posljedici u velikim nesrećama može zahtijevati pomoć s više razine. Pomoć će zatražiti sa županijske odnosno državne razine putem Centra 112 (**PRILOG 37.**).

4.8. Osiguranje specifičnih mjera sukladno potrebama osoba s invaliditetom

Mjere civilne zaštite temeljno obuhvaćaju sve potrebne mjere i aktivnosti koje provode sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite, a koje je potrebno poduzeti radi spašavanja ljudi, materijalnih dobara i okoliša u poplavama, u slučaju potresa, požara na otvorenom, ekstremnih temperatura, epidemija i pandemija, snijega i leda, industrijskih, nuklearnih i radioloških nesreća i suša, odnosno u svim izvanrednim događajima kada operativne snage iz prve grupe sudjeluju u otklanjanju njihovih posljedica.

U Planu djelovanja civilne zaštite razrađuju se mjere za nediskriminirano postupanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite prema osobama s invaliditetom s ciljem njihove zaštite i sigurnosti u slučaju katastrofe (prirodne ili tehničko – tehnološke) kao i u slučajevima oružanih sukoba i humanitarnih kriza. Planom djelovanja civilne zaštite razrađuje se i način provođenja tih obaveza te potrebne snage i mjere.

Osobe s invaliditetom susreću se s mnogim preprekama u različitim područjima društvenog života, uključujući i postupanje prije i tijekom različitih situacija. Prepreke mogu biti neodgovarajući standardi zaštite, nedostatak odredbi koje se odnose na zaštitu i spašavanje osoba s invaliditetom, nepristupačnost, predrasude i/ili negativni stavovi, nedostatne informacije ili neodgovarajuća komunikacija, nedovoljno resursa, isključenost prilikom donošenja odluka koje se odnose na same osobe s invaliditetom i sl.

Planovi djelovanja civilne zaštite lokalnih samouprava moraju sadržavati osiguravanje specifičnih potreba svake osobe s invaliditetom, osobito gluhih, slijepih, gluhoslijepih, polupokretnih i nepokretnih osoba.

Posebno je potrebno razraditi način uzbunjivanja na način da se što je više moguće obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom kao i svih kapaciteta za smještaj osoba s invaliditetom, tako da se definiraju primjereni dopunski načini uzbunjivanja osoba s invaliditetom koji se razlikuju u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerenih kategorijama invalidnosti osoba s invaliditetom.

Postupci iz planova djelovanja civilne zaštite moraju se razraditi na način da se izbjegne diskriminacija osoba s invaliditetom u svim fazama djelovanja sustava civilne zaštite dok slučajeve diskriminacije nadležna tijela trebaju rješavati brzo i pravedno.

Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

4.8.1. Informacije osoba s invaliditetom

Nužno je redovno informirati osobe s invaliditetom o načinima na koje je moguće kontaktirati hitne službe.

Pored općih uputa o brojevima hitnih službi upućenih svim građanima, potrebno je informirati javnost o:

- mogućnosti slanja SMS poruka u rizičnoj situaciji na broj 112, koja je pružena osobama s oštećenjem sluha,
- aplikaciji e – dojava Ministarstva unutarnjih poslova (MUP)
- aplikaciji “Policija – sigurnost i povjerenje” za upućivanje dojava policiji (osoba pametnim telefonom fotografira ili snimi događaj, pri čemu je poželjno imati uključene geografske koordinate – lokacija uređaja, kako bi se skratilo vrijeme potrebno za intervenciju. Aplikacija služi i kao “poziv u pomoć” ako se osoba izgubila i potrebno je organizirati traganje i spašavanje. Aplikacija omogućava jednostavniju i bržu komunikaciju s policijom gluhim i nagluhim osobama te osobama s teškoćama u govoru. Aplikacija je učinkovitija od slanja SMS poruke na broj 112 jer fotografija u pravilu daje više informacija u kraćem vremenu te može točno pokazati geografske koordinate. Također, ako osoba s oštećenjem vida, bez pratnje, sumnja da predstoji opasnost ili je nastupio ugrožavajući događaj, može fotografirati svoju okolinu te će policijski službenici moći brže procijeniti situaciju te radi li se o opasnosti i da li je potrebno žurno spašavanje).

Prilikom informiranja javnosti o mogućim opasnostima te postupanju u slučaju opasnosti, potrebno je voditi računa o svim vrstama invaliditeta.

Načini informiranja osoba s invaliditetom:

- televizijski prilozi i video spotovi (moraju biti detaljni, jasni s titlovima i prevedeni na znakovni jezik),
- informacije u tekstualnom obliku moraju biti dostupne na Brailleovom pismu,
- upute moraju biti vizualno uočljive i jednostavno razumljive.

4.8.2. Uzbunjivanje osoba s invaliditetom

Način uzbunjivanja potrebno je razraditi tako da se, što je više moguće, obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom, da se definiraju primjereni dopunski načini uzbunjivanja koji se razlikuju u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih

komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerenih kategorijama invalidnosti osoba s invaliditetom.

- **Standardni način uzbunjivanja**

Uzbunjivanje i obavješćivanje je skretanje pozornosti na opasnost korištenjem propisanih znakova za uzbunjivanje te pružanje pravodobnih i nužnih informacija radi poduzimanja aktivnosti za učinkovitu zaštitu.

Uzbunjivanje stanovništva provodit će se sukladno *Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne Novine“ broj 69/16)*.

Standardni način uzbunjivanja detaljno je razrađen pod točkom 2.3.

- **Dopunski načini uzbunjivanja**

Obuhvaćaju načine javnog uzbunjivanja, uporabu novih tehnologija i novih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerenih kategorijama invaliditeta.

U slučaju nastanka rizične situacije, osobe s invaliditetom trebaju sljedeće informacije o evakuaciji:

- obavješćivanje (koja je hitna situacija?)
- traženje evakuacijskog puta (gdje je izlaz?)
- način kretanja evakuacijskim putem (sam, sam s pomagalom, sam s pomagačem?)
- pomoć druge osobe (tko? što? gdje? kada? kako?).

U slučaju predstojeće opasnosti upozorenja treba prilagoditi svim vrstama invaliditeta, da bi svaka osoba mogla jednako ostvariti pravo da bude zaštićena i spašena.

Metode uzbunjivanja trebaju se razvijati tako da svi građani mogu imati informaciju bitnu za donošenje prikladnih i odgovornih odluka i akcija. U tu svrhu upozorenja moraju biti upućena u svim mogućim oblicima – zvučni signali, vizualni signali, tekstualne obavijesti i sl.

Sredstva javnog informiranja moraju prilagoditi prijenose svim vrstama invaliditeta o tome te obavijestiti javnost.

Preporučuje se da osobe s invaliditetom posjeduju dodatne uređaje upozorenja kako bi lakše skrenuli pozornost na sebe u hitnih slučajevima. Mobiteli, vibracijske naprave i glasne zviždaljke su učinkoviti alati za skretanje pozornosti ili za kontaktiranje hitnog osoblja.

Također, kao i kod informiranja osoba s invaliditetom:

- televizijski prilozi i video spotovi (moraju biti detaljni, jasni s titlovima i prevedeni na znakovni jezik),

- informacije u tekstualnom obliku moraju biti dostupne na Brailleovom pismu,
- upute moraju biti vizualno uočljive i jednostavno razumljive.

4.8.3. Evakuacija, hitan prijevoz, utočište i rehabilitacija

Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u velikoj nesreći treba provoditi korištenjem svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, tako da se u planovima djelovanja civilne zaštite utvrde zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificiraju materijalne potrebe i izvori iz kojih će se zadovoljavati.

- **Evakuacija**

Evakuacija je postupak u kojem odgovorno tijelo vlasti provodi planirano i organizirano izmještanje stanovništva s ugroženog na neugroženo, odnosno manje ugroženo područje, na vrijeme duže od 48 sati, uz organizirano zbrinjavanje evakuiranog stanovništva. Za provedbu evakuacije stanovništva Općine ili dijela Općine odgovoran je Općinski načelnik.

Prije početka evakuacije, sve se osobe koje se evidentiraju obavezno evidentiraju (ime i prezime, ime i prezime roditelja, datum rođenja, adresa stanovanja, broj članova obitelji koji se evakuiraju – isti podaci i srodstvo); uz osobne podatke, u evidencijske liste upisuje se vozilo kojim se osoba evakuiraju te mjesto na koje se evakuiraju, s mjesta prihвата.

Prilikom evakuacije osobe s invaliditetom potrebno je predstaviti se osobi kojoj se pruža pomoć (npr. slijepoj osobi reći da se radi o zaposleniku hitne službe, osobi s intelektualnim teškoćama objasniti zašto je došao policijski službenik i što će se dalje događati).

Tijekom pružanja pomoći treba voditi računa o različitim vrstama invaliditeta (o načinu nošenja, uspostavljanju komunikacije i sl.)

Uvijek je potrebno pitati da li osoba treba pomoć ili ne, a ako osoba koja pruža pomoć nije upućena u načine komunikacije i pružanje pomoći osobi s invaliditetom, potrebno je zatražiti upute od same osobe kako joj pružati pomoć.

Kod pružanja pomoći treba biti svjestan vlastitih sposobnosti i mogućnosti kako se osobu s invaliditetom ne bi stavilo u veću opasnost. Uvijek je potrebno povjeriti da li je osoba s invaliditetom razumjela upute – nedostatne ili pogrešno prenesene ili shvaćene informacije mogu biti pogubne.

S obzirom na barijere koje osobe s invaliditetom imaju prilikom postupka zaštite i spašavanja, nužno je provjeriti jesu li spašene sve osobe, uzimajući u obzir osobe za koje je moguće da nisu čule znakove upozorenja i osobe ograničene pokretljivosti.

Također, potrebno je pružiti pomoć psima vodičima, terapijskim te rehabilitacijskim psima u suradnji s vlasnikom psa.

Ako je osobi s invaliditetom potrebna pomoć prilikom spašavanja, opseg takve pomoći treba biti naveden u *osobnom planu za evakuaciju u hitnim slučajevima, odnosno u evakuacijskom planu s obzirom na vrstu invaliditeta*. Cilj osobnog plana za evakuaciju je pružiti pogodnim

osobama sve potrebne informacije da mogu upravljati svojim spašavanjem. Plan mora sadržavati broj pomagača te vrste metoda koje se primjenjuju prilikom spašavanja.

Moguć je razvoj privremene imobilnosti osobe s invaliditetom što može otežati evakuaciju. Da bi bio djelotvoran, plan za evakuaciju ovisi o mogućnostima pomagača za spašavanje da odgovore brzo i učinkovito.

Prilikom evakuacije osoba s invaliditetom bitno je planiranje mjera i aktivnosti u izvanrednim stanjima ili katastrofama, to obuhvaća pripremu službi i operativnih snaga sustava civilne zaštite za rad s osobama s invaliditetom u prirodnim katastrofama i onima uzrokovanim ljudskim djelovanjem, potporu osobama s invaliditetom u pripremi za katastrofu, edukaciju i informiranje kako bi se osiguralo da su službenici hitnih službi pripadnici operativnih snaga sustava civilne zaštite u potpunosti spremni za rješavanje potreba osoba s invaliditetom u slučaju izvanrednog stanja.

- **Hitan prijevoz**

Prilikom provođenja evakuacije ili hitnog postupanja, za osobu s invaliditetom, ako je to potrebno, ovisno o vrsti invaliditeta potrebno je osigurati odgovarajuće transportno vozilo.

- **Utočište**

Općina mora pripremiti kapacitete za zbrinjavanje sukladno potrebama osobama s invaliditetom. (*Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, NN 78/13*). Zbrinjavanje stanovnika podrazumijeva osiguranje boravka, prehrane i najnužnije zdravstvene skrbi.

- **Rehabilitacija**

Općina u suradnji s nadležnim službama, zdravstvenim ustanovama i centrom za socijalnu skrb, prilikom velike nesreće i katastrofe, osobama s invaliditetom mora osigurati svu potrebnu zdravstvenu i psihološku pomoć.

4.8.4. Mjere i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći ili katastrofi

R. Br.	Vrsta invaliditeta i opis poteškoća	Mjere i aktivnosti	Opis mjere i aktivnosti	Nositelji obaveza	Napomena
1.	<p>Osobe ograničene pokretljivosti</p> <p>- aktivnosti koje su zahtjevne osobama ograničene pokretljivosti uključuju hodanje, kretanje po stepenicama, stajanje, plivanje, dohvaćanje stvari koje su na standardnim visinama, fina motorika ruku, kretanje uskim prostorima te kretanje kroz neravne prostore</p>	Uzbunjivanje	<ul style="list-style-type: none"> - osobe ograničene pokretljivosti mogu čuti standardni alarm i glasovne objave putem javnim sustava informiranja te mogu vidjeti aktivirane vizualne uređaje uzbunjivanja koji upozoravaju na opasnost i potrebu za evakuacijom - nije potrebno dodatno planiranje i posebna prilagodba za tu funkciju 	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 9.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji (PRILOG 27.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 28.) - Obitelj, Susjedi 	
		Evakuacija	<ul style="list-style-type: none"> - osobe ovise o pomoći drugih u kretanju prema izlazu ili sigurnoj zoni - upoznati osobu s pristupačnim putem kretanja iz građevine u kojoj se nalazi ili opasne zone - ako nema pristupačnih puteva, potrebno je isplanirati alternativne rute i metode evakuacije - korištenje pomagala prilikom evakuacije: rampa, stepenice, dizalo (ako je njegova upotreba dozvoljena), evakuacijska stolica, dizalica, uređaji za spuštanje po stepenicama, invalidska kolica - ako pomagala nisu dostupna, osobu se može evakuirati koristeći tehnike nošenja uz pomoć pomagača - potrebno je osigurati adekvatno transportno vozilo 	<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za hitnu medicinu Primorsko – goranske županije (PRILOG 12.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - HGSS - Stanica Delnice (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 28.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima 	
		Zbrinjavanje	<ul style="list-style-type: none"> - osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena, ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta 	<ul style="list-style-type: none"> - Općina (PRILOG 8.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 40.) - kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 40.) 	

			- u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj	- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko – goranske županije (PRILOG 12.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	- osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć	- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.)	
2.	Slijepe i slabovidne osobe - mnoge slijepce osobe se oslanjaju na njihov osjet dodira i sluha da bi percipirali svoju okolinu - prilikom kretanja često se osobe s vidnim oštećenjima koriste štapićem ili imaju psa vodiča koji može doživjeti stres u kriznim situacijama i nepredvidivo reagirati	Uzbunjivanje	- slijepce i slabovidne osobe mogu čuti standardni protupožarni alarm u objektu i glasovne objave putem javnih sustava informiranja koji upozoravaju a opasnost i potrebu za evakuacijom - u tom području nije potrebna posebna prilagodba	- Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 9.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji (PRILOG 27.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 28.) - Obitelj, Susjedi	
		Evakuacija	- omogućiti nesmetano kretanje bez pomoći drugih prema izlazu ili sigurnoj zoni - osobu je potrebno upoznati s pristupačnim putem kretanja ili alternativnom rutom - oznake na izlazu iz građevina moraju sadržavati taktilne oznake i biti prikladno postavljene kako bi slijepoj i slabovidnoj osobi bile dostupne iz svih smjerova - pristupačan put kretanja potrebno je označiti taktilnom međunarodnom oznakom za pristupačnost - preporučuje se vođenje osobe kroz pristupačan put kretanja	- Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - HGSS - Stanica Delnice (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 28.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima	Metode u zatvorenom prostoru: - metoda slijeđenja - metoda dugog bijelog štapa (dijagonalna tehnika) - kretanje uz i niz stepenice dugim

			<ul style="list-style-type: none"> - planovi objekata moraju biti postavljeni na vidljiva mjesta, izvedeni u različitim formatima i visokog kontrasta, označeni Brailleovim pismom ili taktilnim znakovima - osobe zadužene za sigurnost objekta moraju usmjeriti osobe s invaliditetom prema pristupačnim evakuacijskim putevima - koristiti tehnologiju „zvukovi usmjeravanja“ koja je dizajnirana da navodi ljude - kako bi evakuacija bila što lakša potrebno je: postaviti rukohvate, podne obloge različitih tekstura, boje u kontrastu, obilježja dobre gradnje - potrebno je provjeriti da li se osoba sama može kretati evakuacijskim putem - osigurati osobi pomoć pri kretanju, podrška - prilikom pristupanja slijepoj ili slabovidnoj osobi, potrebno se najaviti, predstaviti te pitati kako se može pomoći - potrebno je održavati komunikaciju prilikom kretanja tako da se opisuju fizičke barijere u prostoru i daju smjernice za kretanje - u slučaju da slijepa ili slabovidna osoba ima psa vodiča, važno je da se psa ne ometa u radu 		<ul style="list-style-type: none"> bijelim štapićem - zaštitne tehnike - metoda videćeg vodiča - kombinirana metoda Metode u otvorenom prostoru: - dugi bijeli štapić (dodirna tehnika) - kretanje s psom vodičem - kretanje pomoću elektroničkog štapića - metoda videćeg vodiča - kombinirana metoda
		Zbrinjavanje	<ul style="list-style-type: none"> - osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena, ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta 	<ul style="list-style-type: none"> - Općina (PRILOG 8.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 40.) - kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 40.) 	

			- u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj	- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	- osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć	- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.)	
3.	Osobe s teškoćama govora - zakašnjeli razvoj govora - nedovoljno razvijeni govor - alalija – negovorenje - dislalija - neispravan izgovor glasova - mucanje – poremećaj tečnosti u govoru ili prijelazni poremećaj u komunikativnoj upotrebi jezika - brzopletost – kaotični, brzi prijelazi s jedne misli na drugu - bradilalija – patološki usporen govor	Uzbunjivanje	- osobe s teškoćama u govoru mogu čuti standardni protupožarni alarm u objektu i glasovne objave putem javnih sustava informiranja koji upozoravaju na opasnost i potrebu za evakuacijom - u tom području nije potrebna posebna prilagodba	- Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 9.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji (PRILOG 27.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 28.) - Obitelj, Susjedi	
		Evakuacija	- osoba s teškoćama u govoru može koristiti bilo koja standardna sredstva izlaska iz objekta i evakuacije - potrebno je da planovi s lokacijama i rutom evakuacijskog puta budu jednostavni za primjenu i dostupni svim korisnicima objekta - nakon što su osobe s govornim teškoćama obaviještene o kriznoj situaciji, mogu čitati i slijediti standardne oznake za smjer i izlaz - pomoć pri evakuaciji u pravilu nije potrebna jer jednom kada je osoba obaviještena, može pratiti znakove za izlaz - kod pružanja pomoći potrebno je održavati kontakt očima da bi se dobila povratna	- Zavod za hitnu medicinu Primorske - goranske županije (PRILOG 12.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - HGSS - Stanica Delnice (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 28.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima	

	<p>- afazija – nesposobnost upotrebe jezika, posljedica moždanog udara</p> <p>- posebne jezične teškoće – jezične vještine disproporcionalno siromašnije u odnosu na dob djeteta</p> <p>- govorni negativizam – prekid govora s okolinom</p>		<p>informacija o razumijevanju uputa ili koristiti papir i olovku za jasniju komunikaciju</p>		
		Zbrinjavanje	<p>- osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena, ovisno o stupnju ozljede</p> <p>- osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta</p> <p>- u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj</p>	<p>- Općina (PRILOG 8.)</p> <p>- GDCK Delnice (PRILOG 3.)</p> <p>- kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 40.)</p> <p>- kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 40.)</p> <p>- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 12.)</p> <p>- Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 12.)</p> <p>- Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.)</p> <p>- Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.)</p> <p>- Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)</p>	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	<p>- osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove</p> <p>- osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć</p>	<p>- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 12.)</p> <p>- Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 12.)</p> <p>- Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.)</p> <p>- Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.)</p>	
4.	Gluhe i nagluhe osobe <p>- unutar populacije sa slušnim poteškoćama, velika većina su nagluhe osobe, samo mali postotak čine gluhe osobe</p> <p>- starije osobe čine više od polovice svih osoba s oštećenjem sluha</p> <p>- blaga naglušnost (od 26 do 40 dB)</p>	Uzbunjivanje	<p>- gluhe i nagluhe osobe ne mogu čuti alarme i zvučne upute o opasnosti i potrebi evakuacije</p> <p>- vizualna upozorenja koja prate zvučna su rijetka ali ni ona ne mogu gluhoj i/ili nagluhoj osobi dati informacije o kojoj vrsti opasnosti se radi ili na koji način je potrebno napustiti zgradu</p> <p>- poželjan je svaki dodatan način obavještanja: e – mail, vibracijski dojavljivač, tekst na ekranu na kojem se emitiraju oglasne poruke, paljenje i gašenje svjetla i sl.)</p>	<p>- Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 9.)</p> <p>- Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)</p> <p>- Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.)</p> <p>- Mediji (PRILOG 27.)</p> <p>- Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.)</p> <p>- Njegovatelj (PRILOG 28.)</p> <p>- Obitelj, Susjedi</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - umjerena naglušnost (od 41 do 55 dB) - umjereno teška naglušnost (od 56 do 70 dB) - teška naglušnost (od 71 do 90 dB) - Gluhoća (91 dB i više) - jednostrano oštećenje sluha 		<ul style="list-style-type: none"> - potrebno je razvijati bazu gluhih i nagluhih osoba kako bi se upozorenja o opasnostima mogla slati na mobilni telefon putem poruke - ako osobe ne reaguju na logičan način ili nisu svjesne alarma – potrebno im je objasniti znakovima ili pisanom bilješkom - gluhe osobe mogu obavijesti službe za spašavanje slanjem SMS poruke o rizičnoj situaciji na broj 112 - upozorenja i informacije koje se daju putem televizije potrebno je istovremeno tekstualno ispisati na ekranu i prevoditi na znakovni jezik 		
	<ul style="list-style-type: none"> - prelingvalna gluhoća - najteže posljedice oštećenja sluha manifestiraju se u području jezika i govora, što je oštećenje sluha veće to su veće jezične i govorne teškoće - gluhe i nagluhe osobe često govore nazalno ili atonalno, a govor gluhih osoba najčešće je teže razumljiv ili potpuno nerazumljiv osobama koje nemaju iskustva s tom populacijom 	Evakuacija	<ul style="list-style-type: none"> - osobe s oštećenjem sluha mogu pratiti i čitati znakove za izlaz te je potrebno da tekstovi i oznake budu vidljive, jasne i jednostavne, da bi se njima osobe s oštećenjem sluha tijekom evakuacije mogle služiti bez poteškoća - u evakuacijski plan moraju biti uključena vizualna upozorenja, a nagluhe osobe moraju biti informirane o njihovim pozicijama, pravovremeno prije nastanka opasnosti - kada su osobe s oštećenjem sluha unaprijed upoznate s postupkom evakuacije i vizualno obaviještene o opasnosti, spremne su postupiti u skladu sa standardnim postupkom evakuacije te je rizik od tragičnih posljedica manji - komunikacija gluhih i nagluhih osoba odvija se čitanjem s usana i znakovnim jezikom ali čitanje s usana može biti problematično jer je samo 30% glasova jasno raspoznatljivo, stoga gluhe i nagluhe osobe moraju vidjeti lice osobe koja govori 	<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - HGSS - Stanica Delnice (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 28.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima 	

			<ul style="list-style-type: none"> - u komunikaciji licem u lice treba govoriti razgovijetno i umjerenom brzinom, te koristiti mimiku lica i pokrete rukama - potrebno je utvrditi da je osoba razumjela upozorenja i upute - može se koristiti pisana komunikacija – papir i olovka ili poruke na mobitelu 		
		Zbrinjavanje	<ul style="list-style-type: none"> - osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena, ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta - u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj 	<ul style="list-style-type: none"> - Općina (PRILOG 8.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 40.) - kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 40.) - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 12.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 12.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) 	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	<ul style="list-style-type: none"> - osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć 	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 12.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 12.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.) 	
5.	Osobe s intelektualnim i mentalnim teškoćama - mentalna retardacija je ispodprosječna intelektualna sposobnost prisutna od rođenja ili rane dječje dobi	Uzbunjivanje	<ul style="list-style-type: none"> - evakuacijski planovi i upute za spašavanje zahtijevaju sposobnost osobe da procesuiraju i razumije informaciju da bi se mogla zaštititi i spasiti prilikom opasnosti - mentalne i intelektualne teškoće onemogućuju osobi adekvatno procesuiranje i/ili razumijevanje informacija, teško 	<ul style="list-style-type: none"> - Ravnateljstvo civilne zaštite (PRILOG 9.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - Mediji (PRILOG 27.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 28.) - Obitelj, Susjedi 	

	- ljudi s mentalnom retardacijom imaju manju intelektualnu razvijenost nego što je normalno i poteškoće u učenju i socijalnoj prilagodbi. Približno 3% opće populacije ima mentalnu (duševnu) retardaciju.		<p>shvaćaju što se događa prilikom evakuacije ili nemaju istu percepciju rizika</p> <ul style="list-style-type: none"> - iako osobe s intelektualnim oštećenjima mogu percipirati alarme i znakove upozorenja, potrebno ih je upoznati sa značajem te svrhom alarma i znakova - informacije o nadolazećoj opasnosti i upute o postupanju za slučaj opasnosti potrebno je učiniti što jednostavnijima - potrebno je koristiti jednostavan jezik - moguće je korištenje slika radi prikazivanja evakuacije ako će slike olakšati razumijevanje 		
		Evakuacija	<ul style="list-style-type: none"> - potrebno je utvrditi da osoba s intelektualnim teškoćama razumije informacije koje prima i da zna postupiti sukladno njima - prilikom davanja uputa osobama s mentalnim i intelektualnim teškoćama treba uzeti u obzir da mogu biti dezorijentirane, da možda ne razumiju stanje opasnosti te da mogu imati snažne emocionalne reakcije i/ili se ponašati nasilno, mogu biti pod stresom, bježati ususret opasnosti, neočekivano reagirati te mogu odbijati slušanje uputa - potrebno je upute davati korak po korak, strpljivo te po potrebi ponoviti više puta - potrebno je biti siguran da osoba s mentalnim i intelektualnim teškoćama mogu pronaći izlaz u slučaju opasnosti, jednostavnije upute na zidu ili podu koje upućuju na smjer izlaza mogu znatno olakšati snalaženje - evakuaciju osoba s težim intelektualnim i tjelesnim teškoćama moraju provoditi osobe 	<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za hitnu medicinu Primorsko – goranske županije (PRILOG 12.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - HGSS - Stanica Delnice (PRILOG 4.) - Operativne snage vatrogastva (PRILOG 2.) - Njegovatelj (PRILOG 28.) - Obitelj, Susjedi - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima 	

			educirane za rad s takvom grupom ljudi uz pomoć operativnih snaga civilne zaštite		
		Zbrinjavanje	<ul style="list-style-type: none"> - osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijeđena, ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekt koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta - u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj 	<ul style="list-style-type: none"> - Općina (PRILOG 8.) - GDCK Delnice (PRILOG 3.) - kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje osoba s invaliditetom (PRILOG 40.) - kapaciteti za privremeni smještaj osoba s invaliditetom (PRILOG 40.) - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.) - Povjerenici civilne zaštite (PRILOG 6.) 	
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	<ul style="list-style-type: none"> - osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć 	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) - Zdravstvene ustanove (PRILOG 12.) - Hrvatski zavod za socijalni rad – Područni ured Rijeka - Delnice (PRILOG 13.) 	

Tablica 30. Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim ili kriznim situacijama

Vrsta invaliditeta	Rizik / problem	Savjeti kako pomoći
Osobe u invalidskim kolicima	- osobe smanjene i otežane pokretljivosti trebaju posebnu pomoć da bi dospjele u sklonište	<ul style="list-style-type: none"> - prilikom davanja uputa osobi u invalidskim kolicima, razmisliti o udaljenosti, vremenskim uvjetima i fizičkim preprekama kao što su stepenice, vrata ... - opustite se i neka razgovor krene svojim prirodni tokom - prilikom obraćanja osobi u invalidskim kolicima, ne naslanjati se na invalidska kolica, osim uz dopuštenje, invalidska kolica dio su osobnog prostora - gledati i govoriti izravno osobi u invalidskim kolicima, a ne preko treće osobe
Nagluhe i gluhe osobe	- nagluhe i gluhe osobe zahtijevaju posebne načine primanja upozorenja i obavijesti	<ul style="list-style-type: none"> - ponavljajuće više puta upaliti/ugasiti svjetla pri ulasku u prostoriju kako bi se zadobila pozornost osobe - osobe oštećenog sluha imaju potrebu za komunikacijom „lice u lice“ - uspostaviti izravan kontakt očima s pojedincem - stati na dobro osvijetljeno mjesto, ne okretati se, ne pokrivati usta - koristiti izraze lica i ručne geste kao vizualne znakove - držati ruke podalje od lica tijekom razgovora - provjeriti da li je osoba razumjela i ponoviti ako je potrebno - ponuditi olovku i papir, neka pojedinac pročita napisanu poruku - pisana komunikacija može biti posebno važna ako je pojedinca teško razumjeti - ne dopustiti drugima da prekidaju prijenos hitnih informacija - pojedinac može imati poteškoće u shvaćanju hitnosti poruke - osigurati položaj pojedinca sa svjetiljkom za signalizaciju u slučaju da se odvoji od tima za spašavanje kako bi se olakšalo čitanje s usana u tami
Slijepi i slabovidne osobe	<ul style="list-style-type: none"> - slabovidne osobe vrlo nerado napuštaju poznatu - ako zahtjev za evakuaciju dolazi od nepoznate osobe, pas vodič može postati izgubljen ili dezorijentiran u katastrofi - slijepim i slabovidnim osobama potrebna je osoba koja će ih usmjeravati kako bi se osigurala sigurnost tijekom hitne situacije 	<ul style="list-style-type: none"> - najaviti prisutnost; progovoriti pri ulasku u radni prostor - predstaviti se i ponuditi pomoć, ali neka osoba objasni kakva joj je pomoć potrebna - neka osoba koristi svoj štap ako želi - govoriti prirodno i izravno pojedincu, a ne preko treće osobe, ne vikati - objasniti osobi prirodu hitnog slučaja i ponuditi joj vođenje tako da se primi za lakat, ne primati osobu s oštećenjem vida za ruku - opisati unaprijed akcije koje će se poduzeti, dati jasne upute - bez straha koristiti riječi poput „vidi“, „gledaj“ ili „slijep“ - neka pojedinac kojem je potrebna pomoć primi ruku osobe koja sudjeluje u spašavanju ili stavi svoju ruku na njezino rame za vođenje, pojedinac može odlučiti da hoda iza osobe koja pruža pomoć kako bi pratio njene pokrete tijela uslijed prepreka, hodati pola koraka ispred osobe koju se vodi te unaprijed spomenuti stepenice, rubnike, hodnik, uzak prolaz, rampe i sl. - nakratko pauzirati na stepenicama ili rubnicima - kretati se stepenicama jedan korak ispred osobe koja se vodi

		<ul style="list-style-type: none"> - kad slijepa osoba poželi sjesti, postaviti joj ruku na naslon ili rukohvat stolice - ako se vodi nekoliko osoba u isto vrijeme, zamoliti ih da drže jedni druge za ruke - dati verbalne upute, savjete o najsigurnijim rutama ili smjeru, procijenjenim udaljenostima (npr. dizala se ne mogu koristiti ili postoje krhotine) - informirati osobu o tome gdje se nalazi, savjetovati ju o preprekama (npr. stepenicama, visećim predmetima, neujednačenom kolniku, rubnicima...) - slabovidna osoba može imati psa vodiča koji postaje dezorijentiran tijekom evakuacije i može zahtijevati dodatnu pomoć, nikako ne maziti psa ili mu nuditi hranu bez dopuštenja vlasnika, ako pas nosi pojas, ona je na dužnosti, ako okolnosti nalažu da pas ne bi trebao voditi svog vlasnika, zamoliti vlasnika da ukloni psu pojas - pas se evakuira s vlasnikom, u slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže pojedincu, držati psa za povodac, a ne za pojas - dolaskom na sigurno mjesto, usmjeriti osobu na mjesto gdje se nalazi i pitati ju da li postoji potreba za daljnjom pomoći - bijeli štap vratiti vlasniku odmah nakon postizanja sigurnosti
Osobe s kognitivnim oštećenjima	- osobama s intelektualnim poteškoćama potrebna je pomoć prilikom reagiranja na hitan slučaj i pri odlasku u sklonište	<ul style="list-style-type: none"> - vizualna percepcija pisanih uputa ili znakova može biti zbunjujuća ili pogrešno protumačena - upute ili informacije treba podijeliti u jednostavne korake, treba biti strpljiv - koristiti jednostavne signale i/ili simbole - nikako ne razgovarati s drugima o osobi kojoj pomažete dok je ona prisutna - upute/postupci za evakuaciju možda će se morati ponoviti više puta zbog jasnoće i razumijevanja, izraz lica ukazat će na činjenicu da li je osoba razumjela upute/procedure, odnosno da li je uputu potrebno ponoviti - osigurati slike, simbole ili dijagrame umjesto riječi - pročitati napisane informacije - osigurati pisane informacije na audio vrpčama

4.9. Evakuacija i zbrinjavanje turista u slučaju velikih nesreća i katastrofa

PRIJETNJA	POSTUPAK PRI EVAKUACIJI I ZBRINJAVANJU TURISTA
EPIDEMIJE I PANDEMIJE	TOČKA 4.1.1.
EKSTREMNE VREMENSKE POJAVE	TOČKA 4.2.1.
POŽARI OTVORENOG TIPRA	TOČKA 4.3.
DEGRADACIJA TLA – KLIZIŠTA	TOČKA 4.4.1.
POPLAVE	TOČKA 4.5.1.
POTRES	TOČKA 4.6.1.

ZBRINJAVANJE TURISTA	SUDIONICI I KAPACITETI
Aдекватni čvrsti objekt (školska/sportska dvorana ili slična dvorana sa sanitarnim čvorom, kuhinjom i najnužnijim servisnim priborom) osiguran za smještaj stanovništva (turista) te kapacitet objekta	– pregled smještajnih kapaciteta i lokacija na kojima će se organizirati nabava i priprema hrane (PRILOG 40.)
Opskrba živežnim namirnicama i ostalim artiklima koje su potrebne kod zbrinjavanja stanovništva (turista) (naziv pravne osobe, adresa i broj telefona/mobitela odgovorne osobe)	– stručne službe Općine Skrad (PRILOG 8.) – stanovnici Općine Skrad
Osiguranje kreveta ili vreća za spavanje s podmetačima ili strunjačama	– GDCK Delnice (PRILOG 3.)
Prateće osobe koje će brinuti o zbrinutim osobama u objektu zbrinjavanja (domar, kuhar, čistačice..)	– ekipa za prijem ugroženog stanovništva (PRILOG 10.) – Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.)
Osiguravanje zdravstvene skrbi	– Ordinacije opće medicine (PRILOG 12.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije (PRILOG 12.) – Bolnice (PRILOG 12.) – GDCK Delnice (PRILOG 3.)
Suradnja s Gradskim društvom Crvenog križa radi osiguranja opreme i sredstava	Obrađeno u poglavljima 4.1.1., 4.2.1., 4.3., 4.4.1., 4.5.1. i 4.6.1. – GDCK Delnice (PRILOG 3.)
Uspostavljanje suradnje s Gradskim društvom Crvenog križa glede obavješćivanja o osobama koje su zbrinute na području Općine	Obrađeno u poglavljima 4.1.1., 4.2.1., 4.3., 4.4.1., 4.5.1. i 4.6.1. – GDCK Delnice (PRILOG 3.) – PU Primorsko - goranska (PRILOG 14.)